1. Uchwała i komentarz

Uchwała nr ……..
Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim
z dnia …….. 2013 r.
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591; z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558,Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162,poz. 1568; z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 144, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337; 2007 r. Nr 48, poz.327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) uchwala się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 wskazuje cele rozwoju Gminy Stronie Śląskie, zadania strategiczne służące ich osiąganiu, a także system jej wdrażania i ewaluacji.

§ 3.

Ustala się procedurę prac nad wdrażaniem i ewaluacją Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, o której mowa w jej rozdziałach od 17 do 22.

§ 4.

Traci moc Uchwała Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim nr XXIII/221/04 z dnia 08 listopada 2004 r. w sprawie przyjęcia "Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie".

§ 5.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Stronia Śląskiego.

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim
Ryszard Suliński

UZASADNIENIE

Rozwój gminy nie może odbywać się wyłącznie w wyniku decyzji bieżących. Musi to być rozwój planowany, ukierunkowany na osiąganie długofalowych celów. Postulatu tego nie spełniają ani plany krótkookresowe, takie jak np. budżet gminy, ani sektorowe, jak np. program ochrony środowiska, czy program wspierania rodziny, ani również obszarowe, jak np. strategie sołeckie, czy miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Planowanie rozwoju w krótkich okresach nastawione jest bowiem na rozwiązywanie tylko bieżących problemów, natomiast sektorowe i obszarowe na rozwiązywanie tylko ich części. Z tego powodu niezbędne jest prowadzenie przez władze gminy długoterminowej i wielopłaszczyznowej polityki rozwoju, której fundamentem jest właśnie strategia rozwoju lokalnego.

Władze Gminy Stronie Śląskie posługują się planowaniem strategicznym już od dziesięciu lat, a niniejsza strategia jest drugą z kolei. Wiele czynników powoduje bowiem, że strategie muszą być okresowo aktualizowane. Czynniki takie występują również w chwili obecnej. Są to:

- zmiany uwarunkowań rozwoju gminy,
- zbliżający się, nowy okres programowania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej obejmujący lata 2014-2020,
- kryzys gospodarczy o zasięgu światowym,
- istotny stopień realizacji i dezaktualizacji dotychczas obowiązującej Strategii,
- dążenie do synchronizacji dokumentów planistycznych gminy,
- zamiar spełnienia przez samorząd gminy wymogów podmiotów dystrybuujących środki pomocowe (w tym unijne),
- konieczność rozwoju współpracy strategicznej z parterami samorządowymi,
- potrzeba udoskonalenia procedury wdrożeniowej i monitoringowej.

Szczegóły przesłanek przyjęcia zaktualizowanej Strategii zostały zwarte w jej rozdziale 5.1.

Wobec powyższego przyjęcie Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 uznaje się za konieczne.

Załącznik do Uchwały nr ……..
Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim
z dnia …… 2013 roku

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

na lata 2013 – 2022

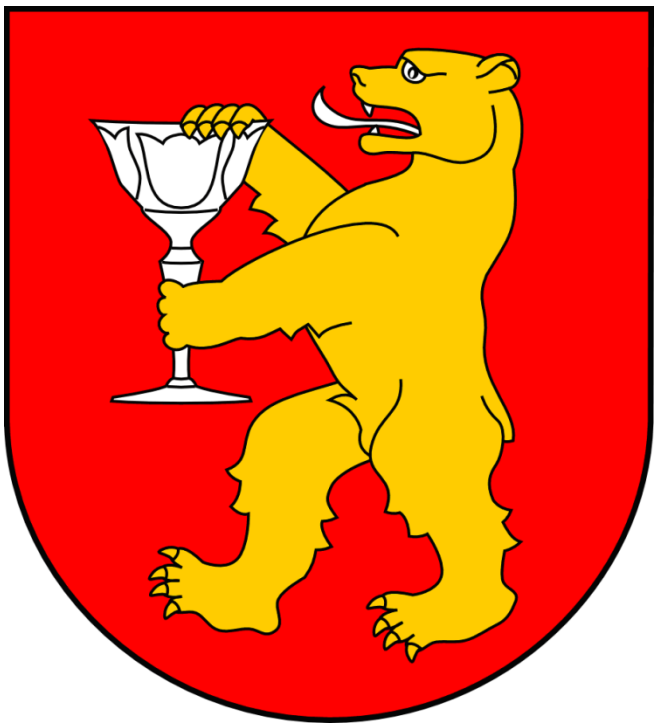

v. 1.0 projektowa

autor:
dr Andrzej Sztando
tel. +48 603163839
e-mail: Andrzej@Sztando.com
Web: www.sztando.com

Stronie Śląskie, kwiecień 2013

Autor:

Andrzej Sztando

Web: ***www.sztando.com***

e-mail: ***Andrzej@Sztando.com***

Skład i opracowanie szaty graficznej:

Andrzej Sztando

Niniejsza Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest już drugą Strategią przyjętą przez samorząd Gminy Stronie Śląskie. Strategia poprzednia to Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie z listopada 2004 r.

Stanowi to dowód konsekwencji władz samorządowych w określaniu oraz realizacji, długoplanowych i obszernych w różnorodne zadania, strategicznych planów rozwoju.

Autor

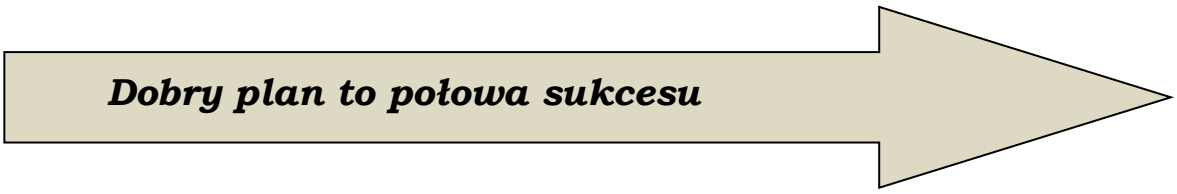
Dobry plan to połowa sukcesu

Spis Treści

1. UCHWAŁA I KOMENTARZ 1
2. PRZEDMOWA 9
3. OD AUTORA 10
4. ZNACZENIE SKRÓTÓW I SYMBOLI GRAFICZNYCH 11

CZĘŚĆ I - WPROWADZAJĄCA 14

5. ISTOTA STRATEGII ROZWOJU GMINY STRONIE ŚLĄSKIE 15
5.1. PRZESŁANKI BUDOWY STRATEGII 15
5.2. METODOLOGIA OPRACOWANIA 17
5.2.1. Zasada konsensusu społeczności lokalnej 17
5.2.2. Zasada otwarcia Strategii w wymiarze egzogenicznym 19
5.2.3. Zasada zgodności horyzontalnej i wertykalnej 20
5.2.4. Zasada zgodności wewnętrznej 22
5.2.5. Zasada rozwoju zrównoważonego 23
6. KORZYŚCI GMINY STRONIE ŚLĄSKIE Z POSIADANIA I WDRAŻANIA STRATEGII ... 25

CZĘŚĆ II - DIAGNOSTYCZNA 29

7. ANALIZA STRATEGICZNA – SWOT PLUS 30
7.1. PROCEDURA ANALIZY 31
7.2. ATUTY 36
7.3. STYMULANTY 43
7.4. PROBLEMY 44
7.5. DESTYMULANTY 51
7.6. SZANSE WEWNĘTRZNE 52
7.7. SZANSE ZEWNĘTRZNE 54
7.8. ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE 58
7.9. ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE 60

CZĘŚĆ III – PLANISTYCZNA 61

8. PRZEDMIOT I PODMIOTY STRATEGII 62

9. OKRES I HORYZONT CZASOWY STRATEGII I ICH DYNAMIKA 67

10. MISJA GMINY I BENEFICJENCI STRATEGII 69

11. WIZJA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ GMINY STRONIE ŚLĄSKIE W PERSPEKTYWIE KILKUNASTU LAT 72

11.1. GOSPODARKA 73
11.2. SPOŁECZEŃSTWO 75
11.3. ŚRODOWISKO 78

12. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE 79

12.1. ISTOTA I STRUKTURA CELÓW 79
12.2. CELE STRATEGICZNE 82
12.3. CELE OPERACYJNE 88

13. PRIORYTETY ROZWOJU 92

14. ZADANIA STRATEGICZNE 95

14.1. CHARAKTER ZADAŃ STRATEGICZNYCH 95
14.2. OZNACZENIA 98
14.3. WYKAZ ZADAŃ STRATEGICZNYCH 102

15. POWIĄZANIA CELÓW Z ZADANIAMI STRATEGICZNYMI 137

16. POWIĄZANIA ZE STRATEGIAMI WYŻSZEGO RZĘDU 138

16.1. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU POWIATU KŁODZKIEGO 138
16.2. POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO DO 2020 ROKU 145

CZĘŚĆ IV – WDROŻENIOWA 152

17. BURMISTRZ I ZESPÓŁ DS. WDRAŻANIA STRATEGII 153

17.1. ORGANIZACJA I FUNKCJE 153
17.1.1. Funkcja planistyczna 154
17.1.2. Funkcja monitoringowa 155
17.1.3. Funkcja informacyjno-wnioskodawcza 157
17.1.4. Funkcja wewnętrznej dystrybucji informacji 158
17.1.5. Funkcja promocyjna 158
17.1.6. Funkcja kooperacyjna 159
17.1.7. Funkcja prewencyjna 160
17.1.8. Funkcja doradcza 161

17.1.9. Funkcja koordynacyjna ... 162
17.1.10. Funkcja wewnętrzna ... 163
17.2. ZASADY PRAC ... 165
17.3. PLAN PRAC ZESPOŁU DS. WDRAŻANIA STRATEGII ... 167
18. PROCEDURY GWARANTUJĄCE ... 172
19. BUDOWA METRYK I PROJEKTÓW REALIZACJI ZADAŃ STRATEGICZNYCH . 174
19.1. CECHY METRYKI ZADANIA STRATEGICZNEGO ... 174
19.2. STRUKTURA METRYKI ZADANIA STRATEGICZNEGO ... 179
19.3. CECHY PROJEKTÓW ZADAŃ STRATEGICZNYCH ... 181
19.4. ORGANIZACJA PRAC NAD METRYKAMI I PROJEKTAMI ZADAŃ STRATEGICZNYCH ... 181
20. EWALUACJA WDRAŻANIA STRATEGII ... 183
20.1. ISTOTA I FAZY EWALUACJI ... 183
20.2. FAZA I – MONITORING ... 184
20.2.1. Monitoring właściwości gminy i czynników jej rozwoju ... 184
20.2.2. Monitoring zadań strategicznych ... 184
20.2.3. Monitoring celów operacyjnych ... 184
20.2.4. Monitoring procesu wdrażania i ewaluacji ... 212
20.3. FAZA II – OCENA WYNIKÓW MONITORINGU ... 212
20.4. FAZA III – AKTUALIZACJA LUB ZMIANA STRATEGII ORAZ ZMIANY PRAWNO-ORGANIZACYJNE .. 214
21. FUNKCJE RADY MIEJSKIEJ ... 216
22. PROMOCJA SRGSS 2013-2022 ... 217

CZĘŚĆ V – FORMALNA ... 219

23. SPISY ... 220
23.1. SPIS TABEL ... 220
23.2. SPIS RYSUNKÓW ... 221
23.3. SPIS DOKUMENTÓW ZGODNOŚCI HORYZONTALNEJ I WERTYKALNEJ ... 222
24. ZAŁĄCZNIK 1. LISTA KONSULTACYJNA ... 226

2. Przedmowa

Szanowni Mieszkańcy Gminy Stronie Śląskie

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2023 jest dokumentem o doniosłym znaczeniu dla rozwoju naszej gminy. Zawiera cele i zadania, których realizacja zapewni jej rozwój gospodarczy, społeczny i środowiskowy. Jest to świadomy wybór tych działań, co do których jesteśmy wszyscy przekonani, że uruchomią szereg korzystnych dla gminy impulsów rozwojowych. Oczekujemy, że ich realizacja zapoczątkuje kolejny, dobry rozdział w jej nowej historii, umożliwiając lub znacząco ułatwiając pełne wykorzystanie wszystkich jej atutów i szans, likwidując lub wyraźnie ograniczając problemy oraz zabezpieczając ją przed zagrożeniami. Jesteśmy przekonani, że działania realizowane w ramach Strategii skutkować będą nie tylko poprawą poziomu zaspokojenia potrzeb społeczności gminy, ale również przyciągać będą kolejne środki finansowe do jej budżetu, budżetów gospodarstw domowych i działających tu firm.

Stoi przed nami wielkie zadanie. Strategia nie ma przecież zdolności samosprawczych. Jest doskonałym narzędziem, lecz tylko narzędziem. Rozpoczyna się zatem okres, w którym, poza czynnościami bieżącymi, wykonywać będziemy szereg nowych prac i intensyfikować prace, które już prowadziliśmy, czy prowadzimy, takich jak np.: restrukturyzacja niektórych obszarów działań samorządu, rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych, pozyskiwanie środków z funduszy unijnych, promocja gospodarcza, doskonalenie struktur administracyjnych, budowa nowych urządzeń infrastruktury technicznej i społecznej oraz wiele innych. Dysponujemy odpowiednią wiedzą, środkami i ofertami pomocy zewnętrznej, aby zadania te wykonać. Nie brak nam też motywacji i wiary w odniesienie sukcesu. Razem z nami, przed wyzwaniami przyszłości, stoją nasi – już sprawdzeni – mieszkańcy i partnerzy. W związku z tym, jestem spokojny, co do powodzenia naszej misji i przekonany, że realizacja Strategii stanie się dla władz gminy, pracowników jej jednostek organizacyjnych oraz mieszkańców, powodem do czerpania przyjemności z rozwoju tego, co dla nas wszystkich wspólne. Z rozwoju demokratycznej wspólnoty samorządowej, którą z mocy prawa tworzymy, i w której z woli własnej żyjemy. Z rozwoju Gminy Stronie Śląskie.

Burmistrz Stronia Śląskiego

Zbigniew Łopusiewicz

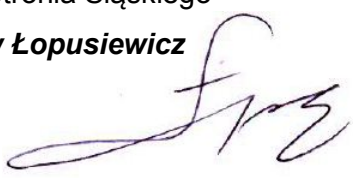

3. Od autora

Marzenia są wyzwaniem dla ludzi ambitnych i wrażliwych oraz podstawą najważniejszych życiowych wyborów. To dzięki marzeniom stawiamy sobie różne cele i poświęcamy im dużą część lub całość swego życia, aby je osiągnąć. Martwym za życia jest ten, kto pozbawiony jest marzeń.

Strategia, którą Państwo trzymacie w rękach to plan osiągnięcia tych spośród owych marzeń, które są dla nas wszystkich wspólne. Marzeń o lokalnej ojczyźnie, gdzie każdy będzie mógł bez obaw patrzeć w przyszłość. Gdzie praca nie będzie przywilejem dla ograniczonej grupy osób, a własna inicjatywa gospodarcza, społeczna, czy prośrodowiskowa spotykać się będzie z szacunkiem i wsparciem władz. Ojczyźnie, w której będzie można zdobyć dobre wykształcenie, uzyskać profesjonalną pomoc medyczną, wypocząć oraz czuć się bezpiecznie w dzień i w nocy. Bogatej w techniczne symbole XXI wieku, a jednocześnie w czyste środowisko dające radość kontaktu z nienaruszoną naturą.

Czy rzeczywiście jest to realne? Czy można osiągnąć takie zamierzenia? Bez wątpienia tak! Szczególnie prawdopodobne jest to właśnie tu, w Gminie Stronie Śląskie, w gminie wyjątkowej, bo obdarzonej bogactwem przyrody i dobrym położeniem. Wyróżniającą się już dziś silnymi filarami społecznymi, rosnącym standardem zamieszkania i obsługi mieszkańców, profesjonalizmem kadr samorządowych, a także wieloma innymi pozytywnymi cechami. Wszystkie te zalety byłyby jednak niewystarczające, by odważnie patrzeć w przyszłość, gdyby nie najważniejsze bogactwo Gminy Stronie Śląskie, jakimi są aktywność, wiedza i ambicje jej mieszkańców.

Z dzisiejszej perspektywy przyszłość Gminy Stronie Śląskie rysuje się optymistycznie. Posiada ona bowiem niezbędne środki, potrzebną wiedzę i dokładny plan działania. Historia daje jej zatem wyjątkowo cenną szansę. Warto ją wykorzystać w pełni i realizując Strategię spełnić swoje marzenia.

Andrzej Szlando

4. Znaczenie skrótów i symboli graficznych

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, ze względu na stawiane przed nią cele, jest obszernym dokumentem o złożonej strukturze, W celu zwiększenia jej przejrzystości zastosowany został system skrótów i symboli graficznych. Na przykład, pozwala on czytelnikowi w szybki sposób zorientować się jakiej sfery rozwoju lokalnego dotyczy dany fragment tekstu, lub które części strategii są najważniejsze dla zrozumienia jej istoty. Ponadto umożliwia unikanie zbędnych powtórzeń. Jego składniki zostały zaprezentowane w tabelach nr 1 i 2.

Tabela 1. Znaczenie symboli graficznych w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

L.p.	Symbol graficzny	Znaczenie
1.	kolory: 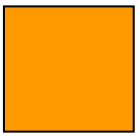 i 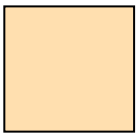	tymi kolorami oznaczono zagadnienia związane z **gospodarczą** płaszczyzną rozwoju Gminy Stronie Śląskie
2.	kolory: 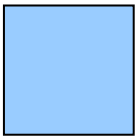 i 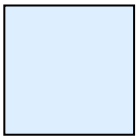	tymi kolorami oznaczono zagadnienia związane ze **społeczną** płaszczyzną rozwoju Gminy Stronie Śląskie
3.	kolory: 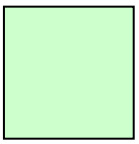 i 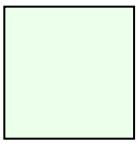	tymi kolorami oznaczono zagadnienia związane ze **środowiskową** płaszczyzną rozwoju Gminy Stronie Śląskie
4.	znak:	**WAŻNE** - tym znakiem wyróżniono najważniejsze części SRGSS 2013-2022. Ich znajomość jest warunkiem zrozumienia jej idei oraz konstrukcji formalnej.
5.	znak:	**PILNE** – tym znakiem wyróżniono części SRGSS 2013-2022 prezentujące działania, które należy podjąć bezpośrednio po jej uchwaleniu.

Tabela 2. Znaczenie skrótów w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

L.p.	Skrót	Znaczenie
1.	LPR 2010-2020	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stronie Śląskie na lata 2010-2020
2.	LPR 2014-2022	Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stronie Śląskie na lata 2014-2022
3.	MPZP	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego
4.	PAPN	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stronie Śląskie
5.	PBSO 2014-2022	Program Budowy Społeczeństwa Obywatelskiego Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
6.	PDRZ 2014-2022	Program Działań na Rzecz Zatrudnienia Mieszkańców Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
7.	PGO 2005	Plan Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie z 2005 r.
8.	PGO 2014-2018 / 2019-2023	Plan Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2018 z perspektywą na lata 2019-2023
9.	PGO 2019-2023 / 2024-2028	Plan Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie na lata 2019-2023 z perspektywą na lata 2024-2028
10.	PLPG 2014-2022	Program Lokalnej Polityki Gospodarczej Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
11.	POM	Plan Odnowy (Rozwoju) Miejscowości
12.	POŚ 2005	Program Ochrony Środowiska Gminy i Miasta Stronie Śląskie z 2005 r.
13.	POŚ 2014-2018 / 2019-2023	Program Ochrony Środowiska Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2018 z perspektywą na lata 2019-2023
14.	POŚ 2019-2023 / 2024-2028	Program Ochrony Środowiska Gminy Stronie Śląskie na lata 2019-2023 z perspektywą na lata 2024-2028
15.	POZ 2010-2013	Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2010-2013
16.	POZ 2014-2017	Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2017
17.	POZ 2018-2021	Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2018-2021
18.	POZB	Programy Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy Stronie Śląskie
19.	POZP 2012-2015	Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 na Terenie Gminy Stronie Śląskie
20.	POZP 2016-2022	Gminny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2016-2022 na Terenie Gminy Stronie Śląskie
21.	PPG 2014-2022	Program Promocji Gospodarczej Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
22.	PPPR	Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Stronie Śląskie
23.	PRMFTR 2014-2022	Program Rozwoju i Marketingu Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
24.	PRO 2014-2022	Program Rozwoju Oświaty Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022
25.	PUA 2006	Program Usuwania Azbestu na Terenie Gminy Stronie Śląskie z 2006 r.
26.	PUA 2014-2022	Program Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest na Terenie Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022

27.	PUR 2010	Plan Urządzeniowo-Rolny Gminy Stronie Śląskie z roku 2010
28.	PWOP	Program Współpracy Gminy Stronie Śląskie z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie
29.	PWR 2012-2015	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012-2015 na terenie Gminy Stronie Śląskie
30.	PWR 2016-2022	Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2022 na terenie Gminy Stronie Śląskie
31.	PZPZCEEPG	Projekt Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Stronie Śląskie
32.	SRGSS 2013-2022	Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 (niniejszy dokument)
33.	SRPS 2011-2021	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stronie Śląskie na lata 2011-2021
34.	SSR	Sołecka Strategia Rozwoju Wsi
35.	SUKZP	Studium Uwarunkowań I Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta I Gminy Stronie Śląskie wraz z jego zmianami
36.	WPF 2013-2022	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022
37.	ZWS	Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

Część I - wprowadzająca

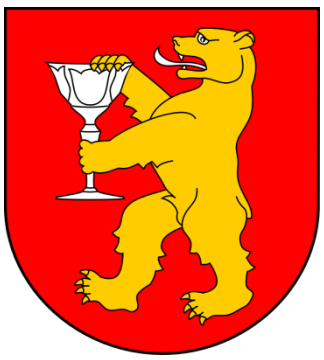

5. Istota Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie

5.1. Przesłanki budowy Strategii

Obowiązująca dotąd Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie została opracowana w 2004 r. Jej treść ma już zatem niemal 10 lat. W okresie tym, zarówno szeroko rozumiane ***struktury wewnętrzne gminy, jak i jej bliższe oraz dalsze otoczenie, uległy bardzo istotnym zmianom***. Zmienił się ***układ czynników, które mogą zostać wykorzystane w jej rozwoju***. Pojawiły się ***nowe szanse, a także nowe zagrożenia***. Już choćby te zmiany przesądzają o konieczności budowy nowej Strategii. Lista powodów nie kończy się jednak na nich.

Jednym z najważniejszych procesów jest ***integracja Polski z Unią Europejską***, przy czym nie chodzi tu wyłącznie o wymogi funduszy strukturalnych, których beneficjentem zamierza być ten samorząd. Znacznie poważniejszym wyzwaniem jest ***partnerstwo gospodarki i kultury Gminy Stronie Śląskie w interakcjach z gospodarką i kulturą Unii***, co bez kompleksowych, długoterminowych i spójnych działań, jakie niesie ze sobą zarządzanie strategiczne jest bardzo mało prawdopodobne.

Niebagatelne znaczenie ma także fakt, iż nowa ***Strategia musi korespondować z zamierzeniami strategicznymi władz państwowych, wojewódzkich i powiatowych***, a także z wynikającymi z nich planami operacyjnymi. Postulat ten odnosi się również do założeń programowych, o których mowa w dokumentach określających ***strategiczny wymiar współpracy z samorządami sąsiednimi.*** Całość obrazu niezbędnej synchronizacji dopełnia ***potrzeba koordynacji zamierzeń*** władz lokalnych Gminy Stronie Śląskie wyrażanych w różnorodnych programach i planach.

Przesłanką budowy Strategii, jako planistycznego fundamentu rozwoju gminy, jest także fakt, iż ***nie może się ona ograniczać jedynie do ewidencji potrzeb społeczności lokalnej***. ***Musi stać się nową jakością w zarządzaniu gminą. Być z jednej strony koncepcją kreatywną, a z drugiej świadomym wyborem tego, co najważniejsze*** w gospodarczej, społecznej i środowiskowej płaszczyźnie rozwoju. Jej zakres merytoryczny powinien zatem ***odpowiadać najnowocześniejszym, a jednocześnie sprawdzonym koncepcjom w planowaniu strategicznym***. Wynikać musi z dostosowanej do potrzeb samorządu lokalnego ***analizy strategicznej***, a nie z zaadaptowanej do tego celu analizy przedsiębiorstw. W przejrzysty sposób ***określać horyzont czasowy oraz formułować cele i zadania. Jasno definiować, kto jest podmiotem planowania, co jest przedmiotem planu i komu realizacja Strategii ma przynieść wymierne korzyści.*** Nie może być pozbawiona procedury wdrożeniowej, czy też szczegółowych za-

sad monitoringu. Wręcz przeciwnie. ***Wdrażanie Strategii, jako działanie znacząco bardziej złożone niż jej tworzenie, musi zostać w odpowiedni sposób oprzyrządowane merytorycznie***. W związku z tym, już sama Strategia wskazywać musi głównych realizatorów jej założeń, a także precyzyjnie określać ich zadania. W wielu wypadkach, warto się posunąć do prezentacji metod, jakimi powinni je wykonywać. Z kolei, procedura monitoringowa, jako jeden z najważniejszych czynników gwarantujących konsekwentne wdrażanie Strategii, zawierać powinna wskazówki, jak – w precyzyjny, a jednocześnie prosty sposób – weryfikować poziom osiągnięcia celów.

Spełnienie wyżej wymienionych wymogów jest w pełni możliwe. Pozwalają na to nie tylko doświadczenia władz gminy w zakresie sporządzania i wdrażania strategii. Ostatnie lata zaowocowały gwałtownym rozwojem metod planowania i zarządzania strategicznego. Gmina Stronie Śląskie ma również szansę wykorzystać doświadczenia zdobyte przez inne polskie i zagraniczne samorządy w trakcie sporządzania i wdrażania Strategii rozwoju. Ma szansę uniknąć wszystkich popełnianych w tym zakresie błędów, a jednocześnie uzyskać wszystkie korzyści wynikające z zarządzania strategicznego, będące udziałem innych samorządów. Podsumowując, od nowej Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 należy oczekiwać, iż będzie:

- ***uwzględniać nową sytuację i pozycję strategiczną Gminy Stronie Śląskie,***
- ***uwzględniać inne koncepcje planistyczne oraz zaawansowanie ich realizacji,***
- ***bazować na nowoczesnej, dostosowanej do potrzeb jednostek samorządu terytorialnego, analizie strategicznej,***
- ***zawierać kluczowe rozstrzygnięcia, za które działania związane z jej realizacją odpowiadają władze samorządowe, a za które pozostałe podmioty,***
- ***zawierać szczegółowe rozwiązania w zakresie organizacji procesu jej wdrażania,***
- ***wskazywać metody nadzoru procesu wdrażania oraz listę wskaźników, których wartość przesądza o ocenie wdrażania,***
- ***odpowiadać na potrzeby wynikające z rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego oraz współpracy z władzami różnych szczebli.***

5.2. Metodologia opracowania

Metodologia konstruowania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 opierała się na przestrzeganiu następujących zasad postępowania:

- ***konsensusu społeczności lokalnej,***
- ***otwarcia Strategii w wymiarze egzogenicznym,***
- ***zapewnienia zgodności horyzontalnej i wertykalnej,***
- ***zapewnienia zgodności wewnętrznej,***
- ***rozwoju zrównoważonego.***

5.2.1. Zasada konsensusu społeczności lokalnej

Zasada konsensusu społeczności lokalnej polega na tworzeniu Strategii z uwzględnieniem potrzeb i aspiracji społeczności gminy, tak aby stała się ona narzędziem ich zaspokojenia. Stosowanie tej zasady gwarantuje nie tylko adekwatność treści Strategii w stosunku do owych potrzeb i aspiracji, ale również zaangażowanie obywateli w proces jej realizacji. Twierdzenie to już wielokrotnie zostało pozytywnie zweryfikowane w dziesiątkach tysięcy polskich i zagranicznych samorządów lokalnych

Pierwsza z wymienionych zasad wymagała włączenia do prac nad Strategią przedstawicieli społeczności lokalnej, zwanych liderami lokalnymi, reprezentujących różne terytoria, środowiska i grupy interesów. Było to konieczne, ponieważ prawidłowo skonstruowana Strategia musi określać formy i środki współpracy wszystkich podmiotów i środowisk na rzecz rozwoju Gminy Stronie Śląskie, a także stymulować spójność między działaniami sektorowo-branżowymi i działaniami terytorialnymi. Dążąc do urzeczywistnienia omawianej zasady planowania strategicznego, zastosowano, wielokrotnie sprawdzoną w Polsce i krajach zachodnioeuropejskich, metodę postępowania zwaną w literaturze metodą collaborative planning. Jest to procedura grupowego planowania i podejmowania decyzji przez reprezentantów wszystkich zainteresowanych stron. Za jej pomocą, w przypadku rozbieżności stanowisk, w drodze dyskusji i argumentacji, osiągnięto rozwiązania lepsze niż mechaniczny kompromis między wstępnymi stanowiskami. Dzięki temu, końcowy wynik prac jest rozwiązaniem mniej oczywistym, a jednocześnie

lepszym niż te, które proponowali uczestnicy procedury collaborative planning zaczynając pracę. Procedura planowania grupowego dopuszczała podejmowanie decyzji wyłącznie na zasadzie konsensusu, wykluczała natomiast możliwość głosowania, które dzieliłoby uczestników planowania na wygranych i przegranych.

Procedura ta zastosowana została w trakcie trzech spotkań szkoleniowych i konsultacyjnych zwanych warsztatami strategicznymi, które odbyły się w dniach 14, 21 i 22 stycznia 2013 r. Uczestniczyli w nich: władze samorządowe, zaproszeni przez nie przedstawiciele społeczności Gminy Stronie Śląskie, goście reprezentujący regionalne otoczenie instytucjonalne gminy oraz prowadzący spotkanie ekspert ds. planowania strategicznego - dr Andrzej Sztando. Ich aktywny, merytoryczny udział - zarówno w trakcie warsztatów strategicznych, jak i spotkań w mniejszych grupach oraz w trakcie spotkań indywidualnych – zadecydował o pomyślnym przebiegu procedury planowania strategicznego.

Ponadto, projekt Strategii kilkukrotnie konsultowany był z Burmistrzem Stronia Śląskiego oraz pracownikami Urzędu Miejskiego, a także ze wszystkimi Komisjami Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim.

5.2.2. Zasada otwarcia Strategii w wymiarze egzogenicznym

Zasada otwarcia Strategii w wymiarze egzogenicznym to takie formułowanie celów i zadań strategicznych, aby znacząca część efektów ich realizacji przekraczała skalę lokalną.

Przekroczenie tej skali (na sąsiednie gminy, powiat, region, czy nawet w niektórych aspektach na szerszy zakres przestrzenny) świadczyć będzie o wykształceniu się lub intensyfikacji w lokalnym układzie terytorialnym Gminy Stronie Śląskie nowych, lub rozwoju dotychczasowych funkcji egzogenicznych, tj. takich rodzajów działalności realizowanych przez funkcjonujące na terenie gminy podmioty, których efekty przeznaczone są na „eksport" poza jej granice. Skala, struktura oraz zasięg przestrzenny funkcji egzogenicznych (np. przemysłu, usług, turystyki, handlu, rolnictwa, szkolnictwa itp.) z jednej strony określą przyszłą rolę Gminy Stronie Śląskie w układzie terytorialnym regionu oraz miejsce jej gospodarki w strukturze gospodarki narodowej i gospodarki Unii Europejskiej, z drugiej zaś, zadecydują o skali dochodów tych podmiotów. Pośrednio zadecydują również o dochodach społeczności lokalnej oraz o dochodach własnych gminy.

5.2.3. Zasada zgodności horyzontalnej i wertykalnej

Samorząd Gminy Stronie Śląskie, jak każdy inny samorząd, mimo iż dysponuje ustawowo zagwarantowanym obszarem autonomii funkcjonalnej i decyzyjnej działa w szeroko rozumianym otoczeniu. Relacje z owym otoczeniem posiadają kilka bardzo istotnych dla jej rozwoju cech.

Po pierwsze, mają ***wielowymiarowy charakter*** – dotyczą niemal pełnego spektrum zagadnień gospodarczych, społecznych i środowiskowych. Po drugie, ***układ podmiotów, które w relacje te z Gminą Stronie Śląskie wchodzą jest również bardzo bogaty***. Podmiotami tymi są inne samorządy, przedsiębiorstwa, organizacje społeczne, pojedyncze osoby, instytucje publiczne, a nawet władze państwowe, czy władze organizacji międzynarodowych. Wreszcie po trzecie, ***siła wpływu tych relacji na rozwój Gminy Stronie Śląskie jest zmienna w czasie***, co oznacza, że powinny być stale monitorowane, a uwaga poświęcana im przez władze lokalne bardzo duża. Wynika to z jednej strony ze zmienności cech wymienionych wcześniej podmiotów, a z drugiej ze zmienności znaczenia poszczególnych składników i czynników Gminy Stronie Śląskie w jej rozwoju (więcej na ten temat w rozdziale 7.1).

Konstruktywną reakcją władz lokalnych na te uwarunkowania jest zapewnienie zgodności własnych działań z działaniami najważniejszych podmiotów zaprezentowanego otoczenia, oczywiście we wszystkich tych przypadkach, w których jest to zgodne z interesem Gminy Stronie Śląskie. Dotyczy to również treści Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, którą kształtowano biorąc pod uwagę strategie, plany i programy owych podmiotów. Zgodność ta ma dwojaki charakter. Biorąc pod uwagę obowiązującą w Polsce strukturę systemu władz publicznych nadano jej wariantom miana zgodności wertykalnej i zgodności horyzontalnej.

Zgodność wertykalna to zgodność niniejszej Strategii z dokumentami planistycznymi samorządu powiatowego, a także z dokumentami planistycznymi województwa, kraju oraz organizacji międzynarodowych.

Zgodność wertykalna daje możliwość rozwoju współpracy z tymi podmiotami oraz zwiększa szanse na pozyskanie środków zewnętrznych.

Zgodność horyzontalna to zgodność niniejszej Strategii z dokumentami planistycznymi sąsiednich samorządów gminnych.

Podstawową przesłanką dążenia do zgodności horyzontalnej jest rozwój współpracy przy rozwiązywaniu tych samych, subregionalnych i regionalnych problemów.

Dokumenty zgodności wertykalnej i horyzontalnej zostały zawarte w rozdziale 23.3.

Zgodność horyzontalna i wertykalna nie mogą być traktowane, jako warunek wypełniany jednorazowo. Jest to proces, który powinien być realizowany w całym okresie realizacji niniejszej Strategii. Jak już wcześniej wspomniano, podmioty otoczenia są dynamiczne. Dynamiczne są zatem także ich zamierzenia. Niezbędne jest aplikowanie zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie do dokumentów planistycznych wyższych rzędów w całym okresie od 2013 do 2022 roku oraz nawiązywanie współpracy w ich realizacji z partnerami horyzontalnymi. Całość tej tematyki została zaprezentowana w rozdziale 17.1.6.

Fakt, iż Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 spełnia warunek zgodności wertykalnej i horyzontalnej nie oznacza, że została ona podporządkowana treści innych dokumentów planistycznych. Priorytetem były tu bowiem m. in. koncepcje, uwarunkowania, szanse i zagrożenia Gminy Stronie Śląskie będące przedmiotem analizy strategicznej przedstawionej w następnym rozdziale.

5.2.4. Zasada zgodności wewnętrznej

Zgodność wewnętrzna to zgodność niniejszej Strategii z innymi dokumentami planistycznymi Gminy Stronie Śląskie.

Zarządzanie strategiczne wymaga posługiwania się przez samorząd gminy szeregiem różnorodnych dokumentów planistycznych o charakterze zarówno długoterminowym, jak i krótkoterminowym. Niezależnie od tego, czy ich sporządzanie jest fakultatywnym aktem aktywności władz, czy też wynika z dyspozycji ustawowych, wszystkie one powinny tworzyć spójną, hierarchiczną strukturę. Z oczywistych względów w strukturze tej funkcję nadrzędną pełni Strategia, w wszystkie pozostałe są jej rozwinięciem lub/i uszczegółowieniem. Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 spełnia ten wymóg. Osiągnięto go drogą szczegółowej analizy planów i programów przyjętych przez ten samorząd do realizacji w ostatnich kilku latach oraz asymilacji ich najważniejszych elementów. Nie oznacza to jednak, że Strategia nosi znamiona kopii owych zamierzeń. Jest bowiem selektywną i kreatywną formą ich spożytkowania jako materiału inspirującego, ukierunkowującego i uzupełniającego. Zapewnienie zgodności wewnętrznej nie może być jednak traktowane jako działanie jednorazowe. Musi stać się regułą postępowania władz Gminy Stronie Śląskie we wszelkich czynnościach planistycznych wyrażająca się poprzez odpowiednio częste aktualizacje wzajemnie powiązanych planów i programów. Szczególna rola przypadać tu będzie Zespołowi ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. Więcej informacji na ten temat zostało zawartych w rozdziale 17.1.9.

5.2.5. Zasada rozwoju zrównoważonego

Ekorozwój to kluczowa kategoria polityki ekologicznej. Często traktuje się go, jako ochronę przyrody. To błąd! Ekorozwój to ***proces rozwoju gospodarczego, w którym następuje skojarzenie rozwoju społeczno-gospodarczego z funkcjonowaniem ekosystemów i stanem ich relacji ekologicznych***. Ekorozwój jest definiowany również, jako paradygmat rozwoju, model rozwoju, koncepcja rozwoju, a nawet, jako sposób myślenia, lub jako strategia postępowania. Ujęcia te można uzupełnić stwierdzeniem, że ekorozwój to takie zarządzanie zasobami środowiska, które umożliwia ich gospodarcze i społeczne wykorzystanie przy jednoczesnym ich zachowaniu w postaci możliwie zbliżonej do pierwotnej, tak aby i w przyszłości mogły być wykorzystywane.

We wszystkich tych ujęciach ekorozwój traktuje się, jako powszechnie pożądaną formę rozwoju zrównoważonego, uwzględniającego potrzeby gospodarcze, społeczne i ekologiczne. Jest to szczególnie ważne właśnie tu, w Gminie Stronie Śląskie, w której rozwija się działalność gospodarcza i podnosi się standard życia mieszkańców. Zastosowana w budowie niniejszej Strategii zasada rozwoju zrównoważonego zakłada możliwość równoległego rozwijania wszystkich trzech sfer gminy (gospodarczej, społecznej i środowiskowej) dzięki zrozumieniu wagi każdej z nich i umiejętności znajdowania rozwiązań kompromisowych. Dla Gminy Stronie Śląskie będzie to taki model przemian ekologiczno-społeczno-gospodarczych, który z jednej strony utrzyma powszechnie pożądany stan lokalnej przyrody, a z drugiej niepotrzebnie nie ograniczy rozwoju lokalnej społeczności i jej gospodarki.

Kreowanie rozwoju zrównoważonego nie jest łatwe. Problemy pojawiają się nieomal we wszystkich relacjach między poszczególnymi płaszczyznami rozwoju lokalnego. Złożoność sytuacji podnosi fakt, iż ***rozwój zrównoważony nie oznacza rozwoju równomiernego.*** Ponadto, zadanie komplikuje konieczność zachowania równowagi infrastrukturalnej. Godzenie interesów tych płaszczyzn, rozwiązywania konfliktów i zapobieganie konfliktom jest istotą Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. ***Problem nie tkwi bowiem w tym, aby ekosystemy bezwzględnie chronić – stosunkowo łatwo można by było to zrobić za pomocą narzędzi przymusu administracyjnego – ale aby efektywnie, rozsądnie i nieprzerwanie z nich korzystać.***

Rysunek 1. Graficzna interpretacja metodologii budowy Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

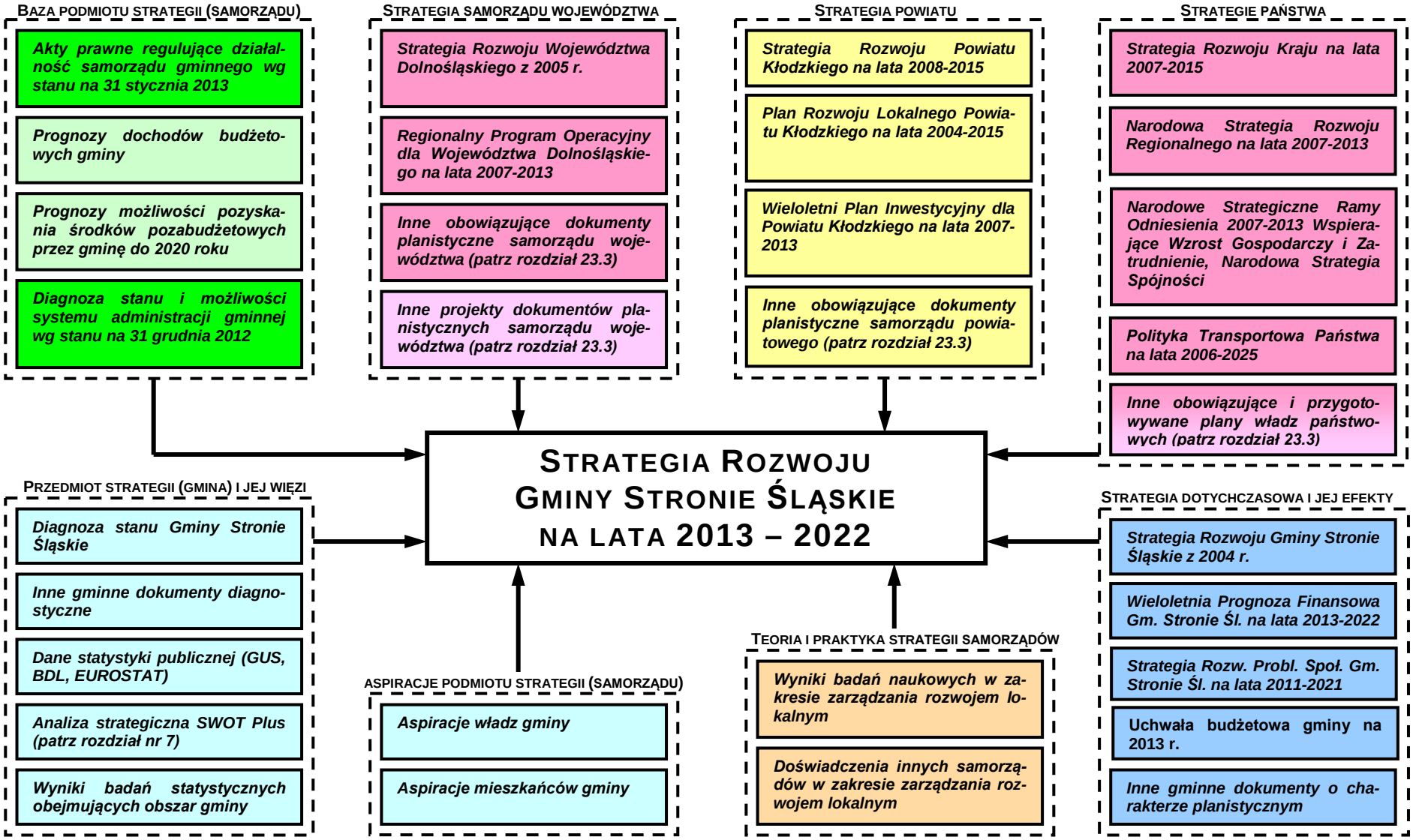

6. Korzyści Gminy Stronie Śląskie z posiadania i wdrażania Strategii

Przyjęcie i wdrożenie Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 może przynieść szereg korzyści. Dotyczy to zarówno mieszkańców gminy, jak i funkcjonujących tu podmiotów gospodarczych. Istotny, pozytywny wpływ będzie mieć również na funkcjonowanie władz i administracji samorządowej. Ponadto, korzyści ujawnią się w obszarze lokalnych i ponadlokalnych ekosystemów.

KORZYŚCI SPOŁECZNOŚCI GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

BEZPOŚREDNIE:

- ***dostosowanie zakresu usług komunalnych do obecnych i przyszłych potrzeb mieszkańców gminy,***
- ***poprawa jakości i efektywności usług świadczonych przez samorząd gminy na rzecz jej mieszkańców,***
- ***udoskonalenie systemów odpłatności za świadczenie ww. usług,***
- ***wyartykułowanie interesów społeczności gminy – dostarczenie cennych informacji na ten temat władzom Gminy Stronie Śląskie,***

POŚREDNIE:

- ***zmniejszenie skłonności mieszkańców gminy do trwałego opuszczania jej terenu,***
- ***zwiększenie skłonności mieszkańców sąsiednich i dalszych miejscowości do osiedlania się na terenie Gminy Stronie Śląskie,***
- ***zwiększenie liczby miejsc pracy,***
- ***zwiększenie poczucia stabilizacji mieszkańców gminy,***
- ***zwiększenie dochodów mieszkańców gminy,***
- ***rozwój zjawiska patriotyzmu lokalnego,***
- ***poprawa stanu zdrowia mieszkańców gminy,***
- ***eliminacja lub złagodzenie ewentualnych konfliktów między władzami lokalnymi a daną grupą mieszkańców gminy.***

KORZYŚCI GOSPODARKI GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

BEZPOŚREDNIE:

- ***poprawa infrastrukturalnych, prawnych i ekonomicznych warunków prowadzenia działalności gospodarczej,***
- ***zmniejszenie niepewności działania funkcjonujących w gminie firm, co – wydłużając horyzont decyzyjny – zwiększy ich skłonność do inwestowania,***
- ***zwiększenie skłonności mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek,***
- ***dalsze zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej Gminy Stronie Śląskie – zwiększenie skłonności inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych do inwestowania,***
- ***stworzenie/utrwalenie korzystnego wizerunku Gminy Stronie Śląskie w opinii potencjalnych klientów lokalnych podmiotów gospodarczych - turystów, osób korzystających z walorów rekreacyjnych w trybie weekendowym itp.,***
- ***eliminacja lub złagodzenie ewentualnych konfliktów między władzami lokalnymi a daną grupą przedsiębiorców.***

POŚREDNIE:

- ***poprawa pozycji konkurencyjnej lokalnych podmiotów gospodarczych,***
- ***zwiększenie dochodów lokalnych podmiotów gospodarczych,***
- ***wzrost liczby podmiotów gospodarczych,***
- ***rozwój lokalnych podmiotów gospodarczych (nowe produkty, technologie, rynki zbytu, rozwiązania organizacyjne itp.)***

KORZYŚCI EKOSYSTEMÓW GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

BEZPOŚREDNIE:

- ***ograniczenie ilości i różnorodności zanieczyszczeń przedostających się do środowiska naturalnego,***
- ***odtworzenie zdegradowanych składników środowiska naturalnego,***

- ***rozwój nowych składników środowiska naturalnego.***

POŚREDNIE:

- ***zapewnienie takiej ewolucji gospodarczej, społecznej i środowiskowej płaszczyzny gminy, która będzie tożsama z ekorozwojem,***
- ***zabezpieczenie ekosystemów przed degradacją w przyszłości,***
- ***zwiększenie udziału mieszkańców gminy w procesie zapewniania równowagi rozwoju Gminy Stronie Śląskie.***

KORZYŚCI WŁADZ I ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ GMINY STRONIE ŚLĄSKIE

BEZPOŚREDNIE:

- ***spełnienie wymogów formalnych i merytorycznych stawianych przed samorządami przez unijne fundusze pomocowe i celowe,***
- ***spełnienie wymogów stawianych przed samorządami przez nieunijne, krajowe i zagraniczne fundusze pomocowe i celowe,***
- ***zwiększenie prawdopodobieństwa pozyskania środków z ww. funduszy,***
- ***ułatwienie procesu przygotowywania uchwał budżetowych w najbliższych latach,***
- ***ułatwienie procesów przygotowywania większości pozostałych uchwał,***
- ***ułatwienie procesów wykonywania uchwał przez Burmistrza,***
- ***ułatwienie i udoskonalenie pracy pracowników Urzędu Miejskiego,***
- ***przygotowanie odpowiedniego zaplecza merytorycznego i poparcia społecznego dla procesów restrukturyzacji wybranych obszarów działalności samorządu gminy,***
- ***określenie zasad zachowań władz gminy – zarówno w sprawach bieżących, jak i długoterminowych,***
- ***zwiększenie zakresu, skuteczności i efektywności współpracy władzy samorządowej Gminy Stronie Śląskie z samorządami sąsiednich gmin, samorządem Powiatu Kłodzkiego, samorządem województwa dolnośląskiego, partnerami zagranicznymi, organizacjami samorządowymi, społecznymi i organizacjami przedsiębiorców.***

POŚREDNIE:

- ***zwiększenie kwot środków budżetowych i pozabudżetowych przeznaczanych na realizację zadań obligatoryjnych i fakultatywnych gminy,***
- ***zwiększenie skuteczności i efektywności wydatkowania środków budżetowych i pozabudżetowych,***
- ***pozyskanie środków oraz wsparcia kadrowego, informacyjnego i merytorycznego od partnerów współpracy strategicznej na realizację zadań służących rozwojowi Gminy Stronie Śląskie,***
- ***rozbudowa korzystnego, lokalnego wizerunku władz samorządowych, a co za tym idzie zwiększenie/utrwalenie zaufania mieszkańców Gminy Stronie Śląskie do tychże władz,***
- ***rozbudowa/utrwalenie korzystnego wizerunku władz samorządowych w bliższym i dalszym otoczeniu Gminy Stronie Śląskie.***

Część II - diagnostyczna

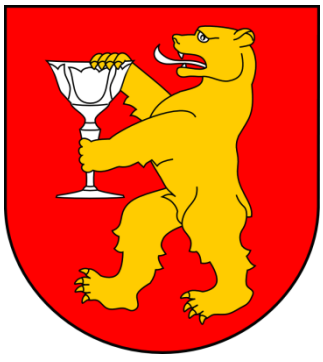

7. Analiza strategiczna – SWOT Plus

Jedną z najczęściej i najchętniej stosowanych zarówno dziś, jak i w przeszłości, strategicznych procedur analitycznych jest „*SWOT*". Polega ona na szczegółowej identyfikacji, a następnie klasyfikacji wszystkich zjawisk i stanów kategorii ekonomicznych mających wpływ na rozwój danej organizacji. Stosuje się tu dwa kryteria. Pierwszym z nich jest rodzaj skutku rzeczywistego lub potencjalnego oddziaływania danego czynnika na organizację, natomiast drugim szeroko rozumiana lokalizacja czynnika względem organizacji. Dzięki zastosowaniu tego prostego podziału uzyskuje się cztery grupy czynników, których pierwsze litery angielskich nazw składają się na nazwę metody, tzn.: mocne (***S**trengths*) i słabe strony organizacji (***W**eaknesses*) oraz szanse (***O**pportunities*) i zagrożenia w jej otoczeniu (***T**hreats*). Wyniki systematyzacji dają możliwość spojrzenia na ewolucję organizacji z szerokiej perspektywy. Niejednokrotnie ujawniają szereg nieprawidłowości oraz kluczowe determinanty sukcesu. W efekcie pozwalają określić jej aktualną pozycję strategiczną i pożądane, najważniejsze kierunki działań.

Z procedury tej korzystało i korzysta do dnia dzisiejszego wiele firm, instytucji i innych organizacji, począwszy od tych najmniejszych, a na międzynarodowych korporacjach i koncernach skończywszy.

Współcześnie w Polsce, algorytm analizy strategicznej SWOT był i jest często stosowany podczas tworzenia strategii rozwoju jednostek samorządu terytorialnego. Bezpośrednie, „mechaniczne" przenoszenie dorobku biznesowej analizy strategicznej na grunt samorządu terytorialnego nie jest jednak najlepszym rozwiązaniem, bowiem zwykle skutkuje wieloma poważnymi błędami. Konieczne stało się zatem zastosowanie nowoczesnej procedury analizy strategicznej, sprawdzonej już w praktyce i dostosowanej do potrzeb Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. Procedura ta została przedstawiona w kolejnych rozdziałach.

7.1. Procedura analizy

Analiza strategiczna Gminy Stronie Śląskie została przeprowadzona według następującej procedury:

1. ***Identyfikacja wszystkich właściwości Gminy Stronie Śląskie***. Pojęcie rozwoju powinno być zawsze kojarzone z pożądanymi, pozytywnymi przeobrażeniami ilościowych, jakościowych i strukturalnych właściwości danego układu. Jeśli układem tym będzie wyodrębniona kompozycja społeczno-terytorialna posiadająca zbiór charakterystycznych dla siebie cech gospodarczych, przestrzennych i kulturowych, wyrażająca własne potrzeby oraz hierarchię wartości, wtedy będziemy mieli do czynienia z rozwojem w skali terytorialnej. ***Rozwój terytorialny jest jednak kategorią wieloznaczną, złożoną i dynamiczną w czasie oraz przestrzeni***. Oznacza to, iż ***zbiór cech układu terytorialnego i procesów w nim zachodzących, składających się na dany etap jego rozwoju, nie jest zbiorem uniwersalnym***. Przykładowo, proces pożądanej ewolucji obszaru aglomeracji o egzogenicznych funkcjach przemysłowych i obszaru parku krajobrazowego, to zjawiska o diametralnie różnej zawartości merytorycznej. ***Wstępem do analizy strategicznej stała się zatem identyfikacja nieprzypadkowo wybranego spektrum cech Gminy Stronie Śląskie.***

2. ***Identyfikacja aktywnych i potencjalnych czynników zewnętrznych mogących mieć wpływ na ewolucję właściwości Gminy Stronie Śląskie.*** Każdy układ terytorialny funkcjonuje w otoczeniu jako integralny element większych całości oraz jako bliższy lub dalszy sąsiad równorzędnych układów. Ze względu na wielorakość funkcji, które w tych związkach pełni, łączy go z wyżej wymienionymi bardzo duża liczba wysoce zróżnicowanych zależności. Oznacza to, iż rozwój Gminy Stronie Śląskie kształtuje się również pod wpływem czynników zewnętrznych. ***Ich identyfikacja objęła zarówno czynniki aktywne w momencie przeprowadzania analizy, jak również te, których prawdopodobieństwo aktywizacji w przyjętym horyzoncie czasowym jest dostatecznie duże***, aby brać je pod uwagę.

3. ***Identyfikacja ilościowych lub/i jakościowych wartości właściwości terytorium i czynników zewnętrznych***. Istotą tego kroku był ***pomiar wartości wspomnianych właściwości i czynników***.

4. ***Dwuetapowy podział właściwości Gminy Stronie Śląskie i czynników zewnętrznych według kryterium istotności, w celu oceny ich znaczenia z punktu widzenia zmian strukturalnych gminy.*** Pierwszą czynnością zrealizowaną w ramach tego etapu stał się ***podział*** wspomnianych ***właściwości i czynników na istotne***, które stanowiły przedmiot dalszych prac ***oraz na nieistotne***, które zostały odrzucone. Naturalne pytanie, jakie pojawiło się w tym momencie brzmi: „jaką wartość właściwości/czynnika uznano za istotną, a jaką nie?". Określenie obiektywnego, uniwersalnego poziomu istotności dla każdego badanego elementu nie jest możliwe. Próg związku zjawisk oddzielający zależności istotne od nieistotnych był zawsze wyznaczany przez podmiot badawczy, a wskazówki, którymi się przy tym kierował, należą do dorobku teorii rozwoju, gospodarki terytorialnej i zasobów doświadczeń.

   Drugi etap podziału polegał na ***podziale istotnych właściwości i czynników na dwie grupy***. ***Grupa pierwsza to właściwości i czynniki o najwyższym poziomie istotności***. Zostały uznane za ***strategiczne*** i tak też nazwane. ***Do drugiej grupy zaklasyfikowane zostały właściwości i czynniki, które mają mniejsze znaczenie dla kompleksu procesów rozwojowych Gminy Stronie Śląskie***. Otrzymały one miano ***pozostałych***. Podkreślić należy, że przyporządkowanie do tej grupy nie może być traktowane, jako bagatelizowanie danej właściwości gminy czy czynnika wpływającego na jej rozwój. Celem prezentowanego zabiegu badawczego jest bowiem zwiększenie przejrzystości i użyteczności wyników procedury, poprzez wyróżnienie elementów mających kluczowy wpływ na największą część składowych rozwoju Gminy Stronie Śląskie, a nie ignorowanie tych spośród nich, które dotyczą wąskich obszarów funkcjonalnych lub są wtórnymi w stosunku do strategicznych. Zaznaczyć również należy, że nie zdecydowano się na zwiększanie liczebności grup ze względu na wysoce prawdopodobne zmniejszenie przejrzystości wyników, czyli efekt odwrotny od zamierzonego.

5. ***Identyfikacja rozkładu przestrzennego istotnych właściwości i czynników.*** W tym etapie dokonano weryfikacji ich przestrzennego zasięgu oddziaływania.

6. ***Klasyfikacja właściwości i czynników według kryterium rodzaju ich wpływu na rozwój Gminy Stronie Śląskie - budowa tablicy wyników terytorialnej procedury SWOT***. Dzięki niej otrzymano osiem uporządkowanych grup:
   a. ***atuty*** – najważniejsze, istniejące w momencie analizy, właściwości Gminy Stronie Śląskie, które są:

- aktywnymi źródłami jej rozwoju lub
- nieaktywnymi lecz możliwymi do zaktywizowania źródłami jej rozwoju.

b. ***stymulanty*** – aktywne czynniki zewnętrzne przyczyniające się do rozwoju Gminy Stronie Śląskie.

c. ***problemy*** – istniejące w momencie analizy, właściwości Gminy Stronie Śląskie, które są hamulcami lub barierami jej rozwoju.

d. ***destymulanty*** – aktywne czynniki zewnętrzne będące barierami lub hamulcami rozwoju Gminy Stronie Śląskie.

e. ***szanse wewnętrzne*** – wyróżniające Gminę Stronie Śląskie, mające swoje źródło na jej terenie, szczególne możliwości wykreowania nowych mocnych stron, zdyskontowania istniejących mocnych stron, rozwiązania problemów wewnętrznych, wyeliminowania zagrożeń lub zabezpieczenia się przed nimi.

f. ***szanse zewnętrzne*** – najważniejsze, pozytywne czynniki zewnętrzne:
   - które istniały w momencie analizy i mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami, lub
   - których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą, po spełnieniu pewnych warunków, stać się stymulantami.

g. ***zagrożenia wewnętrzne:***
   - najważniejsze, istniejące w momencie analizy właściwości Gminy Stronie Śląskie, które są nieaktywnymi lecz możliwymi do zaktywizowania barierami lub hamulcami jej rozwoju, lub
   - sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty (istotnego ograniczenia) danego atutu wewnętrznego, pojawienia się problemu wewnętrznego lub utraty (istotnego ograniczenia) stymulanty, wtedy gdy przyczyna zmiany znajduje się na terenie Gminy Stronie Śląskie.

h. ***zagrożenia zewnętrzne:***
   - najważniejsze, negatywne czynniki zewnętrzne, których zaistnienie w przyjętym horyzoncie czasowym jest wysoce prawdopodobne, i które mogą stać się destymulantami, lub
   - sytuacje wysokiego prawdopodobieństwa utraty danej stymulanty, wtedy gdy przyczyna zmiany leży poza Gminą Stronie Śląskie.

Całość zastosowanej analizy strategicznej została zilustrowana rysunkiem 2. Z kolei interpretację graficzną tablicy wyników analizy strategicznej zawiera rysunek 3.

Rysunek 2. Schemat zastosowanej dla Gminy Stronie Śląskie terytorialnej procedury SWOT

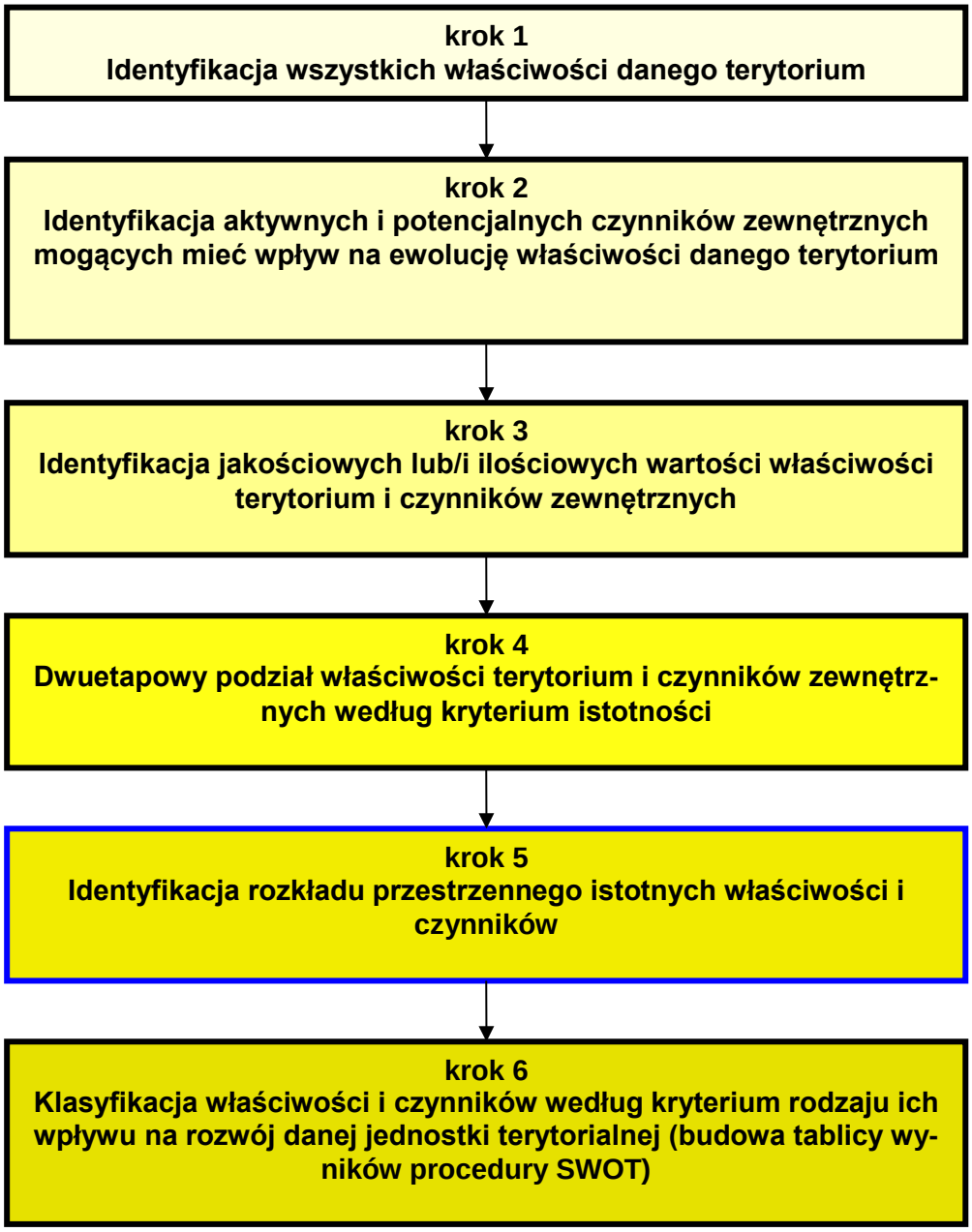

Rysunek 3. Klasyfikacja właściwości i czynników według kryterium rodzaju ich wpływu na rozwój Gminy Stronie Śląskie

		WNĘTRZE *Gminy Stronie Śląskie i jej* ***WŁAŚCIWOŚCI***	***OTOCZENIE*** *i jego* ***CZYNNIKI*** *wpływu na rozwój Gminy Stronie Śląskie*
ISTNIEJĄCE	***korzystne***	**ATUTY**	**STYMULANTY**
	niekorzystne	**PROBLEMY**	**DESTYMULANTY**
POTENCJALNE	***korzystne***	**SZANSE WEWNĘTRZNE**	**SZANSE ZEWNĘTRZNE**
	niekorzystne	**ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE**	**ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE**

7.2. Atuty

Tabela 3. Atuty Gminy Stronie Śląskie

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
1) materialne, ożywione i nieożywione zasoby naturalne: **a) duże zasoby surowca drzewnego,** **2) naturalne walory turystyczno-rekreacyjne:** **a) atrakcyjny turystycznie krajobraz przyrodniczy (flora i fauna),** **b) atrakcyjny turystycznie krajobraz geomorfologiczny (ukształtowanie terenu),** **c) atrakcyjny turystycznie krajobraz kulturowy (sieć osadnicza w górskich dolinach, stare sudeckie zagrody, kapliczki, krzyże przydrożne itp.),** **d) dobre warunki do rozwoju turystyki krajoznawczej górskiej, kolarskiej i konnej,** **e) bogata flora i fauna, w tym wiele gatunków chronionych,** **f) liczne cieki wodne i źródliska,** **g) warunki w zakresie ukształtowania terenu i prądów powietrznych korzystne dla uprawiania paralotniarstwa i sportów pokrewnych,** **h) Jaskinia Niedźwiedzia w Kletnie,** **i) naturalne punkty widokowe,** **j) niski poziom zanieczyszczenia środowiska naturalnego, w tym przede wszystkim Gór Bialskich i Masywu Śnieżnika,** **k) długi okres zalegania pokrywy śnieżnej w szczególności w Dolinie Górnej Białej Lądec-**		1) materialne, ożywione i nieożywione zasoby naturalne: a) wapienie krystaliczne (marmury), b) wodonośne pokrywy zwietrzelinowe oraz będące z nimi w kontakcie hydraulicznym wody skał krystalicznych tzw. „płytkiego krążenia", a także główny zbiornik wód podziemnych c) nr 339 „Zbiornik Góry Bialskie – Śnieżnik", d) złoża rud żelaza wraz z towarzyszącymi jej: fluorytem, kwarcem, siarczkami metali (miedzi, ołowiu, srebra, bizmutu) oraz minerały uranowe, 2) walory rynku pracy: a) stosunkowo liczne zasoby taniej siły roboczej

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
kiej, **l) atrakcyjne z punktu widzenia turystyczno-rekreacyjnego, bogate przyrodniczo zasoby leśne, w tym runo leśne,** **m) łowiska,** **n) kamienie półszlachetne – minerały: kwarcu, chalcedonu, opalu, skał krystalicznych oraz skał osadowych ozdobnych,** **o) liczne tereny o bardzo niskim poziomie hałasu i rzadkiej obecności ludzkiej,** **3) stworzone przez ludzi walory turystyczno-rekreacyjne:** **a) dobrze rozwinięte ośrodki narciarskie, w tym kompleksy narciarskie „Czarna Góra" i „Kamienica",** **b) Kolej Linowa na Czarną Górę,** **c) sieć tras narciarskich,** **d) szlaki turystyki pieszej,** **e) szlaki (trasy) rowerowe (MTB, downhill),** **f) Podziemna Trasa Turystyczno-Edukacyjna w Starej Kopalni Uranu w Kletnie,** **g) szlaki turystyczne, w tym drogowe m.in. Droga Śródsudecka,** **h) trasa narciarstwa biegowego na Bielicach,** **i) Muzeum Ziemi Geologiczne – Kletno,** **j) liczne obiekty zabytkowe, w tym m. in.: obiekty sakralne oraz obiekty pełniące takie funkcje w przeszłości, Wapiennik w Starej Morawie, zabytkowe obiekty mieszkalne, zabytkowe obiekty kultury przemysłowej, Strońskie Lochy, krzyże pokutne,**		(lecz o niskiej jakości), 3) walory rolnictwa: a) łąki górskie – dobre warunki do hodowli owiec i bydła, b) tradycyjne formy nieintensywnego użytkowania gruntów rolnych, 4) walory lokalizacyjne: a) bliskość unijnych i krajowych rynków zbytu produktów żywnościowych, 5) potencjał turystyczno-rekreacyjny: a) obiekty gospodarstw rolnych możliwe do wykorzystania w działalności agroturystycznej, b) tereny łowieckie, 6) cechy społeczności lokalnej: a) otwartość społeczności lokalnej na ludność napływową, b) gotowość części społeczeństwa do działań woluntarystycznych, c) gościnność mieszkańców wobec osób przebywających czasowo

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
k) bogata, prawie 1000-letnia historia „strońszczyzny”, **l) Droga Krzyżowa i Grota Matki Boskiej w Starej Morawie pod Suszycą,** **m) Góra Oliwna w Bolesławowie z grupą XIX-wiecznych kamiennych rzeźb,** **n) noclegowo-usługowa baza agroturystyczna i pensjonatowa,** **o) imprezy kulturalne, rekreacyjne i sportowe o znaczeniu ponadlokalnym, których adresatami są przede wszystkim turyści i inne osoby przebywające czasowo na obszarze gminy,** **p) tradycje przemysłowo-górnicze o potencjale turystycznym,** **q) legendy i podania związane z miejscowościami położonymi na terenie gminy,** **r) tradycje rzemieślniczo-artystyczne o potencjale turystycznym,** **s) tradycje kulinarne o potencjale turystycznym,** **t) unikalne, społeczne tradycje lokalne o potencjale turystycznym (np. „odwiedziny u sąsiadów”),** **u) ważne postacie historyczne i współczesne związane z terenem gminy,** **v) imprezy publiczne o potencjale turystycznym, w tym: Dni Stronia Śląskiego, Przegląd Kapel Podwórkowych, Polsko-Czeska Strońska Drezynada,** **w) zbiorniki wodne małej retencji w Bielicach,** **x) turystyczne przejścia graniczne,** **y) postrzeganie gminy przez otoczenie jako gminy o wysokim poziomie czystości środowiska naturalnego,** **4) walory środowiskowe:** **a) prawne formy ochrony przyrody: Rezerwat Przyrody „Jaskinia Niedźwiedzia”, Rezerwat**		na terenie gminy.

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
Przyrody „Śnieżnik Kłodzki”, Rezerwat Przyrody „Nowa Morawa”, Rezerwat Przyrody „Puszcza Śnieżnej Białki”, Śnieżnicki Park Krajobrazowy, b) brak podmiotów gospodarczych istotnie uciążliwych dla środowiska naturalnego, 5) walory gospodarcze: a) dobrze rozwinięta sieć handlowo-usługowa na terenie Stronia Śląskiego, b) wysoki stopień prywatyzacji lokalnej sfery biznesu, c) Wojewódzkie Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim, d) Huta Szkła Kryształowego „Violetta”, 6) walory lokalizacyjne: a) położenie w geograficznym centrum Europy, b) przygraniczne położenie, c) bliskość atrakcji turystycznych Kotliny Kłodzkiej, d) stosunkowo niewielka odległość od Wrocławia, e) położenie w sąsiedztwie szlaku komunikacyjnego o znaczeniu regionalnym, krajowym i międzynarodowym, f) położenie w Sudetach Wschodnich, g) położenie w Masywie Śnieżnika, 7) walory przestrzenne: a) posiadanie przez gminę obszernych i atrakcyjnych logistycznie oraz infrastrukturalnie terenów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod działalność gospodarczą,		

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
b) dobrze rozwinięta sieć osadnicza w górskich dolinach (Dolina Kleśnicy, Dolina Morawki, Dolina Kamienicy, Dolina Janówki, Dolina Młynówki, Dolina Białej Lądeckiej") 8) walory infrastrukturalne: a) wysoki stopień zwodociągowania gminy, b) wysoki stopień skanalizowania gminy, c) gęsta sieć dróg publicznych oraz duktów leśnych i śródpolnych, 9) walory bezpieczeństwa: a) jednostki ochotniczych straży pożarnych, b) wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego (niski poziom przestępczości – nie dotyczy aktów wandalizmu), c) wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa publicznego (nie dotyczy bezpieczeństwa medycznego), 10) walory społeczne: a) stosunkowo wysoki poziom kapitału społecznego i ludzkiego, w tym wysoka aktywność mieszkańców gminy w działalności publicznej, silna integracja publiczna części mieszkańców gminy, poczucie patriotyzmu lokalnego części mieszkańców gminy, a także mieszkańcy napływowi pełniący role liderów lokalnych, 11) walory infrastruktury społecznej: a) kompleksowy system oświaty obejmujący opiekę i edukację od żłobka po liceum i technikum, b) wysoka jakość kadr oświatowych gminnych szkół,		

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
c) boiska „Orliki”, d) liczne organizacje pozarządowe działające w obszarze kultury (np. Stowarzyszenie Muzeum Wapiennik) i sportu, e) Kompleks Sportowo-Rekreacyjny w Stroniu Śląskim – hala sportowa, kryta pływalnia, zespół odnowy biologicznej, f) zbiornik rekreacyjny (zalew – „Oczko Staromorawskie”) w Starej Morawie wraz z infrastrukturą towarzyszącą, g) stadion Klubu Sportowego „Kryształ” w Stroniu Śląskim, h) boiska: trawiaste piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, i) dobrze wyposażone jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, j) Centrum Edukacji, Turystyki i Kultury w Stroniu Śląskim, k) programy profilaktyczne, l) świetlice socjoterapeutyczne, 12) walory samorządu i systemów komunalnych: a) wysoki poziom kwalifikacji kadr pomocy społecznej, b) współpraca instytucji zajmujących się problematyką pomocy społecznej, powstanie zespołu interdyscyplinarnego i prowadzenie wspólnej polityki oraz stały przepływ informacji pomiędzy instytucjami, c) gazeta „Nowinki Strońskie”, d) posiadanie przez miejscowości gminy planów odnowy miejscowości oraz sołeckich strategii rozwoju wsi,		

ATUTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE ATUTY
e) dobra organizacja, bogate doświadczenie i wysoka sprawność administracji i samorządowej, f) objęcie całej gminy aktualnymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, g) zdolność władz do formułowania i realizowania strategii rozwoju, h) akceptacja władz lokalnych dla koncepcji zarządzania strategicznego, i) kompleksowa wiedza władz nt. mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń gminy, j) dokładne, bieżące rozpoznanie potrzeb i aspiracji społeczności przez władze samorządowe wykonane w ramach prac nad Strategią Rozwoju Gminy Stronie Śląskie, k) wysoki stopień świadomości uzależnienia rozwoju gminy od działalności gospodarczej prowadzonej na jej terenie, l) wysoki poziom znajomości zagrożeń gospodarczych, społecznych i ekologicznych w środowisku samorządu lokalnego, m) brak konfliktów między społecznością a władzami gminy, n) wysoki poziom zdolności w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych, w tym przede wszystkim pochodzących z funduszy Unii Europejskiej, o) ścisła współpraca władz lokalnych z mieszkańcami gminy, p) system ulg i zwolnień od podatku od nieruchomości stosowanych wobec podmiotów gospodarczych, q) krajowa i transgraniczna współpraca międzysamorządowa.		

7.3. Stymulanty

Tabela 4. Stymulanty rozwoju Gminy Stronie Śląskie

STYMULANTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE STYMULANTY
1) popyt zewnętrzny, zaspokajany przez wytwarzane na terenie gminy usługi turystyczno-rekreacyjne, **2) strumienie finansowe ze źródeł „pomocowych" trafiające obecnie do samorządu gminy,** **3) nabywanie na terenie gminy nieruchomości przez wysoko wykształcone osoby pochodzące spoza jej obszaru.**		1) popyt zewnętrzny na usługi medyczne świadczone na terenie gminy, 2) popyt zewnętrzny na produkty rolne wytwarzane na terenie gminy, 3) popyt zewnętrzny na produkty przemysłowe (głownie szkło) wytwarzane na terenie gminy, 4) popyt zewnętrzny na surowce i produkty drzewne pozyskiwane i wytwarzane na terenie gminy, 5) programy edukacyjne, promocyjne, restrukturyzacyjne, prewencyjne i modernizacyjne realizowane na terenie gminy przez powiat oraz organy administracji wojewódzkiej i państwowej.

7.4. Problemy

Tabela 5. Problemy Gminy Stronie Śląskie

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
1) bezrobocie: a) **wysoki poziom bezrobocia,** b) **niedostosowanie popytu do podaży na lokalnym rynku pracy,** c) **wysoki udział długotrwale pozostających bez pracy w zbiorowości bezrobotnych,** d) **zjawisko tzw. bezrobocia ukrytego,** e) **niski poziom wykształcenia i kwalifikacji zdecydowanej większości osób bezrobotnych,** f) **niski poziom zainteresowania dużej części bezrobotnych zdobyciem wykształcenia i kwalifikacji,** g) **niechęć części osób bezrobotnych do uczestnictwa w różnych formach aktywizacji zawodowej,** h) **niski poziom zainteresowania części bezrobotnych zdobyciem legalnej pracy,** i) **niskie stawki wynagrodzenia na oferowanych bezrobotnym miejscach pracy,** j) **generowanie przez zjawisko bezrobocia wtórnych skutków np. w postaci apatii, postaw frustracyjnych, przestępczości i patologii rodziny,** k) **niewystarczające środki Funduszu Pracy na aktywizację zawodową osób bezrobotnych,** l) **brak samorządowego Programu Działań na Rzecz Zatrudnienia Mieszkańców Gminy Stronie Śląskie,**		1) bezrobocie: a) zjawisko rodzinnego „dziedziczenia” bezrobocia, jako sposobu na życie, b) spadek aktywności zawodowej części osób bezrobotnych (przyzwyczajenie do bezrobocia w długim okresie czasu), c) zjawisko pracy „na czarno” z jednoczesnym pobieraniem zasiłku dla bezrobotnych lub/i zasiłków socjalnych oraz korzystaniem z ubezpieczeń społecznych opłacanych ze środków publicznych, d) skomplikowane procedury w dostępie do środków finansowych na wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy,

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
m) **mała liczba miejsc pracy dla absolwentów wyższych uczelni,** n) **niska mobilność zawodowa społeczności lokalnej,** o) **brak skutecznych form aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych,** **2) problemy sfery gospodarczej:** a) **funkcjonowanie w świadomości przedstawicieli społeczności lokalnej dwóch różnych wizji rozwoju gospodarczego gminy. Pierwsza to udoskonalenie i stabilizacja obecnej struktury funkcji turystyczno-rekreacyjnych (rozwój ekstensywny). Drugi to głęboka restrukturyzacja tych usług i dynamiczny wzrost wartości lokalnego produktu turystycznego (rozwój intensywny),** b) **dysproporcje w strukturze popytu i podaży na lokalnym rynku pracy – jednoczesne występowanie zjawiska bezrobocia i braku możliwości zatrudnienia pracowników o pożądanych kwalifikacjach,** c) **wysokie koszty pracy,** d) **niski poziom pozyskiwania środków z funduszy europejskich przez lokalne, małe przedsiębiorstwa,** e) **niesatysfakcjonujący system promocji gospodarczej gminy, w tym brak samorządowego Programu Promocji Gospodarczej,** f) **brak samorządowego Programu Lokalnej Polityki Gospodarczej,** **3) niekorzystne zjawiska demograficzne:** a) **migracja mieszkańców gminy w poszukiwaniu pracy za granicą i w dużych, polskich miastach – dotyczy to przede wszystkim ludzi młodych,**		2) problemy sfery rolnictwa: a) zła kondycja ekonomiczna części gospodarstw rolnych (głównie najmniejszych), b) niska i bardzo niska jakość gleb, c) krótki okres wegetacji roślin, 3) problemy infrastruktury społecznej: a) niedostateczna liczebność i wyposażenie placów zabaw, b) brak miejsca pobytu dla ofiar przemocy na terenie gminy, 4) problemy sfery społecznej: a) utrwalanie się zjawisk wykluczenia społecznego części mieszkańców gminy, b) zmiany struktury rodzin (powiększająca się liczba rodzin niepełnych, wczesne macierzyństwo), c) trudności w godzeniu obowiązków zawodowych i rodzinnych, d) brak umiejętności funk-

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
b) **ujemne saldo migracji,** c) **niski przyrost naturalny,** d) **niż demograficzny w przedszkolnych i szkolnych grupach wiekowych,** e) **długookresowy spadek liczby ludności,** f) **wzrost średniej wieku społeczności gminy,** **4) problemy infrastruktury technicznej:** a) **zły stan części dróg gminnych oraz (brak) ich infrastruktury okołodrogowej, szczególnie w zakresie ich szerokości, oświetlenia, chodników i poboczy,** b) **zły stan dróg powiatowych i wojewódzkich oraz ich infrastruktury okołodrogowej,** c) **brak połączenia drogowego z Międzygórzem,** d) **niedostatek autobusowych połączeń komunikacyjnych łączących poszczególne miejscowości gminy oraz miejscowości gminy z otoczeniem,** e) **brak połączeń kolejowych gminy z otoczeniem bliższym i dalszym,** f) **niski poziom utrzymania brzegów i koryt cieków wodnych,** g) **zaniedbanie urządzeń melioracji szczegółowej,** h) **ograniczenia w dostępie do Internetu,** i) **bardzo niska dostępność gazu sieciowego w wiejskiej części gminy,** j) **niedostatek i wysoki stopień dekapitalizacji infrastruktury elektroenergetycznej,** **5) problemy infrastruktury społecznej:** a) **braki w zakresie miejsc/obiektów integracji społeczności wiejskiej, np. świetlic wiejskich, wiejskich domów/placów spotkań,**		cjonowania we współczesnych realiach (zaburzone relacje wewnątrz rodzin), e) problemy wychowawcze z dziećmi i młodzieżą, f) narkomania, g) trudności mieszkaniowe, h) „eurosieroctwo”, i) problemy psychiczne istotnej części społeczności lokalnej, w tym głównie młodzieży, a) rosnące materialne zróżnicowanie społeczne, b) przemoc w rodzinie, c) marginalizacja społeczna części mieszkańców, 2) problemy infrastruktury technicznej: a) awarie sieci energetycznej wywołane czynnikami atmosferycznymi oraz dekapitalizacją infrastruktury, b) ograniczenia w dostępie do telefonii komór-

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
b) **niedostateczny poziom dostępności podstawowej opieki zdrowotnej,** c) **niedostateczny poziom dostępności nocnej i świątecznej opieki medycznej,** d) **niedostateczny poziom dostępności specjalistycznych usług lekarskich,** e) **niesatysfakcjonujący dla starszej młodzieży poziom lokalnej oferty kulturalnej,** **6) problemy sfery społecznej:** a) **niski poziom wiedzy członków organizacji pozarządowych na temat możliwości i procedur pozyskiwania środków z funduszy pomocowych w ramach realizacji własnych projektów i wynikający z tego niski stopień dążenia do pozyskania tych środków,** b) **duża liczba rodzin niewydolnych społecznie,** c) **alkoholizm, w tym wzrost tego zjawiska u kobiet i młodzieży,** d) **„wyuczona" bezradność i roszczeniowość postaw,** e) **niedostatek mieszkań socjalnych i komunalnych,** f) **niepełnosprawność,** g) **bariery architektoniczne (w obiektach i otwartych miejscach użyteczności publicznej), psychologiczne i społeczne osób niepełnosprawnych,** h) **bardzo niski lub zerowy poziom aktywności społecznej większości mieszkańców,** i) **niski poziom zaangażowania młodzieży w życie społeczno-gospodarcze gminy, w tym zawieszenie działalności Młodzieżowej Rady Miasta,** j) **niski poziom zaangażowania społeczności lokalnej w uprawie sportu i rekreację,** k) **pauperyzacja istotnej części społeczności lokalnej,** l) **brak samorządowego Programu Budowy Społeczeństwa Obywatelskiego,**		kowej, c) transport drewna powodujący poważne uszkodzenia niektórych dróg gminnych, 3) problemy sfery gospodarczej: a) malejący udział produkcji w działalności gospodarczej prowadzonej na terenie gminy, b) uboga lokalna infrastruktura otoczenia biznesu, 4) niski poziom estetyki gminy: a) niski poziom znaczącej estetyki budynków prywatnych, b) niski poziom estetyki niektórych nieruchomości komunalnych, c) nisko poziom estetyki niektórych miejsc publicznych, 5) problemy sfery środowiskowej: a) nierozpoznany bilans wodny w niektórych miejscowościach gmi-

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
7) zły stan zasobów mieszkaniowych: a) **wysoki stopień dekapitalizacji zasobów mieszkaniowych,** **8) problemy rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** a) **marketingowe problemy rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** • **brak profesjonalnego punktu informacji turystycznej,** • **brak urządzeń informacji turystycznej,** • **niska „rozpoznawalność" Stronia Śląskiego jako miasteczka turystycznego w skali kraju i jeszcze mniejsza w skali międzynarodowej,** • **niedostateczne oznakowanie urządzeń, szlaków/tras i atrakcji turystycznych,** • **niskie nakłady na promocję i kreowanie marki turystycznej gminy,** • **nie dokonano zdefiniowania produktu lokalnego,** • **niesatysfakcjonujące formy organizacji promocji turystycznej gminy,** • **niedostateczna liczba publikacji na temat dziedzictwa kulturowego gminy,** • **brak samorządowego programu promocji turystyczno-rekreacyjnej gminy,** b) **techniczne problemy rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** • **niedostatek miejsc parkingowych w miejscach koncentracji ruchu turystyczno-rekreacyjnego,** • **braki w zakresie podstawowych urządzeń infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (np. wieże widokowe, trasy turystyki pieszej, rowerowej, konnej, oznakowanie),** • **braki w zakresie uzupełniających urządzeń infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej**		ny, b) nielegalne wysypiska odpadów,

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
(np. ławeczki, stoły piknikowe, stojaki na rowery), • **zły stan techniczny i postępująca degradacja części cennych obiektów zabytkowych,** c) **organizacyjne problemy rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** • **brak samorządowego Programu Rozwoju Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Gminy,** • **trudności w przygotowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów lokalizacji infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej,** • **brak wpływu samorządu gminy na regulacje w zakresie prawnych form ochrony przyrody występującej na terenie gminy,** • **silne ograniczenia rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych wywołane prawnymi formami ochrony przyrody,** • **niedostateczna integracja różnych szlaków/ścieżek/tras turystycznych ze odpowiednikami zlokalizowanymi na terenie gmin ościennych,** • **brak możliwości zwiedzania zabytków, będących własnością prywatną,** • **brak wspólnej koncepcji/planu rozwoju/odnowy sieci szlaków turystycznych przygotowanej i realizowanej wspólnie przez gminę, Nadleśnictwo Lądek Zdrój, Śnieżnicki Park Krajobrazowy i Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego – Centrum Turystyki i Krajoznawstwa w Stroniu Śląskim,** d) **strukturalne problemy rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** • **niesatysfakcjonująca letnia oferta turystyczno-rekreacyjna,** • **uboga oferta spędzania wolnego czasu w sezonie zimowym poza narciarstwem,**		

PROBLEMY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE PROBLEMY
• **niesatysfakcjonujący poziom rozwoju bazy usług okołoturystycznych – głównie rozrywkowo-rekreacyjnych nie uzależnionych od warunków pogodowych oraz gastronomicznych,** • **niedostatek osób wysoko wykształconych w zakresie organizacji usług turystyczno-rekreacyjnych i pokrewnych,** **9) problemy systemów bezpieczeństwa i porządku publicznego:** a) **niski stan techniczny remiz OSP,** b) **niszczenie mienia publicznego (wandalizm),** c) **niesatysfakcjonujący standard ratownictwa medycznego,** **10) problemy sfery środowiskowej:** a) **wysoka liczebność źródeł zanieczyszczeń atmosferycznych w postaci nieekologicznych źródeł ciepła,** b) **pokrycia dachowe zawierające azbest,** c) **niski poziom świadomości ekologicznej znaczącej części mieszkańców gminy,** **11) problemy przestrzenne:** a) **liczne miejsca naruszenia ładu i estetyki przestrzennej.**		

7.5. Destymulanty

Tabela 6. Destymulanty rozwoju Gminy Stronie Śląskie

DESTYMULANTY STRATEGICZNE		POZOSTAŁE DESTYMULANTY
1) wysoki i rosnący poziom państwowych obciążeń fiskalnych i parafiskalnych, **2) wysoka grawitacja społeczno-gospodarcza Wrocławia oraz innych dużych ośrodków miejskich,** **3) regulacje prawne skutkujące wzrostem poziomu kosztów pracy.**		1) zbyt małe zaangażowanie instytucji regionalnych i ponadregionalnych w działania na rzecz rozwoju gmin o niewykorzystanym potencjale turystyczno-rekreacyjnym – takich jak Gmina Stronie Śląskie, 2) zanieczyszczenia środowiska naturalnego napływające spoza obszaru gminy.

7.6. Szanse wewnętrzne

Tabela 7. Szanse wewnętrzne Gminy Stronie Śląskie

STRATEGICZNE SZANSE WEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE WEWNĘTRZNE
1) możliwość uzyskania kompromisu w zakresie wyboru intensywnego wariantu rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy przy jednoczesnym zachowaniu miejsc charakteryzujących się dotychczasowym, tradycyjnym wariantem rozwojowym, **2) nowe, obiecujące pomysły mieszkańców mające na celu aktywizację społeczno-gospodarczą gminy,** **3) prawna możliwość prowadzenia aktywnej samorządowej polityki gospodarczej,** **4) skłonność części mieszkańców do stałego podnoszenia swoich kwalifikacji,** **5) wzrost dochodów części mieszkań-**		1) społeczne: a) rozwój lokalnych organizacji pozarządowych oraz ich oferty współpracy z samorządem gminy w zakresie kreowania jej rozwoju, w tym ich koncepcje dotyczące współpracy z samorządem gminy w zakresie zaspokajania potrzeb publicznych, b) wzrost skłonności społeczności lokalnej do działalności w organizacjach pozarządowych, c) oferty pracy lokalnych przedsiębiorców dla ludzi zagrożonych wykluczeniem społecznym, d) techniczna możliwość organizacji lokalnego systemu kształcenia ustawicznego, e) wzrost mobilności społeczności lokalnej, f) skłonność znacznej części młodzieży do udziału w przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym i sportowym, g) gotowość części mieszkańców do rozpoczęcia lub intensyfikacji działań wolontarystycznych na rzecz gminy, h) możliwość wykorzystania aktywności organizacji społecznych w procesie rozwiązywania aktualnych problemów społecznych oraz zabezpieczania się przed zagrożeniami rozwoju sfery społecznej, i) otwartość dzieci i młodzieży na propozycje w zakresie spędzania wolnego czasu, j) skłonność części mieszkańców do udziału w przedsięwzięciach służących poprawie estetyki gminy, k) wzrost znaczenia jakie przywiązuje społeczność lokalna do poziomu wykształcenia własnego i dzieci, l) wzrost udziału mieszkańców traktujących uzależnienia w kategorii problemu społecznego, 2) gospodarcze: a) gotowość części mieszkańców gminy do podejmowania działalności gospodarczej

STRATEGICZNE SZANSE WEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE WEWNĘTRZNE
ców gminy, **6) możliwość zaangażowania szerokich kręgów społeczno-gospodarczych w konsekwentną realizację strategii rozwoju gminy.**		na własny rachunek, b) zamierzenia inwestycyjne lokalnych podmiotów gospodarczych, 3) środowiskowe: a) wzrost świadomości ekologicznej części mieszkańców gminy, 4) samorządowe: a) finansowa i techniczna możliwość wykorzystania najnowszych technik telekomunikacyjnych i informatycznych w całym procesie kształcenia dzieci i młodzieży, b) wysokie zainteresowanie środowisk nauczycielskich podnoszeniem własnych kwalifikacji.

7.7. Szanse zewnętrzne

Tabela 8. Szanse zewnętrzne Gminy Stronie Śląskie

STRATEGICZNE SZANSE ZEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE ZEWNĘTRZNE
1) teleinformacyjne: **a) rozwój Internetu, technologii i usług teleinformatycznych oraz kultury społeczeństwa informacyjnego,** **b) nowoczesne technologie szerokopasmowego dostępu do Internetu,** **2) rosnący poziom mobilności Polaków,** **3) integracyjne:** **a) integracja Polski z Unią Europejską – otwarcie rynków zbytu, swobodny przepływ ludzi, usług, towarów i kapitału,** **b) oferta krajowych i transgranicznych (Unia Europejska – fundusze strukturalne, fundusz spójności) tzw. „instytucji i programów pomocowych" dotycząca wsparcia pozamaterialnego i materialnego:** • **samorządów i innych podmiotów publicznych,** • **podmiotów gospodarczych,** • **organizacji pozarządowych,** • **właścicieli gospodarstw rolnych,** • **pozostałych osób fizycznych,** • **właścicieli i administratorów obiektów zabytkowych,**		1) gospodarcze: a) idea partnerstwa publiczno-prywatnego oraz nowelizacja ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym, b) rozwój podmiotów gospodarczych funkcjonujących w sąsiedztwie gminy, c) proces globalizacji gospodarki, d) liberalizacja handlu międzynarodowego, e) wysoki stopień mobilności kapitału, f) nieprzewidywalna sytuacja gospodarcza i polityczna wielu regionów świata – fakt ten zwiększa atrakcyjność inwestycyjną Polski jako stabilnego, przewidywalnego państwa zlokalizowanego w stabilnym regionie świata, g) możliwość rozwoju walorów użytkowych gminy decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, h) rozwój nowych technologii

STRATEGICZNE SZANSE ZEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE ZEWNĘTRZNE
• **lokalnych grup działania,** **4) gospodarcze:** **a) poszukiwanie przez inwestorów atrakcyjnych miejsc do inwestowania, w tym również w branży turystyczno-rekreacyjnej,** **b) koncepcje utworzenia rządowego programu wsparcia rozwoju energetyki niekonwencjonalnej w tym geotermii,** **c) zainteresowanie inwestorów wykorzystaniem wód geotermalnych,** **d) rosnący popyt na energię wytwarzaną ze źródeł odnawialnych,** **e) prawno-organizacyjne możliwości wspierania rozwoju lokalnych podmiotów gospodarczych i pozyskiwania inwestorów zewnętrznych,** **f) rosnący popyt na „zdrową żywność”,** **g) wysoki popyt na drewno i wysoko przetworzone wyroby z drewna,** **5) samorządowe:** **a) możliwość czerpania przez samorząd korzyści z udziału gminy w związkach, fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach,** **b) możliwość przenoszenia inicjatyw gminnych o znaczeniu ponadlokalnym na szczebel powiatowy i wojewódzki,** **6) szanse rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:** **a) wysoka popularność narciarstwa zjazdowego i jemu pochodnych,** **b) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na usługi agroturystyczne i kulturę wiejską,**		energetycznych wykorzystujących odnawialne źródła energii oraz produkty rolne i odpady komunalne, i) prawne możliwości w zakresie tworzenia spółdzielni socjalnych, j) rosnący popyt na runo leśne, k) popyt na produkty rolne, które mogą być wytwarzane na terenie gminy, 2) rozwój organizacji pozarządowych o regionalnym i krajowym zasięgu działalności, 3) samorządowe: a) postępująca decentralizacja realizacji zadań publicznych, b) gotowość sąsiednich samorządów polskich i czeskich do rozwoju współpracy międzysamorządowej z gminą Stronie Śląskie, c) możliwość realizacji korzystnych dla gminy przedsięwzięć w ramach współpracy z samorządem powiatu, d) możliwość wykorzystania doświadczeń w zakresie kreowania rozwoju zrównoważonego nabytych przez inne krajowe i zagraniczne samorządy,

STRATEGICZNE SZANSE ZEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE ZEWNĘTRZNE
c) popularyzacja narciarstwa biegowego i wzrost popytu na usługi z nim związane, **d) popyt na usługi w zakresie zakwaterowania i obsługi tzw. „zielonych szkół”,** **e) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę aktywną,** **f) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na nowoczesne, niekonwencjonalne usługi turystyczne i paraturystyczne (np. sporty ekstremalne),** **g) rosnący zagraniczny i krajowy popyt na ekoturystykę,** **h) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę weekendową,** **i) wysoki, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę i rekreację rowerową,** **j) stały popyt na turystykę sentymentalną,** **k) stały, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę i rekreację pieszą (wędrówkową),** **l) rosnący zagraniczny i krajowy popyt na rekreację hippiczną,** **m) stały, wysoki popyt na rekreację związaną ze zbiornikami wodnymi,** **n) stały popyt na turystykę namiotową,** **o) stałe zainteresowanie wędkarstwem,** **p) rosnący, krajowy, turystyczno-rekreacyjny popyt na tradycyjne wyroby kulinarne,** **q) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę kulturową,** **r) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę historyczną,** **s) rosnący, zagraniczny i krajowy popyt na turystykę industrialną,** **t) oferta „instytucji pomocowych” wspierających rozwój funkcji turystycznych**		e) możliwość wykorzystania najnowszych osiągnięć nauk z zakresu organizacji i zarządzania w administracji publicznej, gospodarki komunalnej, interwencjonizmu samorządowego, marketingu przestrzeni itp. w kreowaniu rozwoju gminy, f) rozwój rynku usług konsultingowych w zakresie pozyskiwania środków unijnych, g) niski poziom kosztów kredytów bankowych ułatwiający samorządom zaciąganie bankowych zobowiązań, 4) poszukiwanie przez mieszkańców regionu atrakcyjnych miejsc pod budowę domów jednorodzinnych, 5) środowiskowe: a) rozwój prośrodowiskowych dążeń samorządów sąsiednich, b) wzrost wartości surowców wtórnych, c) nowoczesne, bezodpadowe i małoodpadowe technologie ciepłownicze, d) rozwój technologii energetycznych wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym biomasę, 6) nowe technologie i urządzenia

STRATEGICZNE SZANSE ZEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE SZANSE ZEWNĘTRZNE
gmin, **u) poszukiwanie przez profesjonalnych zawodników, kluby sportowe i trenerów miejsc do prowadzenia treningów, zgrupowań i innych sportowych przygotowań,** **v) poszukiwanie przez organizatorów imprez ponadlokalnych o charakterze sportowym, rekreacyjnym i turystycznym atrakcyjnych miejsc do ich przeprowadzenia,** **w) poszukiwanie przez mieszkańców miast miejsc do regeneracji psychofizycznej na terenach wiejskich i bogatych przyrodniczo,** **x) wiejskich rosnąca popularność paralotniarstwa i sportów pokrewnych,** **y) stabilny poziom zainteresowania rekreacyjnym zbieractwem runa leśnego,** **z) wzrost zainteresowania Polaków zdrowym trybem życia oraz wypoczynkiem regenerującym zdrowie,** **aa) nowoczesne techniki i środki promocji związane ze środkami masowego przekazu.**		techniczne mogące rozszerzyć zakres lub podnieść skuteczność i efektywność działalności samorządu Gminy Stronie Śląskie, podmiotów gospodarczych oraz innych organizacji i instytucji, 7) prawna możliwość wspierania przez samorząd gminy ludzi wyjątkowo zdolnych i kreatywnych, 8) utworzenie i rozwój podstrefy specjalnej strefy ekonomicznej na terenie powiatu kłodzkiego.

7.8. Zagrożenia wewnętrzne

Tabela 9. Zagrożenia wewnętrzne Gminy Stronie Śląskie

STRATEGICZNE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE
1) zagrożenia ekonomiczne: a) **utrata części walorów kulturowych wskutek całkowitej degradacji obiektów zabytkowych,** b) **traktowanie sąsiednich samorządów jedynie jako konkurentów bez dostrzegania potencjału kooperacji w zakresie rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych,** **2) zagrożenia bezpieczeństwa:** a) **zagrożenie powodziami i podtopieniami,** b) **zagrożenie pożarowe - ze względu na znaczące obszary leśne,** c) **spadek poziomu bezpieczeństwa publicznego wywołany spodziewanym wzrostem ruchu turystycznego,** d) **brak możliwości właściwego zabezpieczenia pojazdów oraz wyposażenia jednostek ochotniczych straży pożarnych,** **3) zagrożenia społeczne:** a) **dalsza pauperyzacja części społeczności lokalnej,** b) **wzrost liczby zachorowań na depresję – zwłaszcza wśród ludzi młodych,** c) **wzrost poziomu uzależnień,** **4) zagrożenia demograficzne:** a) **spadek liczby ludności gminy jako wynik ujemnego salda migracji,**		1) zagrożenia bezpieczeństwa: a) rozwój tradycyjnych i nowych form przestępczości wraz ze wzrostem ruchu turystycznego, 2) zagrożenia społeczne: a) brak identyfikacji mieszkańców z gminą i regionem, b) rozwój społecznych postaw roszczeniowych, c) utrwalanie się w świadomości bezrobotnych zjawiska bezrobocia jako „sposobu na życie”, d) zanikanie świadomości i wiedzy na temat dziedzictwa kulturowego gminy oraz regionu, e) narastająca przestępczość i agresja wśród dzieci i młodzieży, 3) zagrożenia ekologiczne:

STRATEGICZNE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE ZAGROŻENIA WEWNĘTRZNE
b) **znaczący wzrost średniej wieku ludności.** **5) zagrożenia samorządowe:** a) **zbyt wysokie obciążenie budżetu wydatkami bieżącymi,** **6) zagrożenia systemu samorządu lokalnego:** a) **rosnąca biurokracja w administracji publicznej,** b) **zaniechanie realizacji strategii rozwoju gminy,** c) **zagrożenie nie uzyskania wsparcia finansowego z funduszy Unii Europejskiej na skutek braku lub dezaktualizacji obligatoryjnych i fakultatywnych dokumentów planistycznych: w tym: Programu Rozwoju i Promocji Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych, Programu Lokalnej Polityki Gospodarczej, Programu Promocji Gospodarczej, Programu Działań na Rzecz Zatrudnienia Mieszkańców Gminy Stronie Śląskie, Programu Budowy Społeczeństwa Obywatelskiego,** **7) zagrożenia przestrzenne:** a) **degradacja krajobrazu poprzez drastycznie zmieniającą go zabudowę.**		a) wzrost ilości wytwarzanych w gminie odpadów komunalnych, b) degradacja środowiska naturalnego na skutek źle zorganizowanych usług turystyczno-rekreacyjnych, c) wzrost poziomu zanieczyszczenia środowiska wywołany wzrostem ruchu turystycznego. 4) inne zagrożenia: a) samowolne działania na zabytkach bez uzgodnień konserwatorskich.

7.9. Zagrożenia zewnętrzne

Tabela 10. Zagrożenia zewnętrzne Gminy Stronie Śląskie

STRATEGICZNE ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE		POZOSTAŁE ZAGROŻENIA ZEWNĘTRZNE
1) **kryzys gospodarczy o zasięgu europejskim i globalnym,** 2) **znaczący spadek możliwości pozyskania środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej w nowym okresie programowania 2014-2020,** 3) **wzrost pozycji konkurencyjnej innych gmin regionu, reszty kraju a także z sąsiednich państw jako potencjalnych ośrodków turystyczno-rekreacyjnych o analogicznej strukturze oferowanych usług,** 4) **wzrost pozycji konkurencyjnej innych gmin regionu, reszty kraju a także z sąsiednich państw jako potencjalnych miejsc lokalizacji średnich i dużych inwestycji,** 5) **decyzja o całkowitym demontażu linii kolejowej,** 6) **decyzja o likwidacji Posterunku Policji w Stroniu Śląskim.**		1) zagrożenia ekonomiczne: a) rozwój podmiotów gospodarczych będących konkurentami najważniejszych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy, 2) zagrożenia systemu samorządu lokalnego: a) zwiększanie zakresu zadań własnych gminy bez zapewnienia odpowiednich środków na ich realizację, b) niekorzystne dla Gminy Stronie Śląskie zmiany uregulowań prawnych w zakresie systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego, c) zagrożenia wynikające z braku spójnej, długofalowej i skutecznej polityki regionalnej i sektorowej państwa (np. nieodpowiednia alokacja środków w ramach programów regionalnych), 3) zagrożenia społeczne: a) czynniki zewnętrzne, które mogą spowodować zanik kultury lokalnej i utratę przez mieszkańców tożsamości terytorialnej, b) promocja społecznych postaw roszczeniowych, c) rozwój tradycyjnych i nowych form przestępczości oraz patologii społecznych, 4) rozwój walorów użytkowych zamieszkania, pracy i obsługi sąsiednich gmin oraz dalej położonych, dużych miast, 5) potencjalne, negatywne skutki integracji europejskiej.

Część III – planistyczna

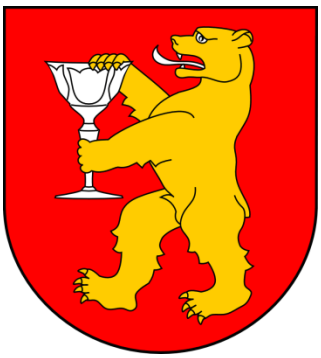

8. Przedmiot i podmioty Strategii

Precyzyjne określenie podmiotu będącego realizatorem i weryfikatorem działań przewidzianych w niniejszej Strategii ma charakter kluczowy. Decyduje bowiem o kształcie i zawartości Strategii. W konsekwencji przesądza nie tylko o odpowiedzialności za jej realizację, ale daje również obraz szans jej urzeczywistnienia.

Kategorię gminy można postrzegać na dwa sposoby. Jest ona z jednej strony jednostką samorządu terytorialnego powołaną w celu realizacji ustawowo określonych zadań (w tym kontekście jest korporacją terytorialną wykonującą, zgodnie z wolą ustawodawcy, przypisane jej zadania), natomiast z drugiej, wielopłaszczyznowym układem gospodarczym, społecznym i środowiskowym mieszczącym się w granicach gminy jako jednostki samorządowej. W tym drugim znaczeniu jest kategorią znacznie szerszą niż struktury samorządowe. Jej ewolucja w wielu momentach nie jest związana z zadaniami ustawowymi przypisanymi do samorządu gminy. Pojawiają się zatem następujące **warianty kombinacji przedmiot-podmiot Strategii:**

1. materialne i niematerialne elementy Gminy Stronie Śląskie oraz procesy zachodzące między nimi, które mieszczą się w zakresie gminnych zadań samorządu jako przedmiot Strategii oraz władze samorządowe jako jej podmiot,
2. wszystkie materialne i niematerialne elementy Gminy Stronie Śląskie oraz procesy zachodzące między nimi jako przedmiot Strategii oraz zbiór organizacji, instytucji, przedsiębiorstw, osób itp. mających na nie wpływ jako jej podmiot,
3. materialne i niematerialne elementy Gminy Stronie Śląskie oraz procesy zachodzące między nimi, które mieszczą się w zakresie kompetencji samorządu i współpracujących z nim partnerów jako przedmiot Strategii oraz władze samorządowe i ich partnerzy współdziałania strategicznego jako jej podmiot,

Obecnie, w dobie gwałtownie rozwijających się teorii rozwoju terytorialnego, od samorządu Gminy Stronie Śląskie oczekuje się, że będzie on ***siłą motoryczną rozwoju lokalnego przy możliwie najszerszej reprezentacji interesów lokalnej społeczności***. Interesem tym nie jest już tylko zaspokajanie potrzeb bieżących – czyli wykonywanie po-

leceń ustawy. Formułę tę, ze względu na jej ograniczoność, należy uznać za historyczną. Dziś interes społeczności lokalnej Gminy Stronie Śląskie leży w ***wykreowaniu i utrzymaniu rozwoju całego kompleksu walorów użytkowych i sił wytwórczych układu lokalnego***. Oczekuje ona nawet, iż władze gminne zaangażują się w zapewnienie korzystnych dla Gminy Stronie Śląskie decyzji znajdujących się w wyłącznych kompetencjach innych organów władzy publicznej, np. poprzez działania informacyjne. W związku z tym, pierwszy z wariantów musi zostać odrzucony. Za taką decyzją przemawia również ***aktywność wielu potencjalnych partnerów współdziałania strategicznego***, którzy postulują o włączenie ich w działania samorządu lub już w tych działaniach współuczestniczą.

Wariant drugi cechuje się jeszcze większymi wadami, z których podstawową jest brak realnych możliwości zaangażowania wszystkich podmiotów i osób mających wpływ na rozwój gospodarczej, społecznej i środowiskowej sfery gminy, w realizację Strategii. Decyduje o tym chociażby nierzadka sprzeczność ich interesów, bardzo duża liczebność, niejednorodna skłonność do działania na rzecz gminy, czy dynamiczna zmienność ich zbioru. Wśród wad takiego rozwiązania wymienić należy również rozmycie odpowiedzialności za realizację Strategii, brak możliwości skonstruowania ośrodka decyzyjnego obejmującego tak różnorodny zbiór podmiotów oraz egzekwowania ustaleń, a także brak możliwości jednoznacznego określenia podmiotu monitorującego wdrażanie.

Licznymi zaletami charakteryzuje się natomiast wariant trzeci, który został przyjęty w konstrukcji Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. Umożliwia on bowiem:

1. ***rozszerzenie zakresu przedmiotowego Strategii*** na wiele spośród tych obszarów, które są istotne dla rozwoju Gminy Stronie Śląskie, a które pozostają poza dyspozycjami ustawowymi skierowanymi do samorządu gminy. Pozytywne konsekwencje realizacji Strategii obejmą zatem większą część gospodarki lokalnej Gminy Stronie Śląskie,
2. ***rozszerzenie samorządowych możliwości realizacji Strategii o potencjał działań partnerów współdziałania strategicznego***. Skutkiem tego zwiększeniu ulega nie tylko zakres przedmiotowy Strategii, ale także skuteczność i efektywność działań realizowanych w jej ramach. Niebagatelne znaczenie ma też zwiększenie potencjału zasobów pieniężnych i kadrowych zaangażowanych we wdrażanie Strategii,

3. ***zwiększenie prawdopodobieństwa konsekwentnej realizacji Strategii*** również w przyszłej kadencji władz samorządowych, będące wynikiem wielopłaszczyznowej jej realizacji oraz współuczestniczenia w niej podmiotów pozasamorządowych,
4. ***zwiększenie pozytywnych efektów realizacji Strategii***, co wynika z korzyści, o których mowa w pkt. 1-3.

W związku z powyższym:

Przedmiotem Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 są zbiory:

- ***elementów gospodarki lokalnej Gminy Stronie Śląskie,*** takich jak: obiekty materialne (np. infrastruktura techniczna, nieruchomości, składniki ekosystemów), wartości niematerialne (np. krajobraz, kultura, wiedza mieszkańców), ludzie (mieszkańcy gminy i ich organizacje), podmioty gospodarcze oraz instytucje publiczne itp.
- ***czynników zewnętrznych*** (znajdujących się poza obszarem gminy), ***które oddziałują lub mogą oddziaływać na gospodarkę lokalną Gminy Stronie Śląskie***

znajdujących się (lub mogących się znaleźć) pod bezpośrednim lub pośrednim wpływem samorządu Gminy Stronie Śląskie i jego partnerów współpracy strategicznej.

Z kolei podmiotami ***Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 są jej władze samorządowe oraz władze podmiotów współdziałania strategicznego. Rola ich jest jednak wysoce zróżnicowana. Podmiotem głównym są władze samorządowe Gminy Stronie Śląskie. Na nich spoczywa zobowiązanie realizacji zadań i osiągnięcia celów niniejszej Strategii. One są zobligowane również do pozyskania, utrzymania i aktywizacji parterów współdziałania, o których mowa wyżej.***

Odpowiedzialność za prawidłową realizację Strategii spoczywa przede wszystkim i solidarnie na Burmistrzu oraz Radzie Miejskiej, a jej ograniczenie może mieć miejsce w przypadku gdy:

1. działania władz przewidziane w Strategii polegają na udzieleniu wsparcia danemu podmiotowi, przy czym jego funkcjonowanie zależy nie tylko od owego wsparcia,
2. działania władz przewidziane w Strategii polegają na współpracy z danym podmiotem, przy czym nie wyraża on dostatecznego zainteresowania tą współpracą lub nie jest w niej wystarczająco aktywny/skuteczny/efektywny,
3. realizacja danego działania została przekazana partnerowi (partnerom) współdziałania strategicznego.

Konsekwencją przyjęcia takiej koncepcji jest wprowadzenie do Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 listy zadań, które konkretyzują jej zakres przedmiotowy, a jednocześnie odnoszą się do zakresu podmiotowego (rozdział 14). W jej skład wchodzą zadania:

1. ***korespondujące z zadaniami ustawowymi*** – ich realizacja będzie jednocześnie wypełnieniem dyspozycji ustawowych (np. zadania z zakresu infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej). ***Jedynym lub głównym realizatorem tych zadań będzie samorząd Gminy Stronie Śląskie***. Nie oznacza to jednak, że Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 powinna zawierać zadania korespondujące ze wszystkimi zadaniami ustawowymi. Nie jest groźną sytuacją brak jakiegokolwiek zadania strategicznego odnoszącego się do danego zadania ustawowego. Nie oznacza to bowiem, że jego realizacja będzie zaniechana. Wręcz przeciwnie. Niezbędne jest jego normalne wykonywanie, lecz w sytuacji Gminy Stronie Śląskie fakt ten nie będzie miał strategicznego znaczenia.

2. ***fakultatywne, których jedynym lub głównym realizatorem będzie samorząd Gminy Stronie Śląskie*** – to zadania nie przewidziane ustawami regulującymi funkcjonowanie samorządu gminnego, lecz istotne z punktu widzenia prawidłowego rozwoju Gminy Stronie Śląskie jako wielowymiarowego układu społeczno-gospodarczego. Podstawą prawną realizacji tych zadań jest kompetencja generalna samorządu gminy wyrażona w ustawie o samorządzie gminnym. Liczba i zakres przedmiotowy tych zadań są pochodną: roli jaką władze Gminy Stronie Śląskie zamierzają pełnić we wspieraniu rozwoju gminy, ilości środków znajdujących się w dyspozycji samorządu gminy, zdolności ww. władz w zakresie pozyskiwania środków pozabudżetowych oraz prognoz co do przebiegu tego procesu.

3. ***fakultatywne, w stosunku do których samorząd Gminy Stronie Śląskie będzie współrealizatorem*** – zadania, które są ważne dla rozwoju Gminy Stronie Śląskie, lecz z różnych powodów zaangażowanie samorządu Gminy Stronie Śląskie w ich realizację powinno być ograniczone. W zależności od uwarunkowań i podjętych decyzji, jego rola może polegać na pełnieniu funkcji:
    a. inicjatora realizacji zadania,
    b. koordynatora realizacji zadania,
    c. pośrednika w negocjacjach związanych z zadaniem,
    d. głównego lub dodatkowego źródła finansowania realizacji zadania,
    e. źródła wsparcia merytorycznego dla podmiotu (podmiotów) realizującego zadanie,
    f. źródła wsparcia kadrowego dla podmiotu (podmiotów) realizującego zadanie,
    g. źródła informacji dla podmiotu (podmiotów) realizującego zadanie,
    h. współwykonawcy zadania,
    i. partnera w procesie pozyskiwania środków pozabudżetowych.

Wprowadzenie każdego z tego typu zadań do Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 zostało poprzedzone weryfikacją istnienia podmiotów-współrealizatorów:

- wyrażających już w chwili obecnej chęć współdziałania strategicznego z władzami lokalnymi Gminy Stronie Śląskie,
- których prawdopodobieństwo zaangażowania w realizację elementów Strategii jest wysokie.

9. Okres i horyzont czasowy Strategii i ich dynamika

Zakłada się, że realizacja zadań strategicznych zawartych w niniejszej Strategii przebiegać będzie głownie w obecnej i dwóch przyszłych kadencjach władz samorządowych. ***Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie została bowiem sporządzona na lata 2013-2022***. Biorąc pod uwagę, iż przyjęcie niniejszej Strategii nastąpiło w pierwszej połowie 2013 roku, można zatem przyjąć, że jej ***okres wynosi nieco ponad 9 lat. Okres Strategii jest zatem przedziałem czasowym, w którym realizowane będą konkretne przedsięwzięcia inwestycyjne, organizacyjne, prawotwórcze, restrukturyzacyjne itp. (zadania strategiczne) wskazane w niniejszym dokumencie w rozdziale 14.3.***

Część zadań strategicznych, których realizacja zostanie sfinalizowana w końcowej części okresu strategii prawdopodobnie dostarczy pełnych efektów dopiero po jakimś czasie. Własność ta może dotyczyć nawet niektórych zadań zrealizowanych znacznie wcześniej. Stąd też, niektóre cele strategiczne i operacyjne mogą zostać osiągnięte po 2022 roku. W Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 przyjęto, że nastąpi to nie później niż do 2025 roku. Docelowy stan Gminy Stronie Śląskie, do którego dąży się za pomocą niniejszej Strategii, to zatem stan po upływie ok. 12 lat, począwszy od dnia jej przyjęcia. ***Horyzont czasowy Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 wynosi zatem 12 lat i sięga roku 2025.***

Planowanie strategiczne to planowanie ciągłe. Przyjęcie 9-letniego okresu i 12-letniego horyzontu Strategii ***nie oznacza, że kolejna Strategia będzie sporządzana za 9-12 lat.*** Zmienne otoczenie, pojawiające się nowe szanse i zagrożenia, zmieniające się uwarunkowania prawne oraz wiele innych czynników, przesądzają o tym, że ***Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie będzie najprawdopodobniej przygotowana/aktualizowana wcześniej (najprawdopodobniej za 5-7 lat), lecz ponownie na kolejne (około) 9-12 lat. Okres i horyzont Strategii oddalają się zatem w czasie – są dynamiczne.***

Rysunek 4. Graficzna interpretacja okresu i horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

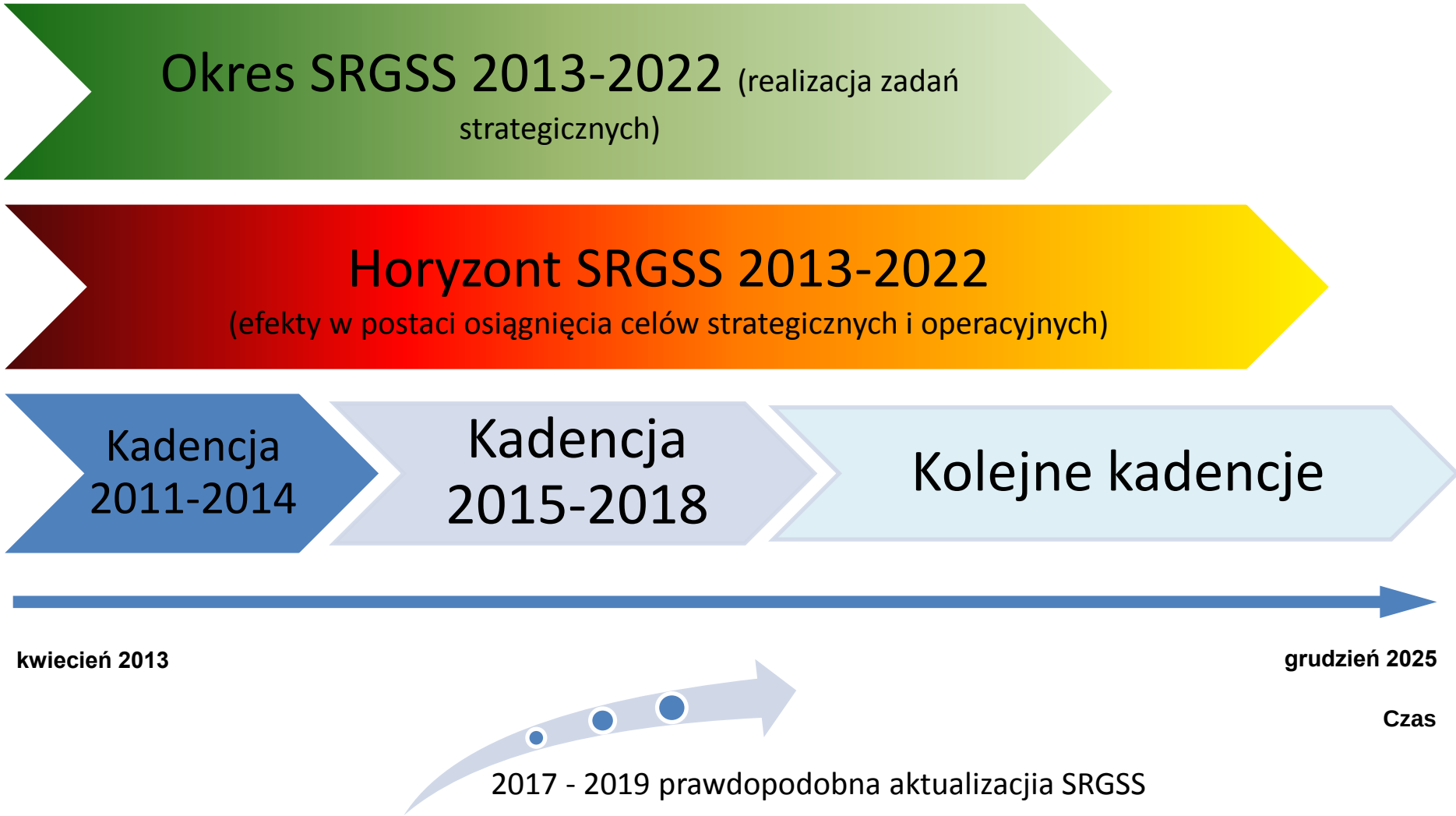

10. Misja gminy i beneficjenci Strategii

Misja to odpowiedź na pytanie: *„**Po co istniejesz?”.*** Powód istnienia gminy określony został przez ustawodawcę jako wykonywanie określonych ustawami zadań publicznych o charakterze lokalnym. Misją każdej polskiej gminy, w tym również Gminy Stronie Śląskie, jest zatem: ***„Pełnienie roli służebnej w stosunku do społeczności zamieszkującej na jej terenie”***.

Głównym beneficjentem Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 są zatem mieszkańcy tej gminy. Ideą budowy i wdrażania Strategii jest bowiem udoskonalenie procesu wypełniania przez samorząd służebnej w stosunku do nich misji. Efektem realizacji Strategii będzie zwiększenie korzyści mieszkańców, jakie odnosić będą zarówno w życiu publicznym, jak i prywatnym. Rozwój Gminy Stronie Śląskie, kreowany poprzez wdrażanie Strategii będzie tożsamy z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców na płaszczyźnie gospodarczej, społecznej i środowiskowej.

Beneficjentami Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 staną się również:

- ***podmioty gospodarcze funkcjonujące na terenie gminy*** – Strategia obejmuje działania służące kreowaniu i stabilizowaniu korzystnych warunków tworzenia oraz rozwoju podmiotów gospodarczych. Obejmuje również działania z zakresu wspierania rozwoju działalności gospodarczej.
- ***organizacje społeczne funkcjonujące na terenie gminy*** – wiele z zadań przewidzianych w Strategii w swym zakresie merytorycznym dotyczy organizacji społecznych działających w sferze kultury, edukacji, nauki, sportu, rekreacji, zdrowia, przyrody i innych.

Korzyści jakie dzięki realizacji Strategii odniosą przedsiębiorstwa i organizacje społeczne będą jednak wyłącznie pochodną korzyści mieszkańców. Oznacza

to, że rozwój podmiotów gospodarczych i organizacji społecznych musi zostać podporządkowany interesom społeczności lokalnej Gminy Stronie Śląskie. Niedopuszczalna jest sytuacja odwrotna. Pełnienie przez podmioty gospodarcze i ww. organizacje roli beneficjentów, będzie mieć zatem miejsce w tych sytuacjach, w których ich rozwój jest tożsamy z dodatnim bilansem zmian korzyści i kosztów społeczności lokalnej.

Jako beneficjenta Strategii traktować można również środowisko przyrodnicze Gminy Stronie Śląskie. Szereg działań, które będą realizowane w jej ramach służyć będzie zabezpieczeniu lokalnych składników ekosystemów przed degradacją lub skutkować będzie ich sanacją. Niektóre z nich sprzyjać będą również ekosystemom ponadlokalnym. Niezwykle istotne znaczenie będzie mieć również zagwarantowanie takiego użytkowania zasobów środowiskowych, aby proces ten mógł być prowadzony w sposób nieprzerwany, co jest wypełnieniem jednej z podstawowych zasad ekorozwoju. ***Ostatecznym konsumentem korzyści środowiskowych będzie wspomniane już wcześniej społeczeństwo Gminy Stronie Śląskie, co oznacza, iż waloryzacja ekosystemów będzie składnikiem korzyści mieszkańców.***

Zakres roli Gminy Stronie Śląskie w pełnieniu roli służebnej w stosunku do społeczności lokalnej wynika z jednej strony z zadań enumeratywnie wskazanych w ustawie, natomiast z drugiej, z szeregu czynników charakterystycznych dla tej gminy, takich jak np.: cechy środowiska naturalnego, poziom bezrobocia, wyposażenie infrastrukturalne, wykształcenie mieszkańców, tradycje lokalne, uwarunkowania demograficzne, struktura gospodarcza, aspiracje społeczności i władz, system infrastruktury społecznej oraz wielu innych. Można zatem stwierdzić, że ***zakres działań służących realizacji analogicznej dla wszystkich gmin misji jest różny dla każdej spośród nich***, a różnice te wynikają z różnic pomiędzy gminami.

Wizja rozwoju gminy, to z kolei ***wyobrażenie jej przyszłego stanu we wszystkich trzech jej sferach rozwoju - gospodarczej, społecznej i środowiskowej***. Stan ten chce osiągnąć jej samorząd poprzez wypełnienie swojej misji. Skuteczne i efektywne

wypełnienie tej misji, jest możliwe tylko wtedy, gdy działania samorządu zostaną precyzyjnie zaplanowane, skoordynowane i wykonane.

Oznacza to, że ***Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest najważniejszą metodą wypełnienia misji Gminy Stronie Śląskie, skutkującego urzeczywistnieniem jej wizji.*** Wizja ta została przedstawiona poniżej.

11. Wizja sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy Stronie Śląskie w perspektywie kilkunastu lat

Struktura zaprezentowanej poniżej wizji przyszłości nie jest przypadkowa. Jej składniki stanowią zbiór strategicznych punktów w wielowymiarowej przestrzeni Gminy Stronie Śląskie charakteryzujących się synergicznymi powiązaniami wzajemnymi. Podobnie sytuacja przedstawia się jeśli chodzi o ilościowy wymiar jej komponentów. Istnieje oczywiście dalsza możliwość rozbudowywania składników omawianej wizji. Obszerna część aspektów rozwoju gminy nie została bowiem tu zaprezentowana. Nie oznacza to jednak, iż uszła uwadze podmiotu planistycznego. Ograniczenie zakresu wizji do wyżej przedstawionego miało bowiem na celu możliwie silne powiązanie jej z pozostałymi ustaleniami SRGSS 2013-2022, które nie mogą być i nie są oderwane od kompetencji oraz możliwości materialnych samorządu lokalnego. Zaprezentowana wizja obejmuje zatem te obszary funkcjonalne Gminy Stronie Śląskie, z którymi związana jest lub może być działalność samorządu. Nie uwzględnienie tej zasady oznaczałoby prawo do sformułowania wyjątkowo rozbudowanego obrazu gminy, którego większa część elementów nie byłaby w żaden sposób zależna od podmiotu tworzącego i zamierzającego wdrażać Strategię.

Podkreślić należy również, iż przedstawiona niżej wizja rozwoju jest zgodna z oczekiwaniami społeczności Gminy Stronie Śląskie i zbiorowości funkcjonujących na jej terenie podmiotów gospodarczych. Oczekiwania te identyfikowane były i są na drodze konsultacji, jakie na bieżąco prowadzą władze gminne, zarówno w trakcie spotkań indywidualnych, jak i licznych spotkań gremialnych organizowanych w procesie sporządzania i wdrażania różnorodnych programów i planów, w tym również niniejszej Strategii. Informacje o potrzebach mieszkańców i firm gminy pochodzą również ze źródeł statystyki publicznej, opracowań studialnych i monograficznych, mediów, a także od przedstawicieli społeczności Gminy Stronie Śląskie jakimi są członkowie władz gminnych.

Realizacja składników zaprezentowanej wizji Gminy Stronie Śląskie jest uwarunkowana określeniem szczegółowej procedury działań (różnorodnych podmiotów lokalnych) mających na celu stworzenie logicznej sekwencji zdarzeń wyznaczających i stymulujących tempo lokalnego rozwoju, jej polifunkcyjny charakter, zakres i zasady racjonalnego użytkowania przestrzeni oraz dynamikę i przestrzenną strukturę zagospodarowania infrastrukturalnego. Taką spójną wewnętrznie i logiczną sekwencją niezbędnych działań

jest właśnie Strategia. Dokonuje ona bowiem identyfikacji, sformułowanych w następnych rozdziałach, celów strategicznych i operacyjnych, a także odpowiadających im zadań strategicznych.

11.1. Gospodarka

Struktury gospodarcze Gminy Stronie Śląskie ulegną pozytywnym przeobrażeniom. Aktywna lokalna polityka gospodarcza gminnych władz spowoduje głęboką restrukturyzację usług turystyczno-rekreacyjnych i dynamiczny wzrost wartości lokalnego produktu turystycznego (rozwój intensywny). Liczba turystów i osób rekreacyjnie korzystających z walorów gminy ulegnie znaczącemu wzrostowi. Jednocześnie wzrośnie standard usług turystycznych świadczonych na terenie gminy. Stanie się to w dużej mierze dzieci nowym obiektom infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, takim jak: stacje narciarskie, trasy zjazdowe, trasy narciarstwa biegowego, ścieżki rowerowe, ścieżki piesze, ścieżki spacerowe, trasy konne, kolej gondolowa, kolejki krzesełkowe, wieże obserwacyjne, a także duży hotel. Pojawi się również infrastruktura służąca wykorzystaniu wód geotermalnych. Obok infrastruktury, czynnikami sprawczymi rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy będą zupełnie nowe i często nowoczesne usługi turystyczne, paraturystyczne, rekreacyjne i rozrywkowe, a także znacząco szersza nić dziś oferta usług towarzyszących (gastronomicznych, rozrywkowych, wypoczynkowych itp.). Wskutek powyższego gmina będzie znana w całej Polsce nie tylko głównie z turystyki i rekreacji zimowej, tak jak ma to miejsce obecnie, ale również z turystyki letniej.

Struktury gospodarcze, w tym przede wszystkim małe i średnie przedsiębiorstwa, objęte zostaną lokalnym interwencjonizmem samorządowym, stosowanym przez władze Gminy Stronie Śląskie. Osłabi to niedomagania lokalnych rynków oraz wzmocni ich więzi z rynkami ponadlokalnymi, a także skoryguje ich negatywne, z punktu widzenia gminy, dostosowania strukturalne. Samorząd Gminy Stronie Śląskie będzie się w tym celu posługiwał skoordynowaną paletą instrumentów determinujących lub wpływających na decyzje lokalnych i zewnętrznych podmiotów gospodarczych oraz innych jednostek i osób związanych z działalnością gospodarczą.

Do najważniejszych spośród nich będzie można zaliczyć: internetową bazę ofert gospodarczych i inwestycyjnych, procedury obsługi inwestorów strategicznych, inicjacja procesu gospodarczego wykorzystania wód geotermalnych, pozyskanie dużych inwestorów zewnętrznych, progospodarcze zarządzanie nieruchomościami, wspieranie proce-

sów inwestycyjnych, progospodarcze planowanie przestrzenne, partnerstwo publiczno-prywatne, wspieranie przedsiębiorców w pozyskiwaniu pracowników, promocję gospodarczą oraz preferencje fiskalne.

Całość tych działań realizowana będzie we współpracy ze środowiskami biznesu za pomocą sprawnego systemu konsultacji i wymiany informacji.

Przeobrażeniu ulegnie zjawisko bezrobocia. Z jednej strony spadkowi ulegnie liczebność bezrobotnych (poziom bezrobocia rejestrowanego nie będzie wyższy od średniej regionalnej), natomiast z drugiej skróceniu ulegnie przeciętny okres pozostawiania bez pracy. Stanie się tak dzięki działaniom podejmowanym w ramach współpracy władz lokalnych i powiatowych redukującej niedostatki kwalifikacji osób bezrobotnych, aktywizującej zawodowo osoby pozostające bez pracy od co najmniej kilku lat, a także zapobiegającej kreacji postaw, w których bezrobocie to sposób na życie. Wyraźnie ograniczony będzie obecny dziś paradoks jednoczesnego funkcjonowania zjawiska bezrobocia równolegle z niezaspokojonym popytem na pracę zgłaszanym przez lokalne podmioty gospodarcze, przede wszystkim te, które działają w sferze turystyki i rekreacji. Służyć temu będzie nie tylko opisana wyżej interwencja, ale także lokalne, udoskonalone systemy pomocy społecznej, pośrednictwa pracy, poradnictwa oraz edukacji obywatelskiej.

Znacznie bogatsza niż dziś będzie infrastruktura techniczna gminy.

Wszystkie drogi lokalne posiadać będą pozbawione poważnych wad i uszkodzeń, trwałe nawierzchnie. Wszystkie wymagające tego odcinki dróg zostaną w odpowiednich miejscach wyposażone w niezbędną infrastrukturę okołodrogową, w tym przede wszystkim w chodniki, energooszczędne oświetlenie uliczne i miejsca parkingowe. Zakończony zostanie proces wodociągowania gminy wraz z budową nowych ujęć wody. Całość obszarów zurbanizowanych obejmować będzie sieć kanalizacyjna znajdująca się w dobrym stanie technicznym, uzupełniana przez lokalne rozwiązania gospodarki ściekowej. Wszyscy mieszkańcy gminy będą mieli możliwość korzystania z Internetu szerokopasmowego. Cały obszar gminy będzie objęty sprawnym systemem gospodarki wodami powierzchniowymi. W miejscach największej koncentracji ludności wykorzystywana będzie sieć gazownicza. Wszystkie te elementy infrastruktury technicznej przesądzać będą nie tylko o dobrym standardzie życia mieszkańców, ale także o atrakcyjnych warunkach prowadzenia działalności gospodarczej, w tym turystyczno-rekreacyjnej.

11.2. Społeczeństwo

Dominacji funkcji turystyczno-rekreacyjnych ukierunkowanych przede wszystkim na użytkowników zewnętrznych towarzyszyć będzie wzrost zainteresowania sportem i rekreacją wśród mieszkańców gminy. Będą oni również korzystać z obiektów i usług turystyczno-rekreacyjnych, ale również z bogatej infrastruktury sportowej adresowanej głównie do nich. Na terenie gminy odbywać się będą masowe imprezy sportowe i rekreacyjne, w tym o randze ponadlokalnej. Aktywny tryb życia ulegnie znaczącej popularyzacji nie tylko wśród młodzieży, ale również w środowiskach osób dorosłych, a nawet starszych. Stanie się tak dzięki komunalnym inwestycjom w wyposażenie, infrastrukturę i obiekty sportowe, a także dzięki działaniom promującym aktywny fizycznie styl życia. Obok sportu masowego, za sprawą organizacji pozarządowych i samorządu gminy rozwijać się będzie sport amatorski.

System oświaty gminnej charakteryzował się będzie wysoką jakością kształcenia wynikającą z wysokich kwalifikacji kadr dydaktycznych oraz dobrego wyposażenia technicznego. Sieć jednostek oświatowych będzie skonstruowana tak aby osiągany był cel racjonalnego wydatkowania środków publicznych. Kierunki nauczania szkolnictwa ponadgimnazjalnego dostosowane będą do prognozowanych potrzeb lokalnego i ponadlokalnego rynku pracy. System oświaty będzie jednym z filarów profilaktyki różnych patologii oraz bezpieczeństwa publicznego. Wspomagać go będą w tym zakresie organizacje pozarządowe. Stałym programem edukacji obywatelskiej objęci będą także dorośli mieszkańcy gminy.

Rozwinie się sfera usług socjalnych i opiekuńczych. W jej ramach prowadzone będą różnorodne programy edukacyjne, profilaktyczne i monitoringowe. Stałą opieką zostaną objęte dysfunkcyjne rodziny, a także pojedyncze osoby wymagające różnych form pomocy i opieki społecznej. Gmina Stronie Śląskie będzie przykładem jednostki samorządu terytorialnego biorącej pod uwagę potrzeby osób niepełnosprawnych. Szczególną opieką zostaną w tym zakresie objęte dzieci i młodzież. Funkcjonował będzie zintegrowany system przeciwdziałania patologiom społecznym (alkoholizm, narkomania, patologie rodziny itp.) łączący różnorodne działania profilaktyczne i sanacyjne. Stałym wsparciem dla działań samorządowych będzie działalność grup wolontariackich.

Gmina Stronie Śląskie charakteryzować się będzie wysokim poziomem bezpieczeństwa i porządku publicznego. Społeczność lokalna oraz goście korzystających z funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy będą mieli pełne zaufanie do zapewniających je służb. Mieszkańcy gminy gotowi będą z nimi aktywnie współpracować nie tylko w sytuacjach kryzysowych. Prócz tego, istotnym czynnikiem kreowania bezpieczeństwa będą stale prowadzone działania edukacyjne i profilaktyczne, ukierunkowane na wszystkie grupy społeczne i wiekowe, w szczególności na dzieci i młodzież.

System administracji samorządowej i jednostek organizacyjnych gminy należał będzie do nowocześniejszych i wydajniejszych w regionie. Wdrożone zostaną zintegrowane systemy podnoszenia jakości pracy, a samorządowe kadry będą stale dostosowywać swoje kwalifikacje do zmieniających się uwarunkowań i wyzwań. Wykorzystywane będą zawsze najefektywniejsze metody realizacji zadań publicznych, przy jednoczesnym, aktywnym pozyskiwaniu środków zewnętrznych, pochodzących głownie z funduszy Unii Europejskiej. Prowadzona będzie aktywna współpraca międzysamorządowa, także w układzie transgranicznym. Władze lokalne prowadzić będą aktywny i stały dialog społeczny z mieszkańcami gminy. Konsekwentnie wdrażana będzie strategia gminy, z której treści wynikać będą wzajemnie skoordynowane plany i programy niezbędne w perspektywicznym, długoterminowym i profesjonalnym zarządzaniu samorządem lokalnym. W szczególności dotyczyć to będzie programów związanych z rozwojem gospodarczym, w tym głównie w sferach turystyki i rekreacji, z bezrobociem, infrastrukturą techniczną, problemami społecznymi oraz środowiskiem naturalnym.

Atrakcyjna i zróżnicowana oferta kulturalna, wykorzystująca dobrą bazę materialną, świadczyć będzie o wysokim poziomie rozwoju społecznego gminy. Organizatorska rola samorządu i jej jednostek będzie w tym zakresie tak samo istotna, jak rola mecenacka, inspiracyjna i koordynacyjna. Odbywać się będą przedsięwzięcia kulturalne o charakterze ponadlokalnym, ale jednocześnie poszerzona zostanie oferta kulturalna na obszarze wiejskiej części gminy. Działalność kulturalna będzie powiązana z działalnością promocyjną ukierunkowaną na potencjalnych i aktywnych użytkowników funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.

Podstawą rozwoju systemu mieszkalnictwa nadal będzie budownictwo indywidualne. Rolą samorządu lokalnego będzie zatem przede wszystkim prawne i infrastrukturalne przygotowywanie nieruchomości. Ważnym elementem prourbanistycznej działalności samorządu stanie się realizacja programów rewitalizacji zdegradowanych obszarów miejskich i wiejskich. Wzrośnie poziom ładu przestrzennego i estetyki miejsc zurbanizowanych. Miejscowości gminy będą znacznie lepiej skomunikowane z bliższym i dalszym otoczeniem niż to ma miejsce w chwili obecnej. Stanie się tak za sprawą przywrócenia pasażerskich i towarowych połączeń kolejowych, a także rozwoju regularnej, prywatnej komunikacji zbiorowej obsługującej przewozy pasażerskie. Poprawa estetyki gminy oraz rozwój usług komunikacyjnych staną się ważnymi czynnikami nie tylko wzrostu standardu życia mieszkańców, ale także rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.

W gminie funkcjonował będzie dobry system podstawowej i specjalistyczne opieki medycznej. Jego uzupełnieniem będzie sprawne ratownictwo medyczne.

Mieszkańcy uznawać będą gminę za własną małą ojczyznę, w której istnieje wysokie prawdopodobieństwo na realizację własnych marzeń, zarówno prywatnych, jak i zawodowych. Zjawisko to, nie tylko obniży motywację do trwałego opuszczania gminy, ale stanie się bodźcem przyciągającym ludzi młodych, wykształconych oraz aktywnych społecznie i gospodarczo. Społeczność lokalna składać się będzie z ludzi w większości zadowolonych i życzliwych innym. Jej zamożność znacząco wzrośnie dzięki dochodom z usług turystyczno-rekreacyjnych.

Jedną z cech charakterystycznych dla Gminy Stronie Śląskie będzie wysoka aktywność władzy i społeczności lokalnej. Cennymi formami zagospodarowania aktywności społecznej będą liczne organizacje pozarządowe działające w obszarach kultury, sportu, rekreacji, edukacji, pomocy społecznej i ochrony środowiska.

Władzę w gminie sprawować będą wysoko wykwalifikowani i dynamiczni ludzie, szanujący wolę społeczności lokalnej oraz działający nie tylko w zakresie obligatoryjnych zadań samorządu gminy, ale również w obszarze wielu zadań fakultatywnych. Pomiędzy władzą a społeczeństwem funkcjonował będzie sprawny system komunikacyjny zapewniający, szybki, wielowymiarowy i bez zakłóceń, przepływ informacji.

11.3. Środowisko

Gmina Stronie Śląskie charakteryzować się będzie wysoką jakością składników środowiska naturalnego. Służyć temu będzie: sprawny system monitoringu najważniejszych aktywnych i potencjalnych źródeł zanieczyszczeń, akceptacja władz lokalnych dla poszanowania zasad rozwoju zrównoważonego oraz powszechność wyposażenia miejscowości gminy we wszystkie proekologiczne media infrastrukturalne. Swoją bieżącą działalnością zarówno mieszkańcy, jak i podmioty gospodarcze oraz władze lokalne udowadniać będą, iż są świadomi, że lokalne środowisko naturalne jest bezterminowym warunkiem rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.

Nowoczesny system gospodarki odpadami komunalnymi obejmował będzie wszystkich ich wytwórców z terenu gminy. Charakterystycznymi cechami tego systemu będą: selektywność, recycling, nowoczesne unieszkodliwianie odpadów oraz selekcja odpadów niebezpiecznych. W program minimalizacji, segregacji i właściwego składowania odpadów włączona będzie większość społeczności gminy. Zaawansowany będzie proces usuwania azbestu.

Znaczącej poprawie ulegnie świadomość ekologiczna mieszkańców gminy. Marginalizacji ulegnie zjawisko dzikich wysypisk, wprowadzania domowych ścieków do wód i gruntu, spalania odpadów oraz wyrzucania surowców wtórnych.

Dbałość o środowisko stanie się charakterystyczna nie tylko dla osób młodych ale również dla przedstawicieli pokoleń starszych.

Gmina Stronie Śląskie prowadzić będzie aktywną politykę zarządzania informacją o środowisku. W sferze jej pozyskiwania stosowane będą: zintensyfikowane kontrole, pomiar poziomu zanieczyszczeń, badania i inwentaryzacje naukowe, identyfikacja źródeł zanieczyszczeń, obserwacja wpływu ruchu turystyczno-rekreacyjnego na środowisko, a także współpraca z instytucjami publicznymi diagnozującymi stan środowiska naturalnego.

Z kolei sferę dystrybucji tworzyć będą: działalność informacyjno-edukacyjna Urzędu Miejskiego oraz pozostałe jednostki organizacyjne gminy, w tym głównie szkoły.

12. Cele strategiczne i operacyjne

12.1. Istota i struktura celów

Wypełnienie, opisanej wyżej, misji samorządu Gminy Stronie Śląskie wymagać będzie podjęcia działań wzajemnie skoordynowanych w zakresie merytorycznym, organizacyjnym i finansowym, a także w czasie i przestrzeni. Pierwszym, kluczowym etapem owej koordynacji stało się wyznaczenie jednoznacznych, przejrzystych i nie pozostawiających wątpliwości, co do zgodności z ową misją, celów. Wśród tychże celów wyróżniono te, które mają najwyższą wagę, i które nazywano strategicznymi oraz podporządkowane im cele pośrednie (cząstkowe), które nazywano operacyjnymi. ***Cele strategiczne są zatem celami, których osiągnięcie warunkuje wypełnienie misji samorządu Gminy Stronie Śląskie polegające na urzeczywistnieniu wizji gminy. Są najważniejsze i nie mogą podlegać modyfikacji, aż do ponownej zmiany Strategii. Cele operacyjne są z kolei składowymi celów strategicznych, lub/i etapami na drodze do ich osiągnięcia.*** Są również ***ogniwem pośrednim między celami strategicznymi, a trzecim elementem struktury, jakim są zadania strategiczne***, czyli konkretne przedsięwzięcia podejmowane w ramach realizacji SRGSS 2013-2022 (więcej na ich temat w rozdziale nr 14). Można powiedzieć, że cele operacyjne mają charakter techniczny, ponieważ ich wyznaczenie usprawnia proces wdrażania Strategii. ***Spajają bowiem ogólne i syntetyczne kategorie misji, wizji i celów strategicznych ze szczegółami przedsięwzięć, monitoringu, sprawozdań itp.*** Całość takiej struktury hierarchicznej wyrazić można schematem zamieszczonym na rysunku nr 5, (użyte w nim oznaczenia celów strategicznych S1, S2, S3 oraz operacyjnych O1, … O16 pochodzą z rozdziałów nr 12.2 i 12.3), przy czym struktura ta charakteryzuje się kilkoma następującymi zaletami:

1. W podstawowym „polu widzenia” realizatora Strategii, jakim jest samorząd Gminy Stronie Śląskie, pozostaną nieliczne, najważniejsze, czyli strategiczne cele, przez co łatwiejsze stanie się zarządzanie tą gminą.

2. Ze względu na jasne wyartykułowanie ograniczonej grupy celów, władze Gminy Stronie Śląskie będą mieć stałą możliwość oceny wszelkich własnych i obcych działań pod kątem ich zgodności ze Strategią.

3. W miarę upływu czasu i prawdopodobnego następowania zmian uwarunkowań rozwojowych Gminy Stronie Śląskie, realizatorzy Strategii będą mieć możliwość takiego jej korygowania, aby wyznaczona wiązka celów dalej była osiągalna i osiągana.

4. Wyodrębnienie celów operacyjnych daje również możliwość prowadzenia precyzyjnego monitoringu SRGSS 2013-2022, poprzez przyporządkowanie im zespołów wskaźników. Pozwoli to na precyzyjniejsze określenie terminów osiągania poszczególnych etapów na drodze do osiągnięcia celów strategicznych. Więcej na ten temat w rozdziale 20.2.3.

5. Oparty na celach operacyjnych monitoring pozwoli na ocenę skuteczności i efektywności poszczególnych zadań strategicznych, a także na ich korekty w trakcie realizacji.

6. W przypadku braku możliwości realizacji danego zadania strategicznego, analiza struktury celów strategicznych i operacyjnych da władzom Gminy Stronie Śląskie możliwość zastąpienia go zadaniem innym.

Rysunek 5. Graficzna interpretacja struktury i powiązań celów strategicznych i operacyjnych Gminy Stronie Śląskie

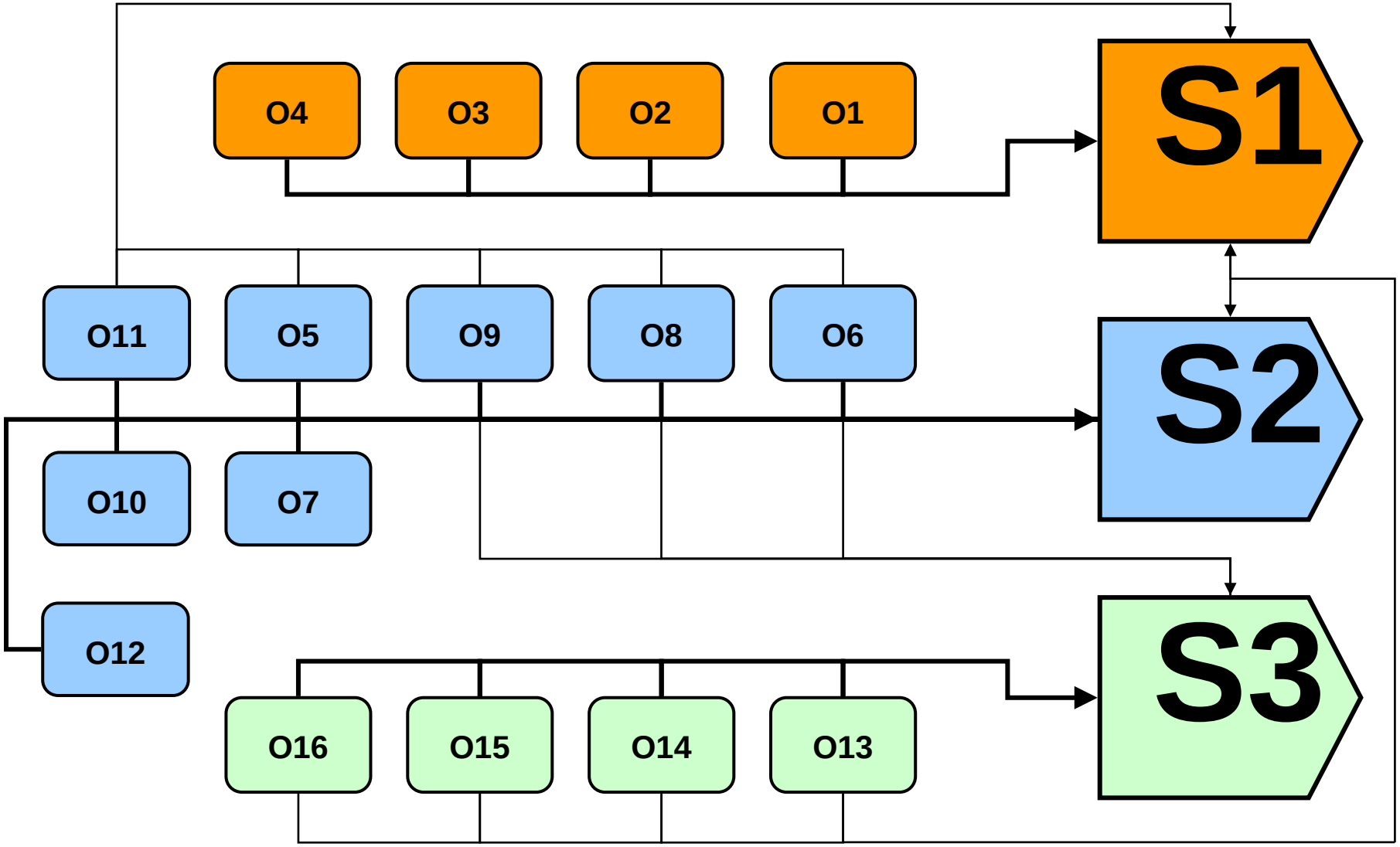

12.2. Cele strategiczne

S1

„Rozwój gospodarczy głównym warunkiem dobrobytu!”

Pierwszym celem strategicznym Gminy Stronie Śląskie jest rozwój jej struktur gospodarczych.

Rozwój gospodarki Gminy Stronie Śląskie należy rozumieć jako rozwój zbiorowości lokalnych podmiotów gospodarczych, tzn. przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie gminy oraz zlokalizowanych na terenie gminy oddziałów, zakładów, filii i innych placówek podmiotów mających swoją siedzibę poza gminą. Rozwój ten należy utożsamiać z ***tworzeniem nowych przedsiębiorstw, doskonaleniem oraz wprowadzaniem nowych produktów i usług, unowocześnianiem technologii wytwarzania, rozszerzaniem rynków zbytu, zwiększaniem efektywności wytwarzania, korzystnymi zmianami formy prawnej działalności oraz korzystnymi zmianami struktury kapitałowej***. Może on odbywać się wyłącznie jako pozytywne przekształcenia strukturalne, jednak zwykle towarzyszyć mu będzie wzrost gospodarczy, którego symbolem są nowo powstające firmy, procesy inwestycyjne i zwiększanie zatrudnienia.

Rozwój gospodarczy Gminy Stronie Śląskie to również takie przekształcenia podmiotów gospodarczych, dzięki którym unikają one sytuacji pozostawania w roli nieakceptowalnej bariery rozwoju lokalnego na płaszczyźnie ekologicznej i społeczno-kulturowej. Rozwój gospodarczy obejmuje zatem ***proces zgodnej z wymogami ekorozwoju i preferencjami społecznymi ewolucji podmiotów gospodarczych***. Umocowaniem środowiskowej płaszczyzny rozwoju gospodarczego jest trzeci cel strategiczny Gminy Stronie Śląskie.

Prócz powyższych, kategoria rozwoju gospodarczego Gminy Stronie Śląskie obejmuje również wypadkową skłonności jej mieszkańców do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek i umiejętności prowadzenia takiej działalności.

Wybór gospodarki jako pierwszego celu strategicznego Gminy Stronie Śląskie nie jest przypadkowy i nie powinien budzić obaw co do sprzeczności z celem drugim jakim jest rozwój społeczny. ***Rozwój gospodarczy w Gminie Stronie Śląskie jest bowiem warunkiem rozwoju społecznego***. Zapewnia on bowiem utrzymanie wysokich dochodów, zarówno budżetowych gminy, jak i gospodarstw domowych, niezbędnych dla dalszego, prawidłowego rozwoju społecznego. Środki pochodzące ze sfery gospodarczej pozwalają przecież na zaspokajanie społecznych potrzeb bieżących oraz na realizację inwestycji w infrastrukturę techniczną i społeczną. Rozwój gospodarczy może również poprawić strukturę wydatków budżetowych samorządu gminy, ograniczając wydatki związane z patologiami społecznymi będącymi wynikiem bezrobocia, a także redukując skalę dopłat do usług komunalnych dzięki zwiększeniu siły nabywczej ludności. Ponadto, rozwój gospodarczy, może sprzyjać obniżeniu poziomu negatywnych zjawisk społecznych, takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, alkoholizm, pauperyzacja i przestępczość.

Wyrażające istotę tego celu hasło: „Rozwój gospodarczy głównym warunkiem dobrobytu!" oznacza zatem, że w Gminie Stronie Śląskie gospodarkę i jej rozwój traktuje się jako główny czynnik zaspokojenia potrzeb podmiotu najistotniejszego, jakim jest człowiek.

S2

„Wszystko dla mieszkańców!”

Drugim celem strategicznym Gminy Stronie Śląskie jest podniesienie standardu życia społeczności lokalnej.

Jak już wcześniej wspomniano, misją każdej gminy, a zatem również Gminy Stronie Śląskie, jest pełnienie roli służebnej w stosunku do społeczności zamieszkującej na jej terenie. ***Zaspokajanie zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej jest w związku z tym powodem istnienia struktur samorządu gminnego***. Stąd też, tak określony, drugi cel strategiczny nie powinien budzić wątpliwości.

Istotną kwestią jest określenie zakresu merytorycznego tegoż celu, podobnie jak to miało miejsce w wypadku celu rozwoju gospodarczego. Najwłaściwsze jest tu wykorzystanie zapisów ustawy o samorządzie gminnym. Zakres ten obejmuje zatem m. in.: ład przestrzenny, lokalny transport zbiorowy, ochronę zdrowia, pomocy społeczną (w tym ośrodki i zakłady opiekuńcze), gminne budownictwo mieszkaniowe, edukację publiczną, kulturę (w tym biblioteki gminne i inne instytucje kultury oraz ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami), kulturę fizyczną i turystykę (w tym tereny rekreacyjne i urządzenia sportowe), cmentarze gminne, porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli oraz ochrony przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej (w tym wyposażenia i utrzymania gminnego magazynu przeciwpowodziowego), utrzymanie gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych oraz politykę prorodzinną (w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej). ***Osiąganie, określonego wyżej, drugiego celu strategicznego odbywać się będzie poprzez zaspokajanie potrzeb mieszkańców gminy przede wszystkim w tych dziedzinach***. Prócz nich, w strategicznym polu widzenia władz Gminy Stronie Śląskie muszą się znajdować inne aspekty sfery społecznej, lecz ze względu na fakt, iż znajdują się one w obszarze zadań innych podmiotów publicznych (państwa, województwa i powiatu) oraz niepublicznych, zaangażowanie władz gminy będzie tu mniejsze.

Zaspokajanie potrzeb społeczności lokalnej nie może jednak polegać wyłącznie na zwiększaniu ilości i jakości świadczonych na jej rzecz usług publicznych. ***Część ze świadczeń ma bowiem charakter nominanty, co oznacza, że po przekroczeniu pewnego poziomu ich ilości lub jakości pojawiają się ich negatywne skutki. Jako przykład mogą tu posłużyć świadczenia pomocy społecznej, które***

wraz z intensyfikacją generują bierność, postawy roszczeniowe i wybór bezrobocia jako sposobu na życie. Właściwe jest więc dążenie do takiego ich poziomu i struktury, które zapewnią powszechnie akceptowalne minimum warunków życia obywateli pozbawionych możliwości samodzielnego utrzymania, przy jednoczesnym zachowaniu pożądanych, czyli aktywnych postaw społecznych i gospodarczych. Warto również zaznaczyć, iż owo minimum zmienia swoją faktyczną treść wraz z postępującym rozwojem gospodarczym i cywilizacyjnym gminy oraz państwa.

Bardzo istotnym elementem problematyki zaspokajania potrzeb społeczności Gminy Stronie Śląskie jest również ***wzrost skuteczności i efektywności realizacji tego zadania. Chodzi tu o przekształcenia lokalizacyjne, organizacyjne i prawne jednostek tworzących gminny system zaspokajania ww. potrzeb***. Środki publiczne są ograniczone, wobec czego należy dążyć do ich skutecznego i efektywnego wykorzystania.

S3 *„Rozwijamy się dzięki środowisku!”*

Trzecim celem strategicznym Gminy Stronie Śląskie jest użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju.

Zachowanie i sanacja ekosystemów musi się odbywać nie tylko przez ochronę środowiska naturalnego Gminy Stronie Śląskie, ale przede wszystkim poprzez użytkowanie go zgodnie z zasadami ekorozwoju, czyli rozwoju zrównoważonego. Przez rozwój ten rozumie się ***taki rozwój społeczno-gospodarczy, który odbywa się z poszanowaniem zasobów środowiska***. Pojęcie to podniesione zostało do rangi zasady konstytucyjnej. Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej w art. 5. „zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju”. W „*Drugiej polityce ekologicznej państwa*” określone zostały zasady, na których powinien się opierać zrównoważony rozwój. Są nimi: ***zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego, zasada regionalizacji, zasada uspołecznienia, zasada „zanieczyszczający płaci”, zasada prewencji, zasada przezorności, zasada stosowania najlepszych dostępnych technik, zasada subsydiarności, zasada skuteczności ekologicznej i ekonomicznej***.

Zasady te w dużym stopniu „rozszyfrowują” tę koncepcję dla potrzeb planowania strategicznego. Szczególne znaczenie ma zasada równego dostępu do środowiska przyrodniczego. Wyraża ją definicja Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju, według której ***zrównoważony rozwój to rozwój, który zaspokajając dzisiejsze potrzeby nie uniemożliwia zaspokojenia potrzeb przyszłych pokoleń***. Nadrzędność tej zasady podkreśla również Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, stanowiąc w pkt. 1 art. 74, iż „władze publiczne prowadzą politykę zapewniającą bezpieczeństwo ekologiczne współczesnemu i przyszłym pokoleniom” oraz definicja zrównoważonego rozwoju przyjęta w ustawie o kształtowaniu i ochronie środowiska (art. 3, pkt. 50), zgodnie z którą rozwój zrównoważony to „taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.

Ekorozwój zakłada zatem konieczność prowadzenia działalności człowieka w harmonii z ekosystemami. W związku z tym Strategia wytycza taki przebieg nieuchronnego i

pożądanego rozwoju sfer gospodarczej i społecznej Gminy Stronie Śląskie, który nie narusza w sposób istotny, tj. nieodwracalny zasobów środowiska. Kategorii rozwoju zrównoważonego w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 nie można więc utożsamiać wyłącznie z wąsko rozumianą ochroną środowiska, ponieważ składają się na nią: ład ekologiczno-przestrzenny (środowisko), społeczny (społeczeństwo) i gospodarczy (gospodarka).

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 to główny dokument strategiczny gminy, w opracowywaniu którego dbano o zgodność z zaleceniami Agendy 21, czyli „*Globalnym Programem Działań na Rzecz Rozwoju Zrównoważonego w Perspektywie XXI Wieku*". Program ten przyjęto w czerwcu 1992r. na Konferencji ONZ (zwanej „Szczytem Ziemi") w Rio de Janeiro przez 153 państwa. Polska podpisując dokumenty z Rio, zobowiązała się do praktycznej realizacji koncepcji ekorozwoju.

Przyjęte w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 zrównoważone rozwiązania powinny dać w dłuższym horyzoncie czasu, dużo większe niż w tradycyjnie opracowywanych strategiach, efekty społeczne i ekonomiczne, gdyż nie niszczą struktur oraz zasobów przyrodniczych i kulturowych. Zasoby te są podstawą nie tylko wielu rodzajów działalności gospodarczej Gminy Stronie Śląskie, a także podstawą zachowania fizycznego i psychicznego zdrowia jej mieszkańców, głównych twórców rozwoju i jednocześnie odbiorców jego efektów.

12.3. Cele operacyjne

1. ***Rozwój przedsiębiorczości (O1)*** Przez rozwój przedsiębiorczości w Gminie Stronie Śląskie należy rozumieć: wzrost liczby i rozwój wewnętrzny (wzrost zysków, wartości podmiotu, zakresu działalności, pozycji konkurencyjnej, zatrudnienia, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko) działających tu podmiotów gospodarczych; wzrost liczby i rozwój (poszerzenie zakresu działalności, wzrost skuteczności działalności) instytucji wspierających rozwój tychże podmiotów; polifunkcjonizację struktury gospodarki gminy; wzrost skłonności mieszkańców gminy do podejmowania działalności gospodarczej na własnych rachunek.

2. ***Rozwój rynku pracy (O2)*** Rozwój rynku pracy w Gminie Stronie Śląskie polegać powinien na zwiększeniu liczby miejsc pracy; dostosowaniu struktury jakościowej podaży i popytu na tym rynku; zmniejszeniu liczy osób bezrobotnych; zmniejszeniu zjawiska nielegalnego zatrudnienia.

3. ***Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych (O3)*** Składowymi tego rozwoju są: wzrost liczby i rozwój wewnętrzny podmiotów gospodarczych świadczących usługi turystyczno-rekreacyjne (wzrost zysków, wartości podmiotu, zakresu działalności, pozycji konkurencyjnej, zatrudnienia, ograniczenie negatywnego wpływu na środowisko); wzrost liczby i rozwój publicznych urządzeń turystyczno-rekreacyjnej infrastruktury technicznej (wzrost dostępności, jakości, poszerzenie zakresu funkcjonalnego); wzrost dostępności zakresu usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie; wzrost liczby osób korzystających z funkcji turystyczno-rekreacyjnych Gminy Stronie Śląskie.

4. ***Rozwój infrastruktury technicznej (O4)*** Realizacja tego celu w Gminie Stronie Śląskie powinna polegać na: zwiększaniu liczby urządzeń infrastruktury technicznej (wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowniczej, ciepłowniczej, teleinformatycznej, drogowej i okołodrogowej, melioracyjnej,); poprawie jej stanu technicznego; zwiększeniu bezpieczeństwa użytkowania tej infrastruktury; zwiększeniu jej trwałości; zwiększeniu jej wydajności; zwiększeniu jej dostępności; poprawie integracji z systemami ponadlokalnymi; zwiększeniu efektywności jej budowy i eksploatacji; zmniejszeniu jej negatywnego wpływu na środowisko naturalne.

5. ***Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych (O5)*** Cel ten w przypadku Gminy Stronie Śląskie jest tożsamy ze: zwiększeniem liczby mieszkańców gminy uprawiających sport lub/i korzystających z rekreacji; zwiększeniem liczby osób przyjeżdżających na teren gminy w celu uprawiania sportu lub/i korzystania z rekreacji; zwiększeniem zakresu sportów i form rekreacji charakterystycznych dla gminy; zwiększeniem liczby urządzeń infrastruktury sportowo-rekreacyjnej; poprawie jej zakresu technicznego; zwiększeniu bezpieczeństwa użytkowania tej infrastruktury; zwiększeniu jej trwałości; zwiększeniu jej wydajności; zwiększeniu jej dostępności; zwiększeniu efektywności jej budowy i eksploatacji; zmniejszeniu jej negatywnego wpływu na środowisko.

6. ***Rozwój systemów opieki i edukacji (O6)*** Rozwój systemu opieki i edukacji w Gminie Stronie Śląskie oznacza: wzrost jakości i zakresu opieki w placówkach przedszkolnych; wzrost jakości i zakresu nauczania w placówkach szkolnych; wzrost dostępności technicznej oraz materialnej opieki i nauczania; obniżenie kosztów działalności edukacyjnej bez redukcji jakości i zakresu nauczania; obniżenie kosztów działalności opiekuńczej bez redukcji jakości i zakresu opieki; wzrost zgodności kwalifikacji absolwentów z potrzebami rynku pracy; rozwój wychowawczej roli placówek edukacyjnych; rozwój działalności opiekuńczej i rehabilitacyjnej placówek edukacyjnych.

7. **Rozwój systemu pomocy społecznej (O7)** Rozwój systemu pomocy społecznej w Gminie Stronie Śląskie to: świadczenie usług pomocy społecznej zgodnie z regulacjami prawnymi; świadczenie usług z zakresu pomocy społecznej w sposób nieograniczający aktywności, kreatywności i przedsiębiorczości beneficjentów; rozwój systemów prewencji problemów społecznych; ograniczenie liczby osób wymagających wsparcia z systemu pomocy społecznej; zniesienie materialnych i niematerialnych barier w środowiskach osób niepełnosprawnych; minimalizacja zjawiska nieuprawnionego lub nieuzasadnionego korzystania ze świadczeń systemu pomocy społecznej.

8. **Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego (O8)** Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego w Gminie Stronie Śląskie jest tożsamy z: zapewnieniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa pożarowego, powodziowego, komunikacyjnego, nauki, osobistego i materialnego, sanitarno-epidemiologicznego, bezpieczeństwa prowadzenia działalności gospodarczej, bezpieczeństwa zamieszkania i zabawy oraz bezpieczeństwa sportu, wypoczynku i rekreacji; wzrostem efektywności działań słu-

żących zapewnieniu tych elementów bezpieczeństwa**.**

9. ***Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej (O9)*** Rozwój systemu samorządu gminnego w przypadku Gminy Stronie Śląskie oznacza zmiany takie jak: prywatyzacja części mienia gminy; poprawa jakości świadczenia usług administracyjnych przez Urząd Miejski i inne jednostki organizacyjne gminy; zwiększenie zakresu i dostępności tych usług; skrócenie czasu oczekiwania na ich realizację; ograniczenie kosztów jednostkowych tych usług ponoszonych przez samorząd gminy; zwiększenie ilości środków pozabudżetowych pozyskanych przez samorząd gminy; zwiększenie zakresu i intensywności komunikacji społecznej; rozwój systemów zarządzania strategicznego stosowanych przez władze gminy.

10. ***Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)*** Rozwój systemu opieki zdrowotnej w Gminie Stronie Śląskie oznacza: rozwój zakresu i wzrost jakości usług świadczonych w placówkach medycznych; wzrost dostępności tych usług; wzrost ich efektywności; rozwój edukacji i profilaktyki prozdrowotnej; wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat zdrowego stylu życia oraz ich działania zmierzające do ograniczenia ryzyka zachorowań; utrzymanie dobrej kondycji ekonomicznej placówek medycznych.

11. ***Rozwój systemu kultury (O11)*** Rozwój systemu kultury w Gminie Stronie Śląskie polega na: rozbudowie bazy materialnej systemu kultury; wzroście zakresu działalności kulturalnej realizowanej w gminie; wzroście liczby osób biorących udział w poszczególnych dziedzinach działalności kulturalnej; wzroście dostępności kultury, osiąganiu przez mieszkańców gminy sukcesów w działalności kulturalnej; utrzymaniu/poprawie stanu materialnej spuścizny o znaczeniu historycznym; zabezpieczeniu niematerialnej spuścizny o znaczeniu historycznym przed zapomnieniem; poprawie kondycji ekonomicznej placówek kultury.

12. ***Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej (O12)*** Rozwój systemu mieszkalnictwa w Gminie Stronie Śląskie polega na: zwiększeniu liczby budynków mieszkalnych, poprawie standardu technicznego budynków mieszkalnych, zwiększeniu metrażu przypadającego na jednego mieszkańca, zwiększeniu dostępności mieszkań, zwiększeniu racjonalności gospodarowania zasobami mieszkaniowymi, zwiększeniu dostępności i jakości usług komunikacyjnych.

13. ***Rozwój systemów ochrony środowiska (O13)*** Rozwój systemów ochrony środowiska w Gminie Stronie Śląskie swoim zakresem merytorycznym obejmuje: budowę/modernizację technicznych urządzeń ochrony środowiska; modernizację urządzeń technicznych wpływających negatywnie na stan środowiska naturalnego; rozwój prośrodowiskowych systemów zarządzania; rozwój prawnego systemu ochrony środowiska naturalnego; rozwój systemów strategicznego zarządzania zasobami środowiska naturalnego; rozwój środków technicznych i systemów organizacyjnych służących sanacji zdegradowanych zasobów środowiska naturalnego; rozwój środków technicznych i systemów organizacyjnych służących usuwaniu wytworzonych już zanieczyszczeń, które przedostały się lub mogą się przedostać do środowiska naturalnego.

14. ***Rozwój systemów gospodarki odpadami (O14)*** Na rozwój systemów gospodarki odpadami Gminy Stronie Śląskie składają się: rozwój lokalnych i ponadlokalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi; ograniczenie ilości i szkodliwości wytwarzanych odpadów; zwiększenie zakresu recyclingu; likwidacja nielegalnych składowisk odpadów.

15. ***Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego (O15)*** Cel ten w przypadku Gminy Stronie Śląskie obejmuje: zabezpieczenie zasobów środowiska naturalnego przed nieprawidłową eksploatacją; osiągnięcie docelowych stanów poszczególnych zasobów naturalnych; wykształcenie prawidłowych systemów wykorzystania zasobów naturalnych; udoskonalenie procesów zarządzania zasobami środowiska naturalnego.

16. ***Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku (O16)*** Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku Gminy Stronie Śląskie dotyczy zarówno sfery jej pozyskiwania, jak i dystrybucji, przy czym w tej ostatniej zawiera się również jej przetwarzanie. Po stronie dystrybucyjnej cel ten obejmuje: uzyskanie wysokiej świadomości ekologicznej mieszkańców gminy; uzyskanie elementarnej świadomości ekologicznej osób przyjezdnych korzystających z walorów środowiskowych gminy; zapewnienie szerokiego dostępu do informacji środowiskowej. W zakresie pozyskiwania informacji cel ten obejmuje: udoskonalenie systemu pozyskiwania informacji na temat środowiska naturalnego gminy; pozyskanie nowych informacji na temat środowiska naturalnego gminy.

13. Priorytety rozwoju

Priorytet rozwoju to część celu operacyjnego, której osiągnięcie jest najważniejsze z punktu rozwoju Gminy Stronie Śląskie.

Priorytety rozwoju Gminy Stronie Śląskie zostały zaprezentowane w tabeli nr 11.

Tabela 11. Priorytety rozwoju Gminy Stronie Śląskie.

Cel strateg.	*Cel operacyjny*	*Priorytet*
„Rozwój gospodarczy głównym warunkiem dobrobytu!" - rozwój jej struktur gospodarczych gminy (S1)	Rozwój przedsiębiorczości (O1).	☑ (P01) Pozyskanie inwestycji zewnętrznych, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P02) Dynamizacja małej przedsiębiorczości, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P03) Promocja gospodarcza gminy.
	Rozwój rynku pracy (O2).	☑ (P04) Podnoszenie i zmiana kwalifikacji bezrobotnych, ☑ (P05) Rozwój pośrednictwa pracy. ☑ (P06) Zwiększenie dostępności przedsiębiorców do pracowników o pożądanych kwalifikacjach.
	Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych (O3)	☑ (P07) Rozwój sieciowych, strefowych i punktowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. ☑ (P08) Marketing turystyczno-rekreacyjny gminy. ☑ (P09) Umocnienie istniejących i wykształcenie funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.
	Rozwój infrastruktury technicznej (O4)	☑ (P10) Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej oraz towarzyszącej jej infrastruktury. ☑ (P11) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej, ☑ (P12) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej. ☑ (P13) Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej.

Cel strateg.	*Cel operacyjny*	*Priorytet*
„Wszystko dla mieszkańców!" - podniesienie standardu życia społeczności lokalnej (S2)	Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych (O5)	☑ (P14) Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. ☑ (P15) Popularyzacja sportu i rekreacji.
	Rozwój systemów opieki i edukacji (O6)	☑ (P16) Racjonalizacja sieci placówek oświatowych. ☑ (P17) Unowocześnianie i rozszerzanie dydaktyki. ☑ (P18) Wyrównywanie szans edukacyjnych. ☑ (P19) Ochrona dzieci i młodzieży przed negatywnymi zjawiskami społecznymi. ☑ (P20) Kształtowanie postaw obywatelskich.
	Rozwój systemu pomocy społecznej (O7)	☑ (P21) Profilaktyka problemów społecznych. ☑ (P22) Trwałe rozwiązywanie problemów społecznych i eliminacja ich skutków. ☑ (P23) Angażowanie grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy w rozwiązywanie problemów społecznych innych grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy.
	Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego (O8)	☑ (P24) Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego. ☑ (P25) Zapewnienie bezpieczeństwa sportu, wypoczynku i rekreacji. ☑ (P26) Zapewnienie bezpieczeństwa mienia, w tym również należącego do osób przyjezdnych. ☑ (P27) Zapewnienie bezpieczeństwa osobistego, w tym również osób przyjezdnych.
	Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej (O9)	☑ (P28) Doskonalenie organizacyjne i kwalifikacyjne administracji gminnej. ☑ (P29) Pozyskiwanie środków pomocowych, w tym również przez poszczególne jednostki gminy. ☑ (P30) Rozwój współpracy międzysamorządowej, w tym głównie w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, ☑ (P31) Doskonalenie systemu planowania. ☑ (P32) Komunikacja władz z mieszkańcami gminy.
	Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)	☑ (P33) Zapewnienie dobrego standardu podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej . ☑ (P34) Zapewnienie dobrego standardu ratownictwa medycznego.
	Rozwój systemu kultury (O11)	☑ (P35) Upowszechnianie szeroko rozumianej kultury. ☑ (P36) Opieka nad zabytkami.

Cel strateg.	*Cel operacyjny*	*Priorytet*
	Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej (O12)	☑ (P37) Rewitalizacja miasta. ☑ (P38) Poprawa estetyki gminy. ☑ (P39) Rozwój komunikacji publicznej, w tym w oparciu o transport szynowy.
„Rozwijamy się dzięki środowisku!" - użytkowanie zasobów lokalnych zgodnie z zasadami ekorozwoju (S3)	Rozwój systemów ochrony środowiska (O13)	☑ (P40) Ograniczanie niskiej emisji. ☑ (P41) Prewencja degradacji cennych ekosystemów lub/i ich fragmentów.
	Rozwój systemów gospodarki odpadami (O14)	☑ (P42) Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów. ☑ (P43) Rekultywacja składowiska odpadów. ☑ (P44) Minimalizacja wolumenu odpadów przedostających się do środowiska.
	Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego (O15)	☑ (P45) Sanacja ekosystemów lub/i ich fragmentów.
	Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku (O16)	☑ (P46) Monitoring zjawisk związanych ze stanem i ochroną środowiska naturalnego, ☑ (P47) Edukacja ekologiczna.

14. Zadania strategiczne

14.1. Charakter zadań strategicznych

Strategia to wybór!

Nie istnieje możliwość zaspokojenia w kilkuletnim, a nawet kilkunastoletnim okresie wszystkich potrzeb odczuwanych przez mieszkańców Gminy Stronie Śląskie i funkcjonujące tu podmioty gospodarcze oraz różnorodne instytucje i organizacje. Powodem jest ograniczoność zasobów finansowych, czasowych, kadrowych, przestrzennych i środowiskowych stojących w dyspozycji samorządu gminy oraz jego obecnych i potencjalnych partnerów współpracy strategicznej. Oczywiście, ograniczenia te nie są wyłączną właściwością Gminy Stronie Śląskie. Są naturalnym zjawiskiem towarzyszącym rozwojowi wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Dodatkową barierę tworzą niektóre ograniczenia i rozwiązania prawne stanowiące element polskiego modelu samorządu terytorialnego oraz pozostałej części polskiego prawa.

W tej sytuacji nieracjonalnym byłoby konstruowanie Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, jako bardzo obszernego wykazu działań odpowiadających na wszystkie obecne i przyszłe oczekiwania, wszystkich użytkowników tej gminy. Strategia przypominająca listę życzeń z pewnością znalazłaby akceptację osób nieświadomych nierealności zobowiązań zaciąganych tą drogą przez samorząd u mieszkańców, lecz bez wątpienia w niewielkim stopniu przyczyniłaby się do rozwoju gminy. Prowadziłaby bowiem do wielu negatywnych, a jednocześnie trwałych zjawisk, m. in. takich jak:

a) zaniechanie realizacji zadań mających największe znaczenie dla rozwoju Gminy Stronie Śląskie, na rzecz działań o znacznie mniejszym potencjale pozytywnych skutków,

b) rozproszenie środków między wiele przedsięwzięć skutkujące wzrostem łącznych kosztów i łącznego czasu ich realizacji,

c) wstrzymywanie przedsięwzięć niezakończonych,

d) zaniechanie realizacji większości zadań ze względu na brak źródeł ich finansowania,

e) utrata wiarygodności władz samorządowych jako niezdolnych do zarządzania strategicznego,

f) frustracja znacznej części społeczności lokalnej wywołana niespełnieniem wcześniejszych (nierealnych) obietnic,

g) utrata korzyści synergicznych i mnożnikowych wynikających z nieprzypadkowej, sekwencyjnej lub równoległej realizacji zadań („efekt domina"),

h) zignorowanie najważniejszych szans i zagrożeń Gminy Stronie Śląskie poprzez koncentrację działań na sprawach mniej istotnych.

Konieczny jest zatem wybór tego co najważniejsze, czyli strategiczne. W Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 dokonano go odpowiednio konstruując wykaz ***zadań strategicznych, czyli przedsięwzięć organizacyjnych, modernizacyjnych, inwestycyjnych, prawotwórczych i restrukturyzacyjnych, których realizacja jest warunkiem osiągnięcia celów operacyjnych, a pośrednio celów strategicznych***. Wybór ten został oparty na analizie strategicznej, która została zaprezentowana w rozdziale nr 7, a także na analizie znaczenia poszczególnych zadań dla rozwoju gospodarczej, społecznej i środowiskowej sfery Gminy Stronie Śląskie. Pod uwagę wzięto szereg czynników takich jak np. zasięg przestrzenny, czas i rozmiary kosztów realizacji, źródła finansowania, rodzaj, wartość, rozmiar skutków realizacji oraz okres ich istnienia.

Wybór zadań strategicznych nie został ograniczony do konstrukcji samego wykazu. Znajdujące się w nim ***zadania poddano podziałowi***. Pierwszy z nich polegał na zróżnicowaniu okresu ich realizacji, natomiast drugi sprowadza się do wyróżnienia tych zadań, które powinny zostać objęte szczególną uwagą i zaangażowaniem władz samorządowych ze względu na:

a) najrozleglejsze, najsilniejsze i najdłuższe pozytywne skutki dla Gminy Stronie Śląskie i jej mieszkańców,

b) oczekiwania największych grup mieszkańców Gminy Stronie Śląskie i funkcjonujących tu podmiotów gospodarczych oraz organizacji i instytucji,

c) bezwzględną konieczność poszanowania wymogów ekorozwoju.

Ponadto, w celu zwiększenia przejrzystości Strategii, poszczególne zadania strategiczne otrzymały oznaczenia informujące o roli władz lokalnych w ich realizacji. Całość metodyki znakowania została zaprezentowana w kolejnym rozdziale.

Rysunek 6. Graficzna interpretacja misji, wizji oraz hierarchicznej struktury celów i zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie

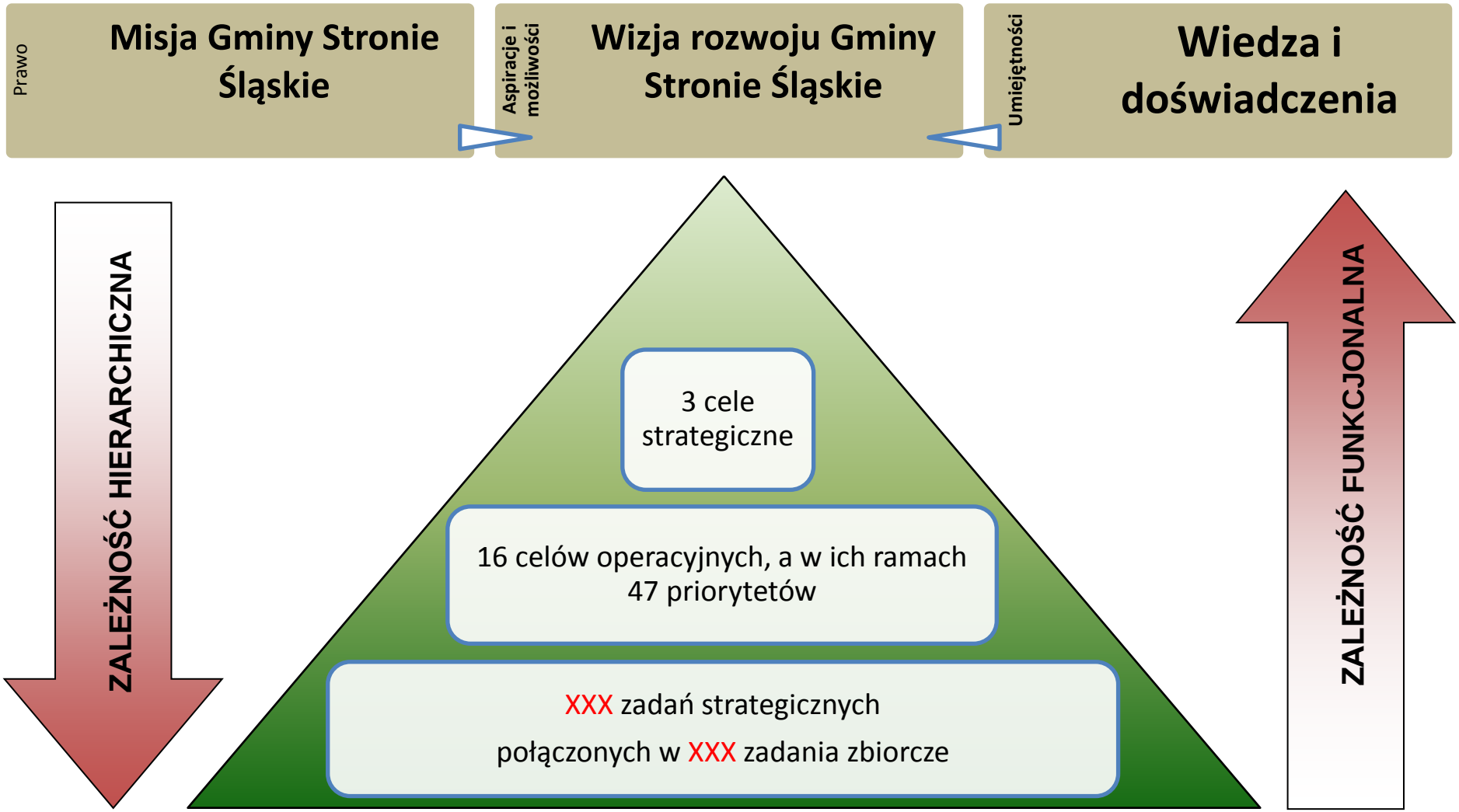

14.2. Oznaczenia

Oznaczenia zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie wyrażające ich zróżnicowanie ze względu na okres realizacji:

A - zadania, których realizacja już trwa, a ich zakończenie powinno nastąpić do roku **2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych),
- zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinny nastąpić w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych),

B - zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinno mieć miejsce w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych).

C - zadania, których rozpoczęcie i zakończenie powinno mieć miejsce po **2018** roku (kolejna kadencja władz samorządowych).

A-B - zadania, których rozpoczęcie powinno nastąpić w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych), a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych),
- zadania, które zostały już rozpoczęte, a których zakończenie powinno nastąpić w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych).

A-C - zadania, które powinny być realizowane w całym okresie Strategii,
- zadania, których rozpoczęcie powinno nastąpić w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych), a których zakończenie powinno nastąpić po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych),
- zadania, które zostały już rozpoczęte, i których zakończenie powinno nastąpić po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych).

A-CX - zadania, których rozpoczęcie powinno nastąpić w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych) i trwać aż do osiągnięcia zamierzonego skutku.

B-C - zadania, których rozpoczęcie powinno nastąpić w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych), a których zakończenie powinno nastąpić po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych).

A, A - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany), przyjęty i wdrożony w latach **2013-2014**. (bieżąca kadencja władz samorządowych).

A, B - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2013-2014**. (bieżąca kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna nastąpić w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych).

A, A-B - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna rozpocząć się w latach **2013-2014** i zakończyć się w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych).

A, B-C - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2013-2014** (bieżąca kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna rozpocząć się w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych) i zakończyć się po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych).

B, C - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w latach **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna zakończyć się po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych).

B, B-C - zadania, dla których należy opracować program integrujący wiele różnorodnych działań, przy czym program ten powinien zostać opracowany (zaktualizowany) i przyjęty w okresie **2015-2018** (przyszła kadencja władz samorządowych), natomiast jego realizacja powinna rozpocząć się w latach **2015-2018** (przyszła ka-

dencja władz samorządowych) i zakończyć się po roku **2018** (kolejna kadencja władz samorządowych).

Oznaczenia zadań strategicznych wyrażające ich zróżnicowanie ze względu na znaczenie dla rozwoju Gminy Stronie Śląskie:

G - zadania o **g**łównym znaczeniu dla osiągnięcia strategicznych celów gospodarczych lub/i społecznych lub/i środowiskowych Gminy Stronie Śląskie, przez co powinny zostać objęte szczególną uwagą i zaangażowaniem władz samorządowych.

P - **p**ozostałe zadania strategiczne Gminy Stronie Śląskie. Wskazanie danego zadania jako pozostałego, nie oznacza, że nie musi być realizowane. Powinno zostać zrealizowane zgodnie z planem (być realizowane na bieżąco) jednak jego skutki będą wyraźnie mniejsze z punktu widzenia społecznego, gospodarczego, czy środowiskowego rozwoju gminy, niż w przypadku zadań głównych. Przykładem takiego zadania jest np. kontynuacja świadczenia usług medycznych adresowanych do małej, kilkunasto- lub kilkudziesięcioosobowej grupy mieszkańców. Mimo, iż z punktu widzenia całej gminy zadanie to nie przyniesie rozległych skutków, to jednak jego realizacja jest niezbędna m. in. ze względu na rozwój cywilizacyjny, solidarność społeczną i uniwersalne wartości humanistyczne,

G, P - zbiorcze zadania strategiczne Gminy Stronie Śląskie zawierające podzadania typu **G** i typu **P**.

Oznaczenia zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie wyrażające ich zróżnicowanie ze względu na rolę samorządu lokalnego w ich realizacji:

W - zadania strategiczne, których **w**yłącznym lub głównym wykonawcą będzie samorząd Gminy Stronie Śląskie rozumiany jako jej władze, pracownicy Urzędu Miejskiego, a także wszystkie jednostki i spółki stanowiące własność lub współwłasność samorządu.

U - zadania strategiczne, w realizacji których samorząd Gminy Stronie Śląskie, rozumiany tak jak wskazano wyżej, pełnić będzie rolę inicjatora, współwykonawcy, koordynatora, źródła finansowania, źródła wsparcia merytorycznego, źródła

wsparcia kadrowego, źródła wsparcia informacyjnego, źródła wsparcia fiskalnego lub pośrednika w negocjacjach związanych z zadaniem. Zawsze będzie to jednak rola **u**zupełniająca działalność innego podmiotu, np. organizacji pozarządowej, innego samorządu, podmiotu gospodarczego, podmiotu administracji państwowej, który jest zainteresowany gminnym wsparciem.

W, U - zadania strategiczne łączące działania typu W oraz U.

M - zadania, których realizacja ma wprawdzie strategiczne znaczenie z punktu widzenia rozwoju Gminy Stronie Śląskie, ale w chwili obecnej samorząd gminy nie dostrzega możliwości zaangażowania się w ich realizację. Będzie jednak monitorował ich realizację i realizatorów oraz okresowo weryfikował zasadność włączenia się w ich realizację.

Oznaczenia zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie wyrażające ich zróżnicowanie ze sposób realizacji:

J - zadania strategiczne jednorazowe, czyli takie które polegają na wykonaniu jednorazowego przedsięwzięcia lub wdrożeniu programu działań obejmującego określony przedział czasu.

S - zadania strategiczne stałe, czyli takie które polegają na wykonywaniu stałych lub cyklicznych działań.

14.3. Wykaz zadań strategicznych

Tabela 12. Wykaz zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
SFERA GOSPODARCZA (w tym infrastruktura techniczna)				
2. (O1) Rozwój przedsiębiorczości:				
1.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Lokalnej Polityki Gospodarczej Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022", w tym [PLPG 2014-2022], w tym:	***A, A-C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
1.1.1. rozwój systemu konsultacji władz samorządu z lokalnym biznesem,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
1.1.2. pozyskiwanie, za pomocą badań ankietowych, informacji na temat stanu lokalnych przedsiębiorstw i oczekiwań ich właścicieli w stosunku do samorządu gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
1.1.3. organizacja i wspieranie usług doradczych dla mikroprzedsiębiorców i osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą,	*A-C*	*P*	*W, U*	*S*
1.1.4. wspieranie przedsiębiorców w pozyskiwaniu pracowników,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
1.1.5. stworzenie internetowej bazy ofert gospodarczych i inwestycyjnych,	*A*	*G*	*W*	*J*
1.1.6. rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród dzieci i młodzieży,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
1.1.7. opracowanie i wdrożenie procedur obsługi inwestorów strategicznych,	*A*	*G*	*W*	*J*
1.1.8. opracowanie wstępnego studium wykonalności eksploatacji wód geotermalnych,	*B*	*G*	*W*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
1.1.9. pozyskanie inwestora prowadzącego działalność gospodarczą w oparciu o eksploatację wód geotermalnych,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
1.1.10. pozyskanie inwestora, który wybuduje kolej gondolową na Śnieżnik,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
1.1.11. pozyskanie inwestora, który zagospodaruje Strońskie Lochy,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
1.1.12. przygotowanie i uruchomienie eksploatacji wód mineralnych przez Stroński Park Aktywności Jaskinia Niedźwiedzia Sp. z o.o.,	*B, C*	*G*	*W*	*J*
1.1.13. kontynuacja stosowania szczegółowych zasad, sposobu i trybu umarzania, odraczania terminu zapłaty lub rozkładania na raty spłaty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Stronie Śląskie lub jej jednostkom podległym, warunków dopuszczalności pomocy publicznej,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
1.1.14. kontynuacja stosowania zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji na terenie gminy,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
1.1.15. wspieranie przedsiębiorców lokalnych w pozyskiwaniu środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej.	*A-C*	*P*	*U*	*S*
1.2. Opracowanie i wdrożenie „Programu Promocji Gospodarczej Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022" [PPG 2014-2022], w tym:	***A, A-C***	***G, P***	***W, U***	***S***
1.2.1. promocja służąca pozyskiwaniu inwestorów zewnętrznych, w tym:				
1.2.1.1 przygotowanie oraz dystrybucja zewnętrznych ofert inwestycyjnych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
1.2.1.2 promocja ścieżki inwestora,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
1.2.1.3 direct mail oraz direct e-mail,	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
1.2.1.4	*sponsorowana obecność w prasie,*	A-C	P	W	S
1.2.1.5	*bezpłatna obecność w prasie,*	A-C	P	W	S
1.2.1.6	*udział w targach inwestycyjnych,*	A-C	G	W	S
1.2.1.7	*organizacja wizyt studialnych,*	A-C	P	W	S
1.2.1.8	*współpraca z partnerami rządowymi i samorządowymi,*	A-C	P	W	S
1.2.1.9	*współpraca z partnerami pozarządowymi,*	A-C	P	W	S
1.2.1.10	*aktualizacja i rozbudowa witryny internetowej gminy o części poświęcone promocji gospodarczej,*	A	G	W	S
1.2.2.	*promocja służąca popularyzacji idei przedsiębiorczości, w tym:*				
1.2.2.1	*wewnętrzna oferta inwestycyjna gminy,*	A-C	G	W	S
1.2.2.2	*rozwój witryny internetowej gminy w części poświęconej promocji lokalnej przedsiębiorczości,*	A-C	P	W	S
1.2.2.3	*utworzenie punktu obsługi informacyjnej przedsiębiorcy,*	A	G	W	S
1.2.2.4	*promocja postaw przedsiębiorczych,*	A-C	P	W	S
1.2.2.5	*współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie promocji przedsiębiorczości,*	A-C	P	W	S
1.2.3.	*działania na rzecz aktywizacji działań z zakresu promocji gospodarczej Gminy Stronie Śląskie prowadzonych przez samorząd powiatowy i wojewódzki, w tym:*				
1.2.3.1	*transfer informacji i współpraca w realizacji działań promocyjnych z Powiatem Kłodzkim,*	A-C	P	W	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
1.2.3.2 transfer informacji i współpraca w realizacji działań promocyjnych z Województwem Dolnośląskim.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
1.3. Wspieranie rozwoju rolnictwa:				
1.3.1. wspieranie rolników w pozyskiwaniu środków oraz wiedzy pochodzących z unijnych i krajowych instytucji pomocowych,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
1.3.2. wspieranie tworzenia i rozwoju ekologicznych gospodarstw rolnych,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
1.3.3. wspieranie tworzenia i rozwoju specjalistycznych gospodarstw rolnych.	*A-C*	*P*	*U*	*S*
2. (O2) Rozwój rynku pracy:				
2.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Działań na Rzecz Zatrudnienia Mieszkańców Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022" [PDRZ 2014-2022], w tym:	***A, A-C***	***G, P***	***W, U***	***S***
2.1.1. prowadzenie lokalnych działań na rzecz pośrednictwa pracy,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
2.1.2. wspieranie przygotowania zawodowego młodocianych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
2.1.3. udział gminy w realizacji programów ponadlokalnych - aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
2.1.4. wspieranie organizacji szkoleń dla bezrobotnych,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
2.1.5. organizacja i wspieranie organizacji prac interwencyjnych,	*A-C*	*P*	*W, U*	*S*
2.1.6. organizacja prac społecznie użytecznych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
2.1.7. organizacja i wspieranie organizacji staży,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
2.1.8. organizacja i wspieranie organizacji praktycznej nauki zawodu i przyuczeń do	*A-C*	*P*	*W, U*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
pracy,				
2.1.9. wspieranie Powiatowego Urzędu Pracy w aktywizacji zawodowej mieszkańców Gminy Stronie Śląskie długotrwale pozostających bez pracy,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
2.1.10. współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi rozwój rynku pracy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
2.1.11. udzielanie pomocy w ekonomicznym usamodzielnieniu bezrobotnym i niepełnosprawnym,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
2.1.12. upowszechnianie wśród pracodawców i bezrobotnych wiedzy na temat konsekwencji nierejestrowanego zatrudnienia.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
3. (O3) Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych:				
3.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Rozwoju i Marketingu Funkcji Turystyczno-Rekreacyjnych Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022" [PRMFTR 2014-2022], w tym:	***A, A-C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
3.1.1. rozwój sieciowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej:				
3.1.1.1 opracowanie planu zintegrowanej wewnętrznie i z otoczeniem gminy sieci tras (szlaków) narciarskich, rowerowych, konnych oraz pieszych, w tym spacerowych i edukacyjnych,	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.2 budowa ciągu spacerowo-rowerowego Stronie Śląskie – Lądek Zdrój wraz z infrastrukturą towarzyszącą,	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.3 budowa ścieżki rowerowej Stronie Śląskie – Bielice – Stara Morawa –	*C*	*G*	*W*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
	Bolesławów wraz z infrastrukturą towarzyszącą,				
3.1.1.4	*tworzenie innych tras rowerowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
3.1.1.5	*budowa parku (toru) rowerowego do zabawowej, sportowej i rekreacyjnej jazdy na rowerach,*	*B*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.6	*budowa ścieżki spacerowej Czarna Góra – Śnieżnik,*	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.7	*budowa tras narciarstwa biegowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.8	*wyznaczenie tras spacerowych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
3.1.1.9	*wyznaczenie tras konnych wraz z budową infrastruktury towarzyszącej,*	*B-C*	*G*	*W*	*J*
3.1.2.	*rozwój punktowych i strefowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej:*				
3.1.2.1	*odbudowa wieży na Śnieżniku,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
3.1.2.2	*wsparcie budowy wieży na Czarnej Górze,*	*A*	*G*	*U*	*J*
3.1.2.3	*budowa i wsparcie budowy innych wież widokowych i obserwacyjnych zlokalizowanych na szlakach turystycznych,*	*B*	*G*	*W, U*	*S*
3.1.2.4	*wsparcie rozbudowy i modernizacji kompleksu narciarskiego „Czarna Góra" z uwzględnieniem miejscowości Biała Woda,*	*C*	*G*	*U*	*J*
3.1.2.5	*wsparcie rozbudowy i modernizacji kompleksu narciarskiego „Kamienica" z uwzględnieniem góry Młyńsko,*	*B-C*	*G*	*U*	*J*
3.1.2.6	*wsparcie budowy ośrodka turystyczno-rekreacyjnego na górze Krzyżnik świadczącego usługi całoroczne,*	*B-C*	*G*	*U*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
3.1.2.7 *utworzenie ośrodka szkoleniowo-rekreacyjnego z galerią rzemiosła tradycyjnego Ziemi Strońskiej*[1],	A-B	G	W	J
3.1.2.8 *uruchomienie nowej trasy turystycznej na bazie nowoodkrytych partii Jaskini Niedźwiedziej,*	B	G	W	J
3.1.2.9 *rozbudowa kompleksu rekreacyjnego (park rozrywki, miejsca noclegowe, zaplecze sanitarne i gastronomiczne) w miejscowości Stara Morawa przez Stroński Park Aktywności Jaskinia Niedźwiedzia Sp. z o.o.,*	B-C	G	W	J
3.1.2.10 *utworzenie „Skweru Turysty" przy ul. T. Kościuszki w Stroniu Śląskim,*	A	G	W	J
3.1.2.11 *budowa stadionu narciarstwa biegowego i biathlonu wraz z kompleksem tras rolkowych,*	A-B	G	W	J
3.1.2.12 *budowa parkingów w miejscach koncentracji ruchu turystycznego, w tym w górnej części miejscowości Bielice, w Starej Morawie, przy Jaskini Niedźwiedziej w Kletnie, przy Stacji Narciarskiej Kamienica,*	A	G	W	J
3.1.2.13 *turystyczne zagospodarowanie zbiornika i terenu rekreacji (działka Nr 279/8) w miejscowości Stara Morawa,*	A	G	W	J
3.1.3. *doskonalenie prawnych, organizacyjnych, infrastrukturalnych i informacyjnych warunków rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych:*				
3.1.3.1 *wspieranie tworzenia obiektów hotelarskich, schronisk turystycznych i*	A-C	G	U	S

[1] Na bazie budynku szkoły i krytej pływalni.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
	innej bazy noclegowej,				
3.1.3.2	*wspieranie tworzenia obiektów gastronomicznych,*	*A-C*	*G*	*U*	*S*
3.1.3.3	*wsparcie zagospodarowania kamieniołomu w Kletnie na cele rekreacyjno-rozrywkowe,*	*B-C*	*G*	*U*	*J*
3.1.3.4	*wsparcie rozbudowy infrastruktury paralotniarskiej,*	*B-C*	*G*	*W*	*S*
3.1.3.5	*prawne i infrastrukturalne przygotowanie terenów pod zabudowę letniskową*	*B-C*	*G*	*W*	*S*
3.1.3.6	*organizacja i wsparcie organizacji szkoleń z zakresu zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie turystyki i rekreacji,*	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
3.1.3.7	*organizacja i wsparcie organizacji szkoleń dla mikroprzedsiębiorców z branży turystycznej w zakresie pozyskiwania środków pomocowych na rozwój działalności gospodarczej,*	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
3.1.3.8	*wsparcie tworzenia i rozwoju gospodarstw agroturystycznych,*	*A-C*	*G*	*U*	*S*
3.1.3.9	*organizacja i wspieranie organizacji imprez o charakterze turystyczno-rekreacyjnym,*	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
3.1.4.	*działania marketingowe:*				
3.1.4.2	*zdefiniowanie docelowego zbioru wiodących i uzupełniających produktów turystycznych gminy,*	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.3	*określenie długoterminowych i średnioterminowych celów gminnych działań promocyjnych,*	*A*	*G*	*W*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
3.1.4.4 określenie profilów i lokalizacji adresatów promocji walorów i usług turystyczno-rekreacyjnych,	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.5 opracowywanie i realizacja rocznych planów promocji walorów i usług turystyczno-rekreacyjnych,	*A-C*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.6 utworzenie Gminnego Centrum Informacji i Promocji Turystycznej oraz przekazanie mu do realizacji wszystkich działań promocyjnych i informacyjnych,	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.7 aktualizacja i rozwój gminnego portalu turystyczno-rekreacyjnego,	*A*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.8 objęcie gminy kompleksowym, zintegrowanym i na bieżąco aktualizowanym systemem urządzeń informacji turystycznej[2]*,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
3.1.4.9 promocja podmiotów i osób najbardziej zasłużonych dla rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
3.1.4.10 lobbing na rzecz i wsparcie przedsięwzięć z zakresu promocji turystyczno-rekreacyjnej Gminy Stronie Śląskie prowadzonych przez samorządy powiatu i województwa,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
3.1.4.11 budowa publicity Gminy Stronie Śląskie,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
3.1.4.12 monitoring skuteczności i efektywności gminnych działań promocyjnych	*A-C*	*G*	*W*	*S*

[2] Tablice informacyjne, infokioski, witacze, duże mapy gminy z zaznaczonymi atrakcjami turystycznymi i urządzeniami obsługi turystów (gastronomia, bankomaty, toalety, parkingi), oznakowanie kierunkowe tych atrakcji turystycznych i urządzeń.

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
oraz pozycji gminy na regionalnym rynku usług turystyczno-rekreacyjnych.				
4. (O4) Rozwój infrastruktury technicznej:				
4.1. Rozwój sieci dróg gminnych oraz infrastruktury okołodrogowej:				
4.1.1. modernizacja drogi Strachocin - Strojków,	*A*	*G*	*W*	*J*
4.1.2. modernizacja drogi Młynowiec – Goszów,	*B*	*G*	*W*	*J*
4.1.3. remont drogi Młynowiec – Stronie Morawka,	*B*	*G*	*W*	*J*
4.1.4. budowa drogi Strachocin – Lądek Zdrój,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.1.5. przebudowa drogi Sienna – Kletno,	*B*	*G*	*W*	*J*
4.1.6. przebudowa drogi gminnej w ciągu ul. Nowotki w Stroniu Śląskim,	*A*	*G*	*W*	*J*
4.1.7. budowa mostu w miejscowości Stronie Wieś,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
4.1.8. budowa mostu w miejscowości Stara Morawa,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
4.1.9. rozbudowa przydrożnych i osiedlowych miejsc parkingowych we wszystkich miejscowościach gminy,	*A-C*	*G*	*W*	*J*
4.1.10. wymiana i budowa oświetlenia drogowego we wszystkich miejscowościach gminy, w tym w oparciu o ogniwa fotowoltaiczne,	*A-C*	*G*	*W*	*J*
4.1.11. budowa chodników przy drogach gminnych we wszystkich miejscowościach gminy,	*A-C*	*G*	*W*	*J*
4.1.12. przebudowa dróg gminnych na Oś. Morawka w Stroniu Śląskim,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.1.13. budowa, przebudowa i modernizacja pozostałych dróg gminnych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
4.2.	***Rozwój sieci dróg powiatowych i wojewódzkich oraz ich infrastruktury okołodrogowej w zakresie dotyczącym Gminy Stronie Śląskie:***				
4.2.1.	*wsparcie przebudowy drogi powiatowej Stronie Śląskie – Młynowiec,*	*A*	*G*	*U*	*J*
4.2.2.	*wsparcie przebudowy drogi powiatowej Bolesławów – Granica Państwa,*	*B*	*G*	*U*	*J*
4.2.3.	*lobbing na rzecz modernizacji drogi wojewódzkiej nr 392 na odcinku Stronie Śląskie – Sienna.*	*A-CX*	*P*	*U*	*S*
4.3.	***Wsparcie budowy sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu.***	***A-C***	***G***	***U***	***J***
4.4.	***Rozwój infrastruktury wodociągowej:***				
4.4.1.	*budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowości Kletno,*	*B*	*G*	*W*	*J*
4.4.2.	*budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowości Sienna,*	*B*	*G*	*W*	*J*
4.4.3.	*budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowości Stara Morawa – obszar II,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.4.4.	*budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowości Janowa Góra,*	*B*	*G*	*W*	*J*
4.4.5.	*budowa ujęcia wody i sieci wodociągowej w miejscowości Stronie wieś,*	*B*	*G*	*W*	*J*
4.4.6.	*przebudowa sieci wodociągowej na Oś. Morawka w Stroniu Śląskim,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.4.7.	*budowa sieci wodociągowej w ul. Polnej w Stroniu Śląskim.*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.5.	***Rozwój infrastruktury kanalizacji sanitarnej:***				
4.5.1.	*budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kletno – Stronie Śląskie,*	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.5.2.	*budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Stara Morawa,*	*C*	*G*	*W*	*J*
4.5.3.	*budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nowa Morawa,*	*C*	*G*	*W*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
4.5.4. budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kamienica,	*C*	*G*	*W*	*J*
4.5.5. budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Strachocin,	*C*	*G*	*W*	*J*
4.5.6. przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej na Oś. Morawka w Stroniu Śląskim,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
4.5.7. budowa sieci kanalizacji sanitarnej we wsi Stronie Śląskie – obszar I i II,	*A*	*G*	*W*	*J*
4.5.8. budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Janowa Góra.	*C*	*G*	*W*	*J*
4.6. Wspieranie rozwoju sieci gazowniczej na terenie gminy.	***A-C***	***G***	***U***	***S***
4.7. Rozwój sieci urządzeń hydrotechnicznych:				
4.7.1. wsparcie udrażniania urządzeń melioracji szczegółowej.	*A-C*	*P*	*U*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
SFERA SPOŁECZNA (w tym administracja)				
5. (O5) Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych:				
5.1. Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej:				
5.1.1. budowa hali sportowej przy Gimnazjum w Stroniu Śląskim,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
5.1.2. budowa boisk sportowych na terenach wiejskich,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
5.1.3. tworzenie lodowisk w sezonie zimowym.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
5.2. Wspieranie sportowców:				
5.2.1. promowanie lokalnych sportowców o największych osiągnięciach,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
5.2.2. utrzymanie systemu stypendiów sportowych dla mieszkańców gminy.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
5.3. Upowszechnianie sportu i rekreacji:				
5.3.1. organizacja i wspieranie organizacji imprez sportowych i rekreacyjnych – masowych, szkolnych oraz profesjonalnych,	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
5.3.2. promocja sportu i rekreacji wśród mieszkańców gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
5.3.3. wspieranie nauki dzieci i młodzieży z terenu gminy w zakresie jazdy na nartach i snowboardzie.	*A-C*	*P*	*U*	*S*
5.4. Wspieranie rozwoju stowarzyszeń, zrzeszeń i klubów sportowych, w tym:				
5.4.1. wspieranie materialne i promowanie,	*A-C*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
5.4.2. wspieranie w pozyskiwaniu środków z funduszy pomocowych.	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6. (O6) Rozwój systemów opieki i edukacji:				
6.1. Opracowanie i wdrożenie „Programu Rozwoju Oświaty Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022" [PRO 2014-2022], w tym:	***A, A-C***	***G, P***	***W***	***J, S***
6.1.1. połączenie gimnazjum i zespołu szkół ponadgimnazjalnych w nowy zespół szkół samorządowych,	*A*	*G*	*W*	*J*
6.1.2. dostosowanie kierunków nauczania w ponadgimnazjalnych jednostkach oświatowych do prognozowanych potrzeb lokalnego i ponadlokalnego rynku pracy,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
6.1.3. podnoszenie poziomu wyposażenia dydaktycznego jednostek oświatowych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.4. kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr oświatowych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.5. rozwój systemu profilaktyki i pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz logopedycznej dla dzieci i młodzieży,	*B-C*	*P*	*W*	*S*
6.1.6. stałe doskonalenie oferty zajęć pozalekcyjnych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.7. stałe doskonalenie systemu pomocy dla uczniów zagrożonych patologiami i paupe-ryzacją,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.8. rozwój współpracy transgranicznej jednostek oświatowych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.9. rozwój współpracy jednostek oświatowych z organizacjami pozarządowymi,	*B-C*	*P*	*W*	*S*
6.1.10. unowocześnienie procesów dydaktycznych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
6.1.11. udział jednostek oświatowych w projektach i programach zewnętrznych w celu po-	*A-C*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
zyskania środków z funduszy UE oraz budżetu państwa.				
6.2. Utrzymanie systemu stypendiów naukowych i artystycznych dla uczniów oraz studentów, mieszkańców gminy.	***A-C***	***P***	***W***	***S***
7. (O7) Rozwój systemu pomocy społecznej:				
7.1. Kontynuacja wdrażania „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stronie Śląskie na lata 2011-2021" [SRPS 2011-2021], w tym:	***A-C***	***G, P***	***W, U***	***S***
7.1.1. aktywizacja społeczno-zawodowa bezrobotnych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.2. przeciwdziałanie zjawisku dziedziczenia bezrobocia,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.3. stwarzanie warunków do rozwoju lokalnego rynku pracy,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.4. poprawa dostępności do specjalistycznych usług medycznych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.5. stworzenie warunków umożliwiających osobom niepełnosprawnym włączenie się i powrót do czynnego życia,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.6. promocja i profilaktyka zdrowia,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.7. wyrównywanie szans edukacyjnych i kulturowych dzieci i młodzieży,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.8. rozwój kształcenia ustawicznego,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.9. rozszerzenie form pomocy socjalnej,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.10. wzmacnianie aktywności podopiecznych w rozwiązywaniu własnych problemów,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.11. współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.1.12. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoho-	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
lu i substancji psychoaktywnych,				
7.1.13. udzielenie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy pomocy psychologicznej i prawnej a w szczególności ochrony przed stosowaniem przemocy w rodzinie,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.14. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania szeroko rozumianej narkomanii i przemocy w rodzinie,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.1.15. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy w rodzinie.	*A-C*	*P*	*U*	*S*
7.2. Udzielanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów z terenu gminy.	***A-C***	***P***	***W***	***S***
7.3. Opracowywanie i wdrażanie rocznych „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Stronie Śląskie" [PAPN], w tym:	***A-C***	***G, P***	***W, U***	***S***
7.3.1. udział jednostek gminy w ponadlokalnych programach profilaktycznych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.3.2. prowadzenie kampanii edukacyjnych skierowanych do młodzieży oraz do dorosłych mieszkańców mających na celu zwrócenie uwagi na problem spożywania alkoholu przez osoby niepełnoletnie,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.3.3. szkolenie rodziców w zakresie ich kompetencji wychowawczych w obszarze profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci,	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
7.3.4.	szkolenie osób zajmujących się profilaktyką na temat substancji psychoaktywnych oraz obowiązujących przepisów prawnych,	A-C	P	W	S
7.3.5.	wspieranie działalności świetlic socjoterapeutycznych i środowiskowo-socjoterapeutycznych oraz klubów młodzieżowych,	A-C	G	U	S
7.3.6.	organizacja kolonii letnich z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży z terenu gminy,	A-C	G	W	S
7.3.7.	szkolenie osób zajmujących się pomocą dzieciom oraz rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym oraz przemocą domową,	A-C	P	W	S
7.3.8.	prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego i zajęć terapeutycznych,	A-C	G	W	S
7.3.9.	dofinansowywanie innych niż realizowane przez jednostki gminne programów terapeutycznych i edukacyjnych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, osób współuzależnionych oraz sprawców i ofiar przemocy domowej,	A-C	P	U	S
7.3.10.	wspieranie szkolenia specjalistów terapii uzależnień i instruktorów terapii uzależnień,	A-C	P	U	S
7.3.11.	prowadzenie kampanii edukacyjnych dotyczących działania alkoholu i narkotyków,	A-C	P	W	S
7.3.12.	wspieranie instytucji z terenu gminy w pozyskaniu drobnego wyposażenia diagnostycznego (alkomatów, narkotestów itp.).	A-C	P	U	S
7.3.13.	sprawowanie kontroli w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,	A-C	P	W	S

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
7.3.14.	*edukacja sprzedawców napojów alkoholowych.*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.4.	***Kontynuacja Wdrażania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2012-2015 na terenie Gminy Stronie Śląskie [PWR 2012-2015]:***	***A-B***	***G, P***	***W***	***S***
7.4.1.	*objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci, na terenie placówek oświatowych oraz w domach,*	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.2.	*objęcie dożywianiem, w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania", osób dorosłych wymagających tej formy wsparcia, szczególnie w podeszłym wieku,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.3.	*zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie poradnictwa specjalistycznego oraz w miarę możliwości schronienia,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.4.	*zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.5.	*pomoc w zaopatrzeniu osób niepełnosprawnych w niezbędny sprzęt ortopedyczny i środki pomocnicze,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.6.	*sfinansowanie pracy psychologów służących wsparciem uczniom, ich rodzicom i nauczycielom,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.7.	*ustawiczne doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodziny i rodzin wspierających oraz pedagogów poprzez udział w warsztatach i innych formach edukacyjnych,*	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.8.	*zatrudnienie asystenta rodziny do pracy z rodzinami zagrożonymi,*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.9.	*systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników*	*A-B*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
socjalnych, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną,				
7.4.10. organizacja specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i prawnego na rzecz rodzin zagrożonych kryzysem,	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.11. organizowanie działań zmierzających do aktywizacji kandydatów na rodziny wspierające,	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.12. organizacja działań podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców,	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.13. inicjowanie działań zmierzających do zwiększenia aktywności własnej rodzin i ich najbliższego otoczenia,	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.14. bieżąca analiza problematyki bezrobocia na terenie Gminy oraz doskonalenie współpracy z miejscowym Powiatowym Urzędem Pracy, ze szczególnym uwzględnieniem działań służących powrotowi osób długotrwale bezrobotnym na rynek pracy,	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.15. rozszerzenie oferty usług socjalnych i pracy socjalnej na rzecz osób niepełnosprawnych,	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.16. monitorowanie rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym,	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.17. kształtowanie właściwych modeli spędzania czasu wolnego dzieci, młodzież i całych rodzin oraz rozpropagowanie oferty na tego typu działania,	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.18. wspieranie i promocja inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka,	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.4.19. profilaktyka poprzez edukację oraz wczesną interwencja w rodzinach zagrożonych	*A-B*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
	uzależnieniami,				
7.4.20.	*koordynacja działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz dzieci i młodzieży,*	*A-B*	*G*	*W*	*S*
7.4.21.	*edukacja i dobór działań naprawczych na rzecz dziecka i rodziny w oparciu o działania interdyscyplinarne.*	*A-B*	*P*	*W*	*S*
7.5.	***Opracowanie i wdrożenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2022 na terenie Gminy Stronie Śląskie [PWR 2016-2022].***	***B, B-C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
7.6.	***Kontynuacja wdrażania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Stronie Śląskie [PPPR]:***	***A-C***	***P***	***W, U***	***J, S***
7.6.1.	*powołanie zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*	*A*	*P*	*W*	*J*
7.6.2.	*prowadzenie przez zespół interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.3.	*udzielanie pomocy oraz wsparcia dzieciom i rodzinom dotkniętym przemocą,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.4.	*ochrona dzieci i rodzin dotkniętych przemocą przed dalszą przemocą,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.5.	*podwyższanie umiejętności kadry podmiotów lokalnych,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.6.	*włączanie lokalnej społeczności w monitorowanie zjawisk związanych z występowaniem przemocy,*	*A-C*	*P*	*U*	*S*
7.6.7.	*zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.8.	*zwiększenie skuteczności działań osób zobowiązanych i uprawnionych do przeciw-*	*A-C*	*P*	*W, U*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
działania przemocy,				
7.6.9. przygotowanie i udostępnianie broszur i ulotek informacyjnych o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenie przemocy w rodzinie,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.6.10. edukacja dzieci i młodzieży w zakresie sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7. Kontynuacja wdrażania Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2012-2015 na Terenie Gminy Stronie Śląskie [POZP 2012-2015]:	***A-B***	***G, P***	***W***	***J, S***
7.7.1. opracowywanie i dystrybucja zestawów materiałów dla dzieci i młodzieży o promocji zdrowia psychicznego zawierające elementy potwierdzone badaniami naukowymi,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.2. organizowanie w szkołach prelekcji i pogadanek, także z udziałem specjalisty z zakresu zdrowia psychicznego,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.3. podnoszenie świadomości środowiska lokalnego na temat promocji zdrowia psychicznego, poprzez umieszczanie ulotek oraz plakatów w miejscach ogólnie dostępnych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.4. kierowanie na badania dzieci i młodzieży, u których występują zaburzenia zachowania oraz istnieje zagrożenie wystąpienia zaburzeń psychicznych do poradni psychologiczno-pedagogicznej,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.5. konsultacje i porady dla osób zagrożonych zaburzeniami psychicznymi,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.6. zapewnienie wsparcia i leczenia umożliwiającego ludziom chorym psychicznie	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
pełne uczestnictwo we wszystkich aspektach życia społecznego,				
7.7.7. wspieranie działań osłonowych pomocy społecznej zapewniające bezpieczeństwo ofiarom przemocy domowej,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
7.7.8. współpraca ze służbami opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej na terenie gminy stronie śląskie oraz powiatu,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
7.7.9. organizowanie specjalistycznych usług opiekuńczych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
7.7.10. wspieranie kontaktu osób z zaburzeniami psychicznymi z Powiatowym Urzędem Pracy w celu przedstawienia ofert pracy znajdujących się w rejestrach urzędu oraz kontaktu z zakładami pracy chronionej,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
7.7.11. powołanie lokalnego zespołu Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego,	*A*	*G*	*W*	*J*
7.7.12. monitorowanie Gminnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
7.7.13. przygotowanie i coroczna aktualizacja informacji o dostępnych formach opieki zdrowotnej i pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
8. (O8) Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego:				
8.1. Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego:				
8.1.1. wspieranie utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa pożarowego, w tym wsparcie remontów strażnic OSP i zakup samochodu ratownictwa pożarowego,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
8.1.2. utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa sportu, wypoczynku i rekreacji,	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
8.1.3. utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa komunikacyjnego,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
8.1.4. utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa nauki,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
8.1.5. wsparcie utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa osobistego i bezpieczeństwa mienia prywatnego,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
8.1.6. utrzymanie wysokiego poziomu bezpieczeństwa zamieszkania i zabawy,	*A-C*	*P*	*W, U*	*S*
8.1.7. udział w ponadlokalnych programach poprawy poziomu bezpieczeństwa oraz ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań,	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
8.1.8. budowa Ośrodka Szkoleniowo-Prewencyjnego „Strażnica OSP Stary Gierałtów”.	*A*	*G*	*W*	*J*
9. (O9) Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej:				
9.1. Aktywna działalność samorządu gminy na lokalnym rynku nieruchomości:				
9.1.1. prywatyzacja mienia gminy nie wykorzystywanego w związku z realizacją zadań własnych i nie przewidzianego do wykorzystania,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.1.2. nabywanie lub komunalizacja nieruchomości pod działalność związaną z realizacją zadań własnych i w celu dalszego udostępniania.	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.2. Doskonalenie administracji gminnej:				
9.2.1. podnoszenie kwalifikacji pracowników samorządowych.	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.2.2. poprawa standardu wyposażenia technicznego administracji gminnej,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.2.3. stosowanie nowoczesnych form organizacji działalności samorządowej,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.3. Pozyskiwanie środków pomocowych:				

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
9.3.1.	*samodzielne pozyskiwanie środków pomocowych, przez gminę i jej jednostki organizacyjne, na realizację zadań własnych, w tym przede wszystkim na: rozwój infrastruktury technicznej, doskonalenie administracji, przeciwdziałanie skutkom niepełnosprawności, rozwój aktywności obywatelskiej, rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych, poprawę bezpieczeństwa publicznego, edukację, kulturę i ochronę środowiska,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.3.2.	*udział w partnerstwach publicznych oraz innych sformalizowanych formach współpracy międzysamorządowej wspieranych ze środków pomocowych.*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.4.	***Rozwój systemów współpracy międzysamorządowej:***				
9.4.1.	*rozwój współpracy z samorządowymi władzami powiatowymi i wojewódzkim,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.4.2.	*rozwój współpracy z samorządowymi władzami gmin sąsiednich,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.4.3.	*włączenie wybranych zadań strategicznych do nowej Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego i innych dokumentów planistycznych wyższego rzędu,*	*A-C*	*G*	*W*	*J*
9.4.4.	*rozwój współpracy międzysamorządowej ze Starym Mestem,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.4.5.	*kontynuacja współpracy międzysamorządowej w ramach Lokalnej Grupy Działania „Kłodzka Wstęga Sudetów”.*	*A-B*	*G*	*W*	*S*
9.5.	***Rozwój komunikacji społecznej:***				
9.5.1.	*doskonalenie systemu informowania społeczności lokalnej o zamierzeniach i działaniach władz gminy,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.5.2.	*promowanie aktywności publicznej i zawodowej,*	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
9.5.3. rozbudowa systemu public relations,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
9.5.4. intensyfikacja promocji wewnętrznej,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
9.5.5. ankietowy monitoring opinii publicznej,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.6. Rozwój bazy materialnej administracji gminnej:				
9.6.1. dostosowanie gminnych obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,	*A-B*	*G*	*W*	*J*
9.6.2. przebudowa otoczenia budynku Urzędu Miejskiego w Stroniu Śląskim i modernizacja jego pomieszczeń strychowych.	*A-B*	*G*	*W*	*J*
9.7. Wielofunkcyjne planowanie operacyjne:				
9.7.1. opracowywanie i wdrażanie rocznych ***„Programów Współpracy Gminy Stronie Śląskie z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Wymienionymi w art. 3 ust. 3 Ustawy o Działalności Pożytku Publicznego i o Wolontariacie” [PWOP]****,*	***A-C***	***G***	***W***	***J, S***
9.7.2. opracowywanie, przyjmowanie i aktualizowanie ***„Wieloletnich Prognoz Finansowych” [WPF]****.*	***A-C***	***G***	***W***	***S***
9.7.3. wspieranie opracowywania/aktualizowania i wdrażania planów odnowy/rozwoju miejscowości ***[POM]*** *i sołeckich strategii rozwoju wsi* ***[SSR]****,*	***A-C***	***G***	***U***	***S***
9.7.4. sporządzanie i aktualizacje miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ***[MPZP]****.*	***A-C***	***G***	***W***	***S***
9.7.5. opracowanie i wdrożenie ***„Projektu Założeń do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Stronie Śląskie” [PZPZCE-***	***A***	***G***	***W***	***J***

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego		Okres	Ranga	Rola	Typ
EPG].					
9.8.	***Kontynuacja wyodrębniania w budżecie gminy funduszu sołeckiego.***	***A-C***	***G***	***W***	***S***
9.9.	***Opracowanie i wdrożenie „Programu Budowy Społeczeństwa Obywatelskiego Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022” [PBSO 2014-2022], w tym:***	***A, B-C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
9.9.1.	*utworzenie i organizacja regularnych prac Forum Rozwoju Gminy Stronie Śląskie,*	*A, A-C*	*G*	*W*	*J, S*
9.9.2.	*edukacja obywatelska mieszkańców gminy,*	*A-C*	*G*	*W*	*S*
9.9.3.	*wspieranie rozwoju i wykorzystania postaw woluntarystycznych,*	*B-C*	*G*	*U*	*S*
9.9.4.	*promocja postaw obywatelskich,*	*B-C*	*P*	*W*	*S*
9.9.5.	*wspieranie tworzenia organizacji pozarządowych,*	*A-C*	*G*	*U*	*S*
9.9.6.	*wspieranie poroobywatelskiej działalności organizacji pozarządowych,*	*B-C*	*P*	*U*	*S*
9.9.7.	*reaktywacja i kontynuacja działalności Młodzieżowej Rady Miejskiej,*	*A*	*G*	*U*	*S*
9.9.8.	*wspieranie inicjatyw lokalnych w rozumieniu Ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,*	*A-C*	*G*	*U*	*S*
9.9.9.	*wspieranie organizacji pozarządowych w pozyskiwaniu środków z funduszy pomocowych,*	*A-C*	*G*	*U*	*S*
9.9.10.	*konsultacje władz lokalnych z zespołami monitorującymi wdrażanie sołeckich strategiach rozwoju wsi.*	*A-C*	*P*	*W*	*S*
10.	**(O10) Rozwój systemu opieki zdrowotnej:**				
10.1.	***Rozwój systemu opieki zdrowotnej:***				

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
10.1.1. lobbing na rzecz wsparcie rozwoju usług podstawowej opieki zdrowotnej na bazie Wojewódzkiego Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
10.1.2. wsparcie rozwoju usług specjalistycznej opieki zdrowotnej,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
10.1.3. lobbing na rzecz oraz wsparcie organizacji ratownictwa medycznego na bazie Wojewódzkiego Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim.	*A-C*	*G*	*W*	*S*
10.1.4. organizacja i wspieranie organizacji programów diagnostyki, edukacji i profilaktyki zdrowotnej,	*A-C*	*G*	*W, U*	*S*
10.1.5. utworzenie lądowisk dla śmigłowców w miejscowościach Sienna, Kamienica, Kletno, Bielice, Morawa, Stronie Śląskie.	*B-C*	*G*	*W*	*J*
11. (O11) Rozwój systemu kultury:				
11.1. Rozwój bazy materialnej systemu kultury:				
11.1.1. budowa wiejskich domów spotkań.	*A-C*	*G*	*W*	*S*
11.2. Rozwój działalności kulturalnej:				
11.2.1. organizacja i wspieranie organizacji imprez o charakterze kulturalnym,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
11.2.2. udział w ponadlokalnych programach kulturalnych,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
11.2.3. monitorowanie oczekiwań mieszkańców i dostosowywanie do nich oferty kulturalnej,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
11.3. Kontynuacja wdrażania „Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2010-2013” [POZ 2010-2013], w tym:	***A***	***G, P***	***W***	***S***

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
11.3.1. prowadzenie gminnej ewidencji zabytków,	*A*	*P*	*W*	*S*
11.3.2. uwzględnienie ochrony obiektów zabytkowych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i kontrola ich realizacji,	*A*	*P*	*W*	*S*
11.3.3. ochrona, renowacja i wsparcie renowacji obiektów zabytkowych, w tym w szczególności kościoła w Janowej Górze oraz kaplicy św. Onufrego w Stroniu Śląskim,	*A*	*G*	*W, U*	*S*
11.3.4. promocja i popularyzacja dziedzictwa kulturowego,	*A*	*P*	*W*	*S*
11.3.5. edukacja w zakresie ochrony dóbr kultury,	*A*	*P*	*W*	*S*
11.3.6. wspieranie aktywności lokalnej mającej na celu poszanowanie dziedzictwa kulturowego,	*A*	*P*	*U*	*S*
11.3.7. przyznawanie nagród za osiągniecia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej na obszarze gminy.	*A*	*P*	*W*	*S*
11.4. Opracowanie i wdrożenie „Programu Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2017” [POZ 2014-2017].	***A, A-B***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
11.5. Opracowanie i wdrożenie „Program Opieki nad Zabytkami dla Miasta i Gminy Stronie Śląskie na lata 2018-2021” [POZ 2018-2021].	***B, B-C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
12. (O12) Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej:				
12.1. Rozwój zasobów mieszkaniowych:				
12.1.1. aktualizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stronie Śląskie na lata 2010-2020 do Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Stronie Śląskie na lata	*A*	*G*	*W*	*J*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
2014-2022,				
12.1.2. wdrożenie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Stronie Śląskie na lata 2014-2022,	*B-C*	*G*	*W*	*J*
12.1.3. wspieranie termomodernizacji budynków wielorodzinnych,	*B-C*	*P*	*U*	*S*
12.1.4. prawne i infrastrukturalne przygotowywanie terenów komunalnych pod budownictwo mieszkaniowe jedno- i wielorodzinne oraz ich sprzedaż,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
12.2. Rozwój małej architektury:				
12.2.1. budowa i remonty placów zabaw dla dzieci,	*A-B*	*P*	*W*	*J*
12.2.2. instalacja i remonty wyposażenia prostego wypoczynku i rekreacji (ławki, stoły, miejsca grillowania itp.).	*A-B*	*P*	*W*	*S*
12.3. Rozwój systemów komunikacji publicznej:				
12.3.1. lobbing na rzecz i wsparcie przywrócenia pasażerskich i towarowych połączeń kolejowych Stronia Śląskiego,	*A-CX*	*G*	*U*	*S*
12.3.2. wsparcie rozwoju regularnej, prywatnej komunikacji zbiorowej obsługującej przewozy pasażerskie na trasach Stronie Śląskie – Kletno, Stronie Śląskie - Bielice, Stronie Śląskie - Sienna.	*A-B*	*G*	*U*	*S*
12.4. Poprawa estetyki gminy:				
12.4.1. wspieranie poprawy poziomu estetyki miejsc prywatnych,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
12.4.2. poprawa poziomu estetyki miejsc publicznych,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
12.4.3. organizacja konkursów na najładniejszą posesję i najładniejszy ogród,	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
12.4.4. wspieranie przedsięwzięć prywatnych służących podnoszeniu poziomu estetyki miejsc publicznych,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
12.4.5. opracowanie koncepcji urbanistycznych miejscowości Sienna, Kletno, Bielice, Gieraltów, Bolesławów i Kamienica.	*A-C*	*G*	*W*	*J*
12.5. Poprawa dostępności przestrzeni publicznych:				
12.5.1. likwidacja barier architektonicznych w gminnych obiektach użyteczności publicznej,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
12.5.2. likwidacja barier architektonicznych w gminnych, otwartych miejscach publicznych.	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
SFERA ŚRODOWISKOWA				
13. (O13) Rozwój systemów ochrony środowiska:				
13.1. Kontynuacja wdrażania „Programu Ochrony Środowiska Gminy i Miasta Stronie Śląskie" z 2005 r. [POŚ 2005], w tym:	***A***	***G***	***W***	***S***
13.1.1. analiza obecnego i docelowego bilansu wodnego,	*A*	*G*	*W*	*S*
13.1.2. termomodernizacja komunalnych obiektów użyteczności publicznej,	*A*	*G*	*W*	*S*
13.1.3. promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii,	*A*	*P*	*W*	*S*
13.1.4. przeciwdziałanie i rekultywacja gleb zagrożonych erozją.	*A*	*P*	*W*	*S*
13.2. Opracowanie i wdrożenie „Programu Ochrony Środowiska Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2018 z perspektywą na lata 2019-2023" [POŚ 2014-2018 / 2019-2023].	***A, B***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
13.3. Opracowanie i wdrożenie „Programu Ochrony Środowiska Gminy Stronie Śląskie na lata 2019-2023 z perspektywą na lata 2024-2028" [POŚ 2019-2023 / 2024-2028].	***B, C***	***G, P***	***W, U***	***J, S***
14. (O14) Rozwój systemów gospodarki odpadami:				
14.1. Kontynuacja wdrażania „Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie" z 2005 r. [PGO 2005], w tym:	***A***	***G, P***	***W***	***J, S***
14.1.1. stałe podnoszenie świadomości społecznej w zakresie gospodarki odpadami,	*A*	*G*	*W*	*S*
14.1.2. dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów i recyklingu,	*A*	*G*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
14.1.3. rekultywacja składowiska odpadów komunalnych w Starej Morawie,	*A*	*G*	*W*	*J*
14.1.4. usuwanie i rekultywacja dzikich składowisk odpadów,	*A*	*G*	*W*	*S*
14.1.5. zwiększanie poziomu odzysku odpadów biodegradowalnych,	*A*	*P*	*W*	*S*
14.1.6. wspieranie rozwoju indywidualnych kompostowni,	*A*	*P*	*W*	*S*
14.1.7. zwiększanie odzysku odpadów wielkogabarytowych,	*A*	*P*	*W*	*S*
14.1.8. zwiększanie odzysku odpadów budowlanych,	*A*	*P*	*W*	*S*
14.1.9. zwiększanie odzysku odpadów niebezpiecznych,	*A*	*P*	*W*	*S*
14.1.10. opracowanie sprawozdania z realizacji PGO 2005.	*A*	*P*	*W*	*J*
14.2. Opracowanie i wdrożenie „Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2018 z perspektywą na lata 2019-2023" [PGO 2014-2018 / 2019-2023].	***A, B***	***G, P***	***W***	***J, S***
14.3. Opracowanie i wdrożenie „Planu Gospodarki Odpadami Gminy Stronie Śląskie na lata 2019-2023 z perspektywą na lata 2024-2028" [PGO 2019-2023 / 2024-2028].	***B, C***	***G, P***	***W***	***J, S***
14.4. Kontynuacja wdrażania Programu Usuwania Azbestu na Terenie Gminy Stronie Śląskie z 2006 r.	***A***	***G, P***	***W***	***S***
14.5. Opracowanie i wdrożenie „Programu Usuwania Wyrobów Zawierających Azbest na Terenie Gminy Stronie Śląskie na lata 2014-2022" [PUA 2014-2022], w tym:	***A, B-C***	***G, P***	***W***	***S***
14.5.1. sukcesywne zbieranie i analizowanie informacji o miejscach występowania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
14.5.2. bieżąca współpraca z organami i instytucjami w zakresie wymiany informacji o ilości i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
14.5.3. prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnej skierowanej do mieszkańców gminy, a dotyczącej szkodliwości azbestu, bezpiecznego postępowania z azbestem i możliwości dofinansowania z różnych źródeł usuwania azbestu,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
14.5.4. wspieranie usuwania azbestu przez mieszkańców,	*A-C*	*G*	*U*	*S*
14.5.5. prowadzenie monitoringu usuwania azbestu z terenu gminy.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
15. (O15) Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego:				
15.1. Kontynuacja wdrażania „Planu Urządzeniowo-Rolnego Gminy Stronie Śląskie" z roku 2010 [PUR 2010], w części dotyczącej samorządu gminy, w tym:	***A-C***	***G, P***	***W, U***	***S***
15.1.1. gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
15.1.2. kształtowanie krajobrazu rolniczego i ochrona gruntów,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
15.1.3. kształtowanie krajobrazu przyrodniczego i kulturowego.	*A-C*	*P*	*U*	*S*
15.2. Wspieranie zalesień, zadrzewień i zakrzewień nieużytków oraz gruntów o najniższych klasach gleb.	***A-C***	***P***	***U***	***S***
15.3. Opracowywanie i wdrażanie rocznych „Programów Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi oraz Zapobiegania Bezdomności Zwierząt na Terenie Gminy Stronie Śląskie" [POZB], w tym:	***A-C***	***P***	***W***	***S***
15.3.1. ograniczanie populacji bezdomnych zwierząt,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
15.3.2. edukacja mieszkańców w zakresie odpowiedniego traktowania zwierząt,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
15.3.3. redukcja zagrożeń odzwierzęcych dla mieszkańców gminy i turystów,	*A-C*	*P*	*W*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
15.3.4. opieka nad bezdomnymi zwierzętami.	*A-C*	*P*	*W*	*S*
16. (O16) Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku:				
16.1. Pozyskiwanie informacji:				
16.1.1. kontrola mieszkańców gminy w zakresie postępowania z odpadami,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
16.1.2. kontrola przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
16.1.3. monitorowanie poziomów wytwarzanych i odzyskiwanych poszczególnych frakcji odpadów,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
16.1.4. pozyskiwanie danych o stanie środowiska naturalnego gminy i głównych oraz potencjalnych źródłach zanieczyszczeń i hałasu,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
16.1.5. pozyskiwanie danych o technicznych i prawno-finansowych możliwościach działań na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego gminy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
16.1.6. wspieranie monitoringu stanu środowiska naturalnego oraz źródeł zanieczyszczeń prowadzonego przez inne podmioty,	*A-C*	*P*	*U*	*S*
16.2. Dystrybucja informacji:				
16.2.1. edukacja ekologiczna miejscowej ludności,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
16.2.2. edukacja ekologiczna osób przebywających czasowo na terenie gminy,	*A-C*	*G*	*W*	*S*
16.2.3. udostępnianie danych o stanie środowiska naturalnego gminy, głównych źródłach zanieczyszczeń i działaniach na rzecz jego poprawy,	*A-C*	*P*	*W*	*S*
16.2.4. wspieranie edukacji ekologicznej rolników,	*A-C*	*P*	*U*	*S*

Numer i nazwa celu operacyjnego / zadania strategicznego	Okres	Ranga	Rola	Typ
16.2.5. promocja wykorzystywania alternatywnych źródeł energii.	*A-C*	*P*	*W*	*S*

15. Powiązania celów z zadaniami strategicznymi

Realizacji każdego z celów operacyjnych służy odpowiadająca mu grupa zadań strategicznych. Grupę tą podzielić można na podgrupy podstawową i dodatkową. Podgrupę podstawową tworzą zadania strategiczne przyporządkowane danemu celowi operacyjnemu. Podgrupę dodatkową stanowią te zadania strategiczne, które zostały zaklasyfikowane jako podstawowe dla innych celów operacyjnych, ale mają wpływ również na osiągnięcie danego celu operacyjnego. Dla przykładu, celowi operacyjnemu O16 przyporządkowano zadania strategiczne 16.1 oraz 16.2, które stanowią jego grupę podstawową. W skład jego grupy dodatkowej wchodzą natomiast takie zadania jak: XXX, XXX, XXX. Zamieszczona poniżej tabela nr 13 prezentuje obie grupy zadań strategicznych wpływających na osiągnięcie danego celu operacyjnego.

Tabela 13. Zależności między celami operacyjnymi i zadaniami strategicznymi

Cel operacyjny	*Zadania strategiczne służące jego osiągnięciu…*	
	…w sposób bezpośredni (podgrupa podstawowa)	*…w sposób pośredni (podgrupa dodatkowa)*
1.		TABELA ZOSTANIE WYPEŁNIONA PO ZATWIERDZENIU OSTATECZNEJ LISTY ZADAŃ STRATEGICZNYCH
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
13.		
14.		
15.		
16.		

16. Powiązania ze strategiami wyższego rzędu

16.1. Powiązania ze Strategią Rozwoju Powiatu Kłodzkiego

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 posiada wiele powiązań ze Strategią Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015. Zachodzi tu zgodność w zakresie celów strategicznych. W przypadku ww. powiatu został zdefiniowany jeden cel strategiczny główny określony jako: „Wzrost standardów życia mieszkańców powiatu z poszanowaniem wielokulturowego dziedzictwa, środowiska naturalnego i wykorzystaniem walorów turystycznych i uzdrowiskowych", a także cele obszerna lista innych celów również określonych jako strategiczne. Konstrukcja celów powiatu ma zatem unikalny charakter – nie posiada żadnych celów operacyjnych lub innych pośrednich. Analiza merytoryczna strategii pozwala jednak twierdzić, że wspomnianą obszerną listę tworzą w rzeczywistości odpowiedniki celów operacyjnych. Dlatego też ich powiązania z celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 zostały przedstawione w tabeli nr 14. Na tej podstawie można stwierdzić, iż również w tym zakresie obie strategie są niemal w 100% zgodne.

Tabela 14. Powiązania celów operacyjnych i priorytetów Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 i Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
SFERA GOSPODARCZA (w tym infrastruktura techniczna)		
• **Rozwój przedsiębiorczości (O1)** ☑ (P01) Pozyskanie inwestycji zewnętrznych, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P02) Dynamizacja małej przedsiębiorczości, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P03) Promocja gospodarcza gminy.	➔	• Pełne wykorzystanie zasobów najwartościowszych wód podziemnych do produkcji wód pitnych na rynek krajowy i zagraniczny • Wzrost zatrudnienia. • Wspieranie inicjatyw lokalnych.
• **Rozwój rynku pracy (O2)** ☑ (P04) Podnoszenie i zmiana kwalifikacji bezrobotnych, ☑ (P05) Rozwój pośrednictwa pracy. ☑ (P06) Zwiększenie dostępności przedsiębiorców do pracowników o pożądanych kwalifikacjach.	➔	• Obniżanie bezrobocia. • Ograniczanie odpływu młodzieży w poszukiwaniu pracy.
• **Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych (O3)** ☑ (P07) Rozwój sieciowych, strefowych i punktowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. ☑ (P08) Marketing turystyczno-rekreacyjny gminy.	➔	• Powiat kłodzki jako subregion wypoczynkowy, turystyczny i uzdrowiskowy o wysokim standardzie usług. • Turystyka i wypoczynek jako podstawowy dział gospodarki powiatu.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
☑ (P09) Umocnienie istniejących i wykształcenie funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.		• Przyjęcie działań marketingowych promujących SPA, wellness, fitness, beauty oraz dotychczasowego kierunku tradycyjnego lecznictwa uzdrowiskowego.
• **Rozwój infrastruktury technicznej (O4)** ☑ (P10) Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej oraz towarzyszącej jej infrastruktury. ☑ (P11) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej, ☑ (P12) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej. ☑ (P13) Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej.	➔	• Poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu. • Zapewnienie dostawy i dostępu do wody pitnej o wysokiej jakości dla wszystkich mieszkańców powiatu, w ilościach zabezpieczających bieżące potrzeby oraz rozwój jednostek osadniczych.
SFERA SPOŁECZNA (w tym administracja)		
• **Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych (O5)** ☑ (P14) Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. ☑ (P15) Popularyzacja sportu i rekreacji.	➔	• Rozwój kultury fizycznej i sportu jako element poprawiający życie mieszkańców i kształtujący zdrowe społeczeństwo. • Upowszechnianie sportu szkolnego i kultury fizycznej oraz sportu osób niepełnosprawnych.
• **Rozwój systemu opieki i edukacji (O6)** ☑ (P16) Racjonalizacja sieci placówek oświatowych. ☑ (P17) Unowocześnianie i rozszerzanie dydaktyki. ☑ (P18) Wyrównywanie szans edukacyjnych.	➔	• Poziom kształcenia i wychowania młodzieży powiatu kłodzkiego nie odbiegający od poziomu średniej w województwie. • Liczba i rodzaj realizowanych zajęć pozalekcyjnych zgodna z oczekiwaniami uczniów i ich rodziców.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
☑ (P19) Ochrona dzieci i młodzieży przed negatywnymi zjawiskami społecznymi. ☑ (P20) Kształtowanie postaw obywatelskich.		• Co najmniej dobry stan materialny szkół i placówek. • Kierunki kształcenia zgodne z potrzebami lokalnego rynku pracy i oczekiwaniami uczniów, umożliwiające dobry start do dalszych studiów lub wykonywania pracy zawodowej. • Racjonalna i funkcjonalna sieć szkół ponadgimnazjalnych i placówek oświatowych w powiecie kłodzkim. • Aktywne społeczeństwo powiatu kłodzkiego.
• **Rozwój systemu pomocy społecznej (O7)** ☑ (P21) Profilaktyka problemów społecznych. ☑ (P22) Trwałe rozwiązywanie problemów społecznych i eliminacja ich skutków. ☑ (P23) Angażowanie grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy w rozwiązywanie problemów społecznych innych grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy.	➔	• Zapewnienie prawidłowego funkcjonowania w społeczności osób o ograniczonych możliwościach społecznych, fizycznych i psychicznych.
• **Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego (O8)** ☑ (P24) Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego. ☑ (P25) Zapewnienie bezpieczeństwa sportu, wypoczynku i rekreacji. ☑ (P26) Zapewnienie bezpieczeństwa mienia, w tym również należącego do osób przyjezdnych. ☑ (P27) Zapewnienie bezpieczeństwa osobistego, w tym również	➔	• Minimalizacja zagrożeń zarówno o charakterze obiektywnym (np. klęski żywiołowe, katastrofy naturalne, awarie techniczne), jak i subiektywne (np. przestępczość, zagrożenia miejscowe, demoralizacja, patologie społeczne). • Optymalne zabezpieczenie terenów, ludności i infrastruktury technicznej przed niszczeniem przez powódź.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
osób przyjezdnych.		
• **Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej (O9)** ☑ (P28) Doskonalenie organizacyjne i kwalifikacyjne administracji gminnej. ☑ (P29) Pozyskiwanie środków pomocowych, w tym również przez poszczególne jednostki gminy. ☑ (P30) Rozwój współpracy międzysamorządowej, w tym głównie w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, ☑ (P31) Doskonalenie systemu planowania. ☑ (P32) Komunikacja władz z mieszkańcami gminy.	➔	• Rozwój współpracy transgranicznej. • Rozwój krajowej i zagranicznej współpracy partnerskiej.
• **Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)** ☑ (P33) Zapewnienie dobrego standardu podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej . ☑ (P34) Zapewnienie dobrego standardu ratownictwa medycznego.	➔	• Zapewnienie dostępu do usług medycznych dla mieszkańców powiatu kłodzkiego. • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców powiatu.
• **Rozwój systemu kultury (O11)** ☑ (P35) Upowszechnianie szeroko rozumianej kultury. ☑ (P36) Opieka nad zabytkami.	➔	• Zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego w obrębie trzech kultur. • Wspieranie kultury jako elementu kształtującego wizerunek powiatu kłodzkiego jako miejsca ważnego na mapie kulturalnej Dolnego Śląska, Polski i Europy.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
		• Integrowanie społeczności lokalnej wokół ważnych wydarzeń kulturalnych. • Wykorzystywanie walorów kulturowych dla promocji powiatu kłodzkiego.
• **Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej (O12)** ☑ (P37) Rewitalizacja miasta. ☑ (P38) Poprawa estetyki gminy. ☑ (P39) Rozwój komunikacji publicznej, w tym w oparciu o transport szynowy.	➔	• Poprawa dostępności komunikacyjnej powiatu. • Zachowanie walorów estetyczno-widokowych krajobrazu powiatu kłodzkiego.
SFERA ŚRODOWISKOWA		
• **Rozwój systemów ochrony środowiska (O13)** ☑ (P40) Ograniczanie niskiej emisji. ☑ (P41) Prewencja degradacji cennych ekosystemów lub/i ich fragmentów.	➔	• Doprowadzenie do najwyższej czystości powietrza. • Osiągnięcie stanu najwyższej wymaganej czystości rzek i potoków w powiecie. • Zwiększenie udziału energii uzyskanej z odnawialnych źródeł energii w powiecie.
• **Rozwój systemów gospodarki odpadami (O14)** ☑ (P42) Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów.	➔	• Racjonalna gospodarka odpadami. Minimalizacja ich ilości. Wykorzystywanie surowców wtórnych.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022…	*…powiązane są z…*	*…następującymi celami operacyjnymi Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015*
☑ (P43) Rekultywacja składowiska odpadów. ☑ (P44) Minimalizacja wolumenu odpadów przedostających się do środowiska.		
• **Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego (O15)** ☑ (P45) Sanacja ekosystemów lub/i ich fragmentów.	➔	• Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich w oparciu o istniejące zasoby ludzkie, społeczne, przyrodnicze, historyczne, kulturowe, infrastrukturalne i wiedzę.
• **Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku (O16)** ☑ (P46) Monitoring zjawisk związanych ze stanem i ochroną środowiska naturalnego, ☑ (P47) Edukacja ekologiczna.	➔	• Doprowadzenie do najwyższej czystości powietrza. • Osiągnięcie stanu najwyższej wymaganej czystości rzek i potoków w powiecie.

16.2. Powiązania ze Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku

Podobnie jak w przypadku strategii powiatowej, tak i w przypadku przyjętej w 2005 r. *Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku* mamy do czynienia z wysokim zakresem zgodności. Zdefiniowano w niej trzy cele strategiczne województwa w brzmieniu:

1. Zbudowanie konkurencyjnej i innowacyjnej gospodarki Dolnego Śląska
2. Zwiększenie spójności przestrzennej i infrastrukturalnej regionu i jego integracja z europejskimi obszarami wzrostu.
3. Rozwijanie solidarności społecznej oraz postaw obywatelskich twórczych i otwartych na świat.

oraz łączący je makrocel: „Podniesienie poziomu życia mieszkańców Dolnego Śląska oraz poprawa konkurencyjności regionu przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju". Analiza merytoryczna ww. celów wskazuje na ich pełną zgodność z celami strategicznymi Gminy Stronie Śląskie.

W Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku nie zdefiniowano celów operacyjnych. Jednak analiza merytoryczna tego dokumentu planistycznego wskazuje, że pełnią w niej tę rolę priorytety. W związku z powyższym badaniu poddano ich zgodność z celami operacyjnymi niniejszej Strategii. Powiązania będące jego wynikiem zawarto w tabeli nr 15. Jak widać, mamy tu do czynienia z bardzo wysokim stopniem zgodności.

Tabela 15. Powiązania celów operacyjnych i priorytetów Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 z priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
SFERA GOSPODARCZA (w tym infrastruktura techniczna)		
• **Rozwój przedsiębiorczości (O1)** ☑ (P01) Pozyskanie inwestycji zewnętrznych, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P02) Dynamizacja małej przedsiębiorczości, w szczególności w sferze turystyki i rekreacji. ☑ (P03) Promocja gospodarcza gminy.	➔	• Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska. • Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku. • Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. • Aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich.
• **Rozwój rynku pracy (O2)** ☑ (P04) Podnoszenie i zmiana kwalifikacji bezrobotnych, ☑ (P05) Rozwój pośrednictwa pracy. ☑ (P06) Zwiększenie dostępności przedsiębiorców do pracowników o pożądanych kwalifikacjach.	➔	• Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska. • Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku. • Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. • Aktywna polityka rynku pracy oraz wzmocnienie rozwoju zasobów ludzkich.
• **Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych (O3)** ☑ (P07) Rozwój sieciowych, strefowych i punktowych obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.	➔	• Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska. • Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku. • Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
☑ (P08) Marketing turystyczno-rekreacyjny gminy. ☑ (P09) Umocnienie istniejących i wykształcenie funkcji turystyczno-rekreacyjnych gminy.		
• **Rozwój infrastruktury technicznej (O4)** ☑ (P10) Modernizacja i rozbudowa sieci drogowej oraz towarzyszącej jej infrastruktury. ☑ (P11) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej, ☑ (P12) Modernizacja i rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej. ☑ (P13) Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej.	➔	• Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Dolnego Śląska. • Wspieranie aktywności gospodarczej na Dolnym Śląsku. • Poprawa spójności przestrzennej regionu. • Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich. • Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych.
SFERA SPOŁECZNA (w tym administracja)		
• **Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych (O5)** ☑ (P14) Budowa i modernizacja infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. ☑ (P15) Popularyzacja sportu i rekreacji.	➔	• Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.
• **Rozwój systemu opieki i edukacji (O6)** ☑ (P16) Racjonalizacja sieci placówek oświatowych. ☑ (P17) Unowocześnianie i rozszerzanie dydaktyki. ☑ (P18) Wyrównywanie szans edukacyjnych.	➔	• Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań nauko-

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
☑ (P19) Ochrona dzieci i młodzieży przed negatywnymi zjawiskami społecznymi. ☑ (P20) Kształtowanie postaw obywatelskich.		wych.
• **Rozwój systemu pomocy społecznej (O7)** ☑ (P21) Profilaktyka problemów społecznych. ☑ (P22) Trwałe rozwiązywanie problemów społecznych i eliminacja ich skutków. ☑ (P23) Angażowanie grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy w rozwiązywanie problemów społecznych innych grup/zbiorowości/związków mieszkańców gminy.	➔	• Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury
• **Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego (O8)** ☑ (P24) Zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego. ☑ (P25) Zapewnienie bezpieczeństwa sportu, wypoczynku i rekreacji. ☑ (P26) Zapewnienie bezpieczeństwa mienia, w tym również należącego do osób przyjezdnych. ☑ (P27) Zapewnienie bezpieczeństwa osobistego, w tym również osób przyjezdnych.	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych. • Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa.
• **Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej (O9)** ☑ (P28) Doskonalenie organizacyjne i kwalifikacyjne administracji	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
gminnej. ☑ (P29) Pozyskiwanie środków pomocowych, w tym również przez poszczególne jednostki gminy. ☑ (P30) Rozwój współpracy międzysamorządowej, w tym głównie w rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych, ☑ (P31) Doskonalenie systemu planowania. ☑ (P32) Komunikacja władz z mieszkańcami gminy.		
• **Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)** ☑ (P33) Zapewnienie dobrego standardu podstawowej i specjalistycznej opieki medycznej . ☑ (P34) Zapewnienie dobrego standardu ratownictwa medycznego.	➔	• Integracja społeczna i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. • Stałe podnoszenie stanu bezpieczeństwa i zdrowia mieszkańców województwa.
• **Rozwój systemu kultury (O11)** ☑ (P35) Upowszechnianie szeroko rozumianej kultury. ☑ (P36) Opieka nad zabytkami.	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury.
• **Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej (O12)** ☑ (P37) Rewitalizacja miasta. ☑ (P38) Poprawa estetyki gminy. ☑ (P39) Rozwój komunikacji publicznej, w tym w oparciu o transport szynowy.	➔	• Poprawa spójności przestrzennej regionu. • Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
SFERA ŚRODOWISKOWA		
• **Rozwój systemów ochrony środowiska (O13)** ☑ (P40) Ograniczanie niskiej emisji. ☑ (P41) Prewencja degradacji cennych ekosystemów lub/i ich fragmentów.	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki.
• **Rozwój systemów gospodarki odpadami (O14)** ☑ (P42) Rozwój systemu selektywnej zbiórki odpadów. ☑ (P43) Rekultywacja składowiska odpadów. ☑ (P44) Minimalizacja wolumenu odpadów przedostających się do środowiska.	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki.
• **Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego (O15)** ☑ (P45) Sanacja ekosystemów lub/i ich fragmentów.	➔	• Poprawa ładu przestrzennego, harmonijności struktur przestrzennych. • Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki. • Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego regionu.
• **Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku (O16)** ☑ (P46) Monitoring zjawisk związanych ze stanem i ochroną śro-	➔	• Umacnianie społeczeństwa obywatelskiego, rozwój kultury. • Poprawa jakości i efektywności systemu edukacji i badań naukowych.

Cele operacyjne i priorytety Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022	*…powiązane są z…*	*… priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku*
dowiska naturalnego, ☑ (P47) Edukacja ekologiczna.		• Zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego społeczeństwa i gospodarki.

Część IV – wdrożeniowa

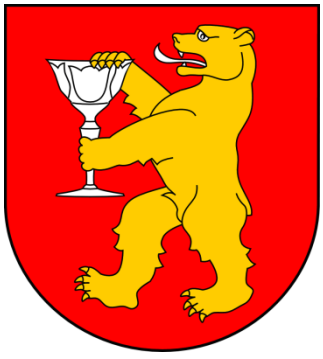

17. Burmistrz i Zespół ds. Wdrażania Strategii

17.1. Organizacja i funkcje

Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 ***wymaga utworzenia zespołu osób realizującego szereg różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, kontrolnych, ewaluacyjnych oraz informacyjnych. Zespół taki powinien zostać powołany zarządzeniem Burmistrza niezwłocznie po przyjęciu Strategii przez Radę. Proponuje się nadanie mu nazwy: „Zespół ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022" – w skrócie: Zespół ds. Wdrażania Strategii (ZWS).***

Nie jest konieczne sytuowanie Zespołu w strukturze organizacyjnej Urzędu Miejskiego jako odrębnej komórki organizacyjnej, bowiem w jego skład wchodzić będą osoby z różnych istniejących już komórek. W skład ZWS powinni wejść: Burmistrz (jako Przewodniczący Zespołu) lub wyznaczony przez Burmistrza jego zastępca, Przewodniczący tej Komisji Rady Miejskiej, w zakresie której znajdą się zagadnienia związane z procesem wdrażania Strategii, Skarbnik Gminy, kierownicy wybranych referatów Urzędu Miejskiego, kierownicy wybranych jednostek organizacyjnych gminy oraz (w początkowej fazie funkcjonowania) ekspert ds. planowania strategicznego. Ostateczny skład Zespołu będzie przedmiotem decyzji Burmistrza. Skład Zespołu może być również zmienny. W takim wypadku Burmistrz będzie powoływał (zapraszał) na stałe lub czasowo do prac w Zespole osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań strategicznych, przedstawicieli partnerów współdziałania strategicznego, a także ekspertów w poszczególnych dziedzinach.

Proponuje się, by w pierwszy skład ZWS weszli kierownicy tych referatów Urzędu Miejskiego oraz dyrektorzy/prezesi tych jednostek organizacyjnych gminy, które otrzymają do realizacji zadania strategiczne.

Biorąc pod uwagę strukturę Strategii, doświadczenia innych jednostek samorządu terytorialnego w zakresie realizacji planów strategicznych, a także cechy charakterystyczne gospodarki i samorządu Gminy Stronie Śląskie wyróżnić można niżej omówione, związane w wdrażaniem Strategii, funkcje Zespołu ds. Wdrażania Strategii.

17.1.1. Funkcja planistyczna

Ze względu na fakt konieczności zapewnienia zgodności i synchronizacji zamierzeń planistycznych, a także ze względu na zakresy kompetencji proponowanych wyżej członków ZWS, pierwszym zadaniem ZWS będzie udział w opracowywaniu różnorodnych planów, projektów, programów i uchwał o charakterze planistycznym. W stosunku do znacznej części tychże dokumentów planistycznych, rola członków ZWS nie będzie polegać na bezpośrednim ich przygotowywaniu, ale na nadzorowaniu ich opracowania przez autorów (ich podwładnych lub zleceniobiorców gminy i jej jednostek organizacyjnych). Nadzór ten dotyczył będzie terminowości, jakości merytorycznej oraz zgodności ze SRGSS 2013-2022 i innymi obowiązującymi dokumentami planistycznymi, za co poszczególni członkowie ZWS zostaną obciążeni odpowiedzialnością. Funkcja planistyczna oznacza zatem, że Zespół ds. Wdrażania Strategii będzie:

a.) ***wykonywał metryki zadań strategicznych*** – *w*ięcej na ten temat w rozdziałach nr 19.1, 19.2 i 19.4. Po zatwierdzeniu ich przez Burmistrza staną się oficjalnie obowiązującymi wytycznymi w zakresie realizacji zadań strategicznych.

b.) ***wykonywał projekty realizacji zadań strategicznych*** – *w*ięcej na ten temat w rozdziałach nr 19.3 i 19.4. Po zatwierdzeniu ich przez Burmistrza, zostaną one przekazane do przyjęcia/zatwierdzenia/wykonania:
   1. Radzie Miejskiej lub jej Komisjom,
   2. właściwym komórkom Urzędu Miejskiego,
   3. właściwym jednostkom organizacyjnym gminy,
   4. podmiotom współpracującym z samorządem gminy (w tym, w szczególności partnerom współpracy transgranicznej oraz współpracującym, polskim samorządom gminnym i powiatowemu) w realizacji zadań strategicznych,

c.) ***wnioskował do Burmistrza o powierzenie lub zlecenie wykonania metryki projektu realizacji zadania strategicznego***.

d.) ***oceniał metryki i projekty realizacji zadań strategicznych nie sporządzone przez ZWS.***

e.) ***modyfikował istniejące metryki i projekty realizacji zadań strategicznych***.

f.) ***wnioskował do Burmistrza o wystąpienie do Rady o podjęcie uchwały o przystąpieniu do zmian danego projektu realizacji zadania strategicznego***.

Należy przy tym podkreślić, iż:

1. ***działalność planistyczna Zespołu ds. Wdrażania Strategii nie obejmuje zmian w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022.*** Do zmian takich uprawniona jest jedynie Rada Miejska, natomiast Zespół może jedynie – poprzez Burmistrza – o zmiany te wnioskować (por. rozdział nr 17.1.3).
2. ***powierzenie danemu członkowi/członkom Zespołu ds. Wdrażania Strategii przygotowania danego projektu realizacji zadania strategicznego lub nadzoru nad jego sporządzeniem, powinno zawsze mieć charakter dyspozycji służbowej***. Projekty realizacji zadań strategicznych w części lub całości stać się mogą również przedmiotem zobowiązań stron w wypadku wykorzystania ich w umowach o współpracy w zakresie wdrażania zadań strategicznych zawieranych np. z innymi samorządami.

17.1.2. Funkcja monitoringowa

Jednym z najważniejszych elementów procesu wdrażania SRGSS 2013-2022 jest jej monitoring. Powinien go prowadzić gównie ZWS, przy czym odpowiedzialność za to powinna zostać przyporządkowana jednemu z jego członków. Zaleca się by monitoring obejmował: właściwości gminy oraz czynniki jej rozwoju (por. rozdział nr 7.1); cele operacyjne (por. rozdział 12.3); zadania strategiczne oraz techniczne, organizacyjne i prawne metody ich realizacji (por. rozdział nr 14); proces wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022 (por. rozdziały nr 17, 18, 19 i 20).

Tak szeroko rozumiany monitoring ma bardzo ważny cel. Jest nim ***uruchamianie procedur modyfikowania niektórych części SRGSS 2013-2022, tak by zawsze była ona skutecznym i efektywnym narzędziem osiągania celów strategicznych i operacyjnych gminy***. Z kolei, gdy zidentyfikowane zostaną daleko idące zmiany wnętrza i otoczenia gminy, konieczna będzie kolejna, kompleksowa aktualizacja Strategii (por. rozdział 20.4). Prócz powyższego, monitoring ma na celu uruchamianie procedur modyfikowania projektów realizacji zadań strategicznych (rzadziej metryk). Funkcja monitoringowa ZWS jest zatem ściśle powiązana z funkcją informacyjno-wnioskodawczą uruchamiającą procedury modyfikacyjne. W związku z powyższym ZWS powinien:

g.) ***monitorować poziom (znaczenie z punktu widzenia samorządu Gminy Stronie Śląskie) właściwości i czynników zawartych w SRGSS 2013-2022 oraz zidentyfikowanych nowych***, istotnych z punktu widzenia pozycji strategicznej

Gminy Stronie Śląskie. Zadanie to powinno być realizowane na drodze analiz statystycznych, analiz wyników badań ankietowych, analiz dokumentów źródłowych, wywiadów bezpośrednich oraz poprzez organizowanie warsztatów strategicznych o przebiegu i treści merytorycznej analogicznej, jak w przypadku procedury budowy nowej Strategii. Ponadto, kluczową cechą tej części monitoringu powinien stać się zakres czasowy obejmujący nie tylko teraźniejszość, ale i przewidywalną w akceptowalnym zakresie przyszłość, przy czym jej horyzont może być zróżnicowany w zależności od właściwości/czynnika. Więcej na ten temat w rozdziałach nr 7.1 i 20.2.1.

h.) ***sporządzać analizę strategiczną Gminy Stronie Śląskie wg metody SWOT Plus***.

i.) ***weryfikować listę zadań strategicznych***. Weryfikacja ta powinna obejmować wszystkie zadania strategiczne, które są w realizacji oraz te, których realizacja nie została jeszcze rozpoczęta. Każde z tych zadań powinno otrzymać jedną z czterech możliwych ocen ZWS: „*zadanie do realizacji w zakresie i terminie zgodnym w wcześniejszymi ustaleniami*", „*zadanie do modyfikacji zakresu lub terminu*", „*zadanie do zastąpienia innym*", „*zadanie do usunięcia ze SRGSS 2013-2022*".

j.) ***monitorować nowe, korzystniejsze metody realizacji poszczególnych zadań strategicznych***. Zmiany w zakresie możliwych do wykorzystania metod realizacji zadań strategicznych mogą wystąpić po sporządzeniu ich metryk i projektów realizacji. Jeśli są istotne może zajść potrzeba modyfikacji metryki/projektu tak by podnieść skuteczność lub/i efektywność planowanych w tym zakresie działań. Zadanie to ZWS będzie wykonywać poprzez porównanie metod realizacji zadań strategicznych opisanych w ich projektach realizacji (rzadko metrykach) z wynikami monitoringu metod dostępnych w tym zakresie dla samorządów gminnych.

k.) ***prowadzić monitoring wskaźnikowy*** SRGSS 2013-2022 pozwalający na ocenę stopnia osiągnięcia celów operacyjnych. Szczegóły tego monitoringu zostały opisane w rozdziale nr 20.2.3.

l.) **monitorować proces wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022**. Więcej na ten temat w rozdziale nr 20.2.4.

m.) ***sporządzać „Sprawozdanie z Realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022"*** przedkładane corocznie przez Burmistrza Radzie Miejskiej. Wymogi merytoryczne sprawozdania zostały przedstawione w rozdziale 20.3. Zaleca się przeprowadzanie konsultacji z ekspertem ds. planowania strategicznego w zakresie pozyskiwania informacji do ww. sprawozdania, ustalania

wartości wykorzystywanych w nim wskaźników i ich interpretacji oraz konstrukcji całego dokumentu.

17.1.3. Funkcja informacyjno-wnioskodawcza

ZWS może i powinien, w uzasadnionych przypadkach, prowadzić do modyfikacji SRGSS 2013-2022. Jako, że ta może odbyć się wyłącznie uchwałą Rady Miejskiej, ZWS będzie wykorzystywać inicjatywę uchwałodawczą Burmistrza. Powodem takiego wnioskowania będą wyniki ewaluacji, a w jej ramach monitoringu (por. rozdział nr 20). Zmiany: wskaźników oceny celów operacyjnych, właściwości i czynników, listy zadań strategicznych oraz koncepcji realizacji zadań strategicznych będą ku temu podstawą merytoryczną.

Rolą ZWS będzie także prowadzenie do modyfikacji wymagających tego projektów realizacji zadań strategicznych lub metryk. Przesłanki tych zmian są bowiem analogiczne jak w przypadku SRGSS 2013-2022.

Konstruktywność funkcji wnioskodawczej wynikać będzie z przedkładania przez ZWS nie tylko wniosków, ale również propozycji z nich wynikających. Zatem, ZWS będzie:

n.) ***informował Radę Miejską (poprzez Burmistrza) o potrzebie modyfikacji SRGSS 2013-2022 (w tym przedstawiał propozycje tej modyfikacji) lub uchwalenia nowej Strategii,*** wskazując jednocześnie przyczyny w oparciu o wyniki monitoringów.

o.) ***informował Radę Miejską (poprzez Burmistrza) o potrzebie zmiany innych obowiązujących dokumentów planistycznych,***

p.) ***wnioskował do Rady (poprzez Burmistrza) o powołanie Komisji, w której zakresie działalności znajdzie się problematyka SRGSS 2013-2022.*** Alternatywa to wnioskowanie o rozszerzenie zakresu działalności już istniejącej Komisji

q.) ***informował Burmistrza o stanie realizacji zadań strategicznych***.

r.) ***informował Burmistrza o potrzebach zmian organizacji struktury, metod i technik pracy administracji gminnej*** mających na celu usprawnienie procesów wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022.

s.) ***informował Burmistrza o potrzebach doskonalenia zawodowego pracowników administracji gminnej*** mającego na celu usprawnienie procesów wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022.

t.) ***informował Burmistrza o potrzebach zmiany polityki zewnętrznej samorządu*** (prowadzonej np. w stosunku do największych podmiotów gospodarczych czy samorządu powiatowego), mających na celu usprawnienie procesów wdrażania SRGSS 2013-2022.

17.1.4. Funkcja wewnętrznej dystrybucji informacji

Stopień osiągnięcia przyjętych celów w nakreślonym horyzoncie czasowym w dużej mierze zależy od sprawności obiegu informacji na temat SRGSS 2013-2022 między organami władz gminy, jednostkami organizacyjnymi gminy i partnerami współdziałania strategicznego. Wady tego obiegu mogą nie tylko ***ograniczać efektywność*** działań, ***wywoływać sprzeczne działania,*** czy prowadzić do ***konfliktów***, ale nawet stać się jedną z przyczyn ***zaniechania realizacji Strategii***. Rolą ZWS będzie zatem:

u.) ***pełnienie roli forum wymiany informacji, poglądów i koncepcji*** związanych z realizacją całej SRGSS 2013-2022 oraz jej poszczególnych zadań. W funkcji tej mieści się także udział członków ZWS w szkoleniu na temat zarządzania strategicznego i prac zespołów sztabowych ds. wdrażania strategii przy organach wykonawczych samorządu gminnego.

17.1.5. Funkcja promocyjna

Proces wdrażania SRGSS 2013-2022 powinien mieć publiczny charakter. Społeczność Gminy Stronie Śląskie, oraz przedsiębiorcy zewnętrzni prowadzący na jej terenie działalność gospodarczą, jako beneficjenci działań prowadzonych w ramach SRGSS 2013-2022 ramach, powinni otrzymywać informacje na temat jej realizacji. Taka forma strategicznej komunikacji społecznej i biznesowej służyć będzie budowie zaufania do władz oraz przekonania, że SRGSS 2013-2022 jest użytecznym narzędziem zarządzania gminą, a zgodny z przyjętym harmonogramem proces jej realizacji gwarantuje oczekiwane osiągnięcie celów. Promocja skutkować też będzie zwiększeniem zaangażowania społecznego w realizację niektórych zadań strategicznych. Ponadto, postępowanie takie będzie jednym z gwarantów kontynuacji realizacji SRGSS 2013-2022 przez władze gminy kolejnych kadencji. ZWS powinien zatem wypełniać szereg czynności związanych z „public relations" SRGSS 2013-2022. Do jego zadań będzie należeć w szczególności:

v.) ***przygotowywanie publikacji prasowych i internetowych*** (np. okresowych sprawozdań) na temat realizacji SRGSS 2013-2022,

w.) ***przygotowywanie wytycznych w zakresie uwzględniania informacji o SRGSS 2013-2022 w procesie sporządzania materiałów promocyjnych Gminy Stronie Śląskie***, zarówno przez wykonawców wewnętrznych, jak i zewnętrznych,

x.) ***przygotowywanie materiałów na temat SRGSS 2013-2022*** według zapotrzebowania zgłaszanego przez przedstawicieli mediów,

y.) ***ocena treści działalności promocyjnej Gminy Stronie Śląskie w części dotyczącej SRGSS 2013-2022,***

z.) ***projektowanie i wykonywanie*** czynności związanych z promocją Strategii realizowanych „przy okazji" innych działań promocyjnych.

17.1.6. Funkcja kooperacyjna

Realizacja wielu zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie powinna odbywać się we współpracy z różnymi podmiotami i osobami. Do najważniejszych spośród nich należy zaliczyć: samorząd województwa dolnośląskiego, samorząd powiatu, samorządy sąsiednich gmin, lokalne podmioty gospodarcze i ich organizacje, instytucje dystrybuujące środki pomocowe lub/i wspierające samorządy w sposób pozamaterialny, organizacje pozarządowe oraz partnerów współpracy transgranicznej.

Podstawowe przesłanki inicjacji i realizacji współpracy to ***możliwości poprawy skuteczności i efektywności wdrażania SRGSS 2013-2022, pozyskania dodatkowych środków pieniężnych oraz wykorzystania cennych koncepcji dynamizujących działalność samorządu***. Niezbędna jest zatem ***identyfikacja potencjalnych partnerów współpracy***, a następnie ***zaprojektowanie i wykonywanie***, korzystnych dla obu (lub większej liczby) stron, ***czynności***. Prawdopodobne jest również zaistnienie sytuacji, w której dany podmiot wystąpi z koncepcją lub szczegółową propozycją dotyczącą realizacji danego zadania strategicznego. Konieczna stanie się wtedy analiza owej propozycji pod kątem korzyści jakie przynieść może ona na gospodarczej, społecznej lub środowiskowej płaszczyźnie rozwoju gminy. Wymagania te pozwalają na twierdzenie, iż ZWS powinien podjąć się działań takich jak:

aa.) ***poszukiwanie*** podmiotów, które mogą stać się partnerami współpracy strategicznej w zakresie zadań strategicznych oraz ***identyfikowanie partnerów***

określonego typu do wspólnej realizacji danego zadania (***w tym przede wszystkim źródeł finansowania pozabudżetowego***).

bb.) ***poszukiwanie*** nowych form współpracy strategicznej z dotychczasowymi partnerami (***w tym przede wszystkim o nowych możliwościach finansowania pozabudżetowego)***.

cc.) ***aplikowanie (sporządzanie wniosków, udzielanie wyjaśnień itp.) zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie do kompleksowych lub branżowych programów planistycznych wyższego rzędu[3]. Należy dążyć do tego, aby od dnia powołania ZWS, żaden z planów tego typu nie był sporządzany bez udziału/oceny przedstawiciela ZWS reprezentującego strategiczne interesy Gminy Stronie Śląskie***.

dd.) ***opiniowanie zewnętrznych*** (wysuniętych przez inne podmioty) ***propozycji współpracy strategicznej.***

17.1.7. Funkcja prewencyjna

Jednym z największych zagrożeń Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest możliwość odrzucenia jej przez władze lokalne kolejnych kadencji. Zmiana priorytetów rozwojowych jest niezbywalnym prawem każdej władzy samorządowej, opartym na cennych, a jednocześnie fundamentalnych dla polskiego ustroju, zasadach demokracji. Jeśli odbywa się ona jako konstruktywna reakcja na zmia-

[3] Takich jak sporządzane w przeszłości: Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego; Wieloletni Program Inwestycyjny Powiatu Kłodzkiego; Program Ochrony Środowiska Powiatu Kłodzkiego; Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kłodzkiego; Dolnośląska Strategia Innowacji; Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej; Dolnośląski Plan Zdrowotny; Dolnośląski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zadań z Zakresu Zapobiegania Narkomanii; Dolnośląski Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych; Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego; Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Dolnośląskiego; Program Edukacji Ekologicznej dla Dolnego Śląska; Program Małej Retencji Wodnej w Województwie Dolnośląskim; Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego; Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Dolnośląskiego; Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego; Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego; Program Współpracy Samorządu Województwa Dolnośląskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na Dolnym Śląsku; Program Zmian Sieci Samodzielnych Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej Samorządu Województwa Dolnośląskiego; Program Zrównoważonego Rozwoju i Ochrony Środowiska Województwa Dolnośląskiego; Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia; Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego; Strategia Energetyczna Dolnego Śląska; Strategia Gospodarki Odpadami Komunalnymi Dolnego Śląska; Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Dolnośląskiego; Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego; Wieloletni Program Inwestycyjnego dla Województwa Dolnośląskiego; Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego; Wojewódzki Program Rozwoju Sektora Rolno-Spożywczego.

nę otoczenia i wnętrza jednostki samorządowej, wtedy należy oceniać ją pozytywnie. Wydaje się jednak, że w perspektywie 4-6 lat istnieje bardzo niewielkie prawdopodobieństwo diametralnej zmiany uwarunkowań rozwojowych Gminy Stronie Śląskie oraz preferencji jej mieszkańców i działających tu przedsiębiorców zewnętrznych, które to czynniki stanowiły punkt wyjścia do budowy niniejszej Strategii. Rezygnacja przyszłej Rady Miejskiej z realizacji SRGSS 2013-2022 może być również podyktowana przyczynami politycznymi lub nieznajomością korzyści wynikających z realizacji spójnego, długofalowego programu rozwoju. ***Nie istnieją w pełni skuteczne sposoby przeciwdziałania temu zjawisku. Polskie i zachodnioeuropejskie doświadczenia samorządowego planowania strategicznego wskazują jednak, że można podejmować działania skutkujące obniżeniem prawdopodobieństwa jego wystąpienia.*** ZWS powinien włączyć się w ich nurt. Do jego zadań należeć zatem będzie:

ee.) przygotowanie dla Burmistrza ***listu intencyjnego adresowanego do władz kolejnej kadencji*** zawierającego apel o kontynuację przyjętych kierunków strategicznych działań. Jego treść powinna być wygłoszona podczas ostatniego posiedzenia obecnej Rady Miejskiej,

ff.) przygotowanie dla nowych Radnych Rady Miejskiej kolejnej kadencji ***syntetycznego sprawozdania z dotychczasowej realizacji SRGSS 2013-2022 oraz informacji na temat działań, które zostaną podjęte w ramach strategii w przyszłości***,

gg.) ***określenie merytorycznego zakresu szkolenia na temat zarządzania strategicznego i struktury SRGSS 2013-2022 dla Radnych Rady Miejskiej kolejnej kadencji***.

17.1.8. Funkcja doradcza

W związku z faktem, iż członkowie Zespołu, a także podległe im służby posiadają kompleksową wiedzę na temat gospodarki Gminy Stronie Śląskie, zarządzania nią oraz na temat Strategii, Zespół powinien:

hh.)***opiniować*** poprzez Burmistrza projekty uchwał Rady Miejskiej związane ze SRGSS 2013-2022,

ii.) ***wspomagać Komisje Rady Miejskiej, na ich wniosek, w opiniowaniu projektów uchwał*** Rady Miejskiej związanych ze SRGSS 2013-2022,

jj.) ***wspomagać Komisje Rady Miejskiej, na ich wniosek, w tworzeniu projektów uchwał*** związanych ze Strategią, takich jak np. uchwała zobowiązująca do opiniowania przez wybraną Komisję Rady Miejskiej wszystkich uchwał pod kątem ich zgodności ze SRGSS 2013-2022,

kk.) ***wspomagać Burmistrza w procesie sporządzania projektów uchwał Rady Miejskiej*** związanych ze SRGSS 2013-2022.

17.1.9. Funkcja koordynacyjna

Jednym z najważniejszych warunków prawidłowego wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest zapewnienie kompatybilności z nią wszystkich innych dokumentów planistycznych samorządu gminnego. Jest to możliwe po uwzględnieniu znaczenia SRGSS 2013-2022 we wszystkich pracach projektowych. Strategia jest bowiem koncepcją planistyczną nadrzędną w stosunku do wszelkich pozostałych. Pełni funkcję podobną jak Konstytucja, w stosunku do ustaw. ***Wszystkie pozostałe akty prawa lokalnego, decyzje administracyjne, a także inne regulaminy, programy, projekty, umowy, porozumienia, plany branżowe itp. (zwane dalej dokumentami) muszą zatem wynikać ze Strategii.*** W przeciwnym wypadku, różnorodne sprzeczności, braki w koordynacji i kompatybilności mogą doprowadzić do wielu negatywnych skutków, takich jak: dezinformacja, dublowanie działań lub zaniechanie niezbędnych działań, nieracjonalne wydatkowanie środków publicznych, wydłużenie czasu realizacji zadań i osiągania celów itp. W związku z tym rolą ZWS będzie.

ll.) ***sporządzenie wykazu uchwał Rady Miejskiej wymagających zmian*** w celu zapewnienia ich zgodności ze SRGSS 2013-2022.

mm.) ***sporządzenie wykazu niezgodności i propozycji zmian*** uchwał Rady Miejskiej, o których mowa wyżej,

nn.) ***sporządzenie wykazu pozostałych dokumentów*** regulujących pracę i zachowania samorządu gminnego i jego jednostek wymagających zmian pod kątem zgodności ze SRGSS 2013-2022,

oo.) ***sporządzenie wykazu niezgodności i propozycji zmian*** dokumentów, o których mowa wyżej,

pp.) ***opracowanie „Zasad sporządzania dokumentów planistycznych Gminy Stronie Śląskie”.*** Dokument taki powinien mieć moc zarządzenia Burmistrza. Jego podstawowymi elementami powinny stać się dyspozycje:

1. zapewnienia zgodności z aktualnie obowiązującą Strategią,
2. zarezerwowania terminu „Strategia” wyłącznie dla Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 i stosowaniu terminów „program” oraz „plan” w stosunku do wszystkich dokumentów o charakterze wykonawczym. Jako dopuszczalne wyjątki uznać należy dokumenty, do sporządzenia których samorząd został zobowiązany drogą ustawową, a dla których ustawodawca narzuca termin „Strategia”.
3. prowadzenia na bieżąco aktualizowanej „Mapy koordynacji dokumentów planistycznych Gminy Stronie Śląskie” według wzorca przedstawionego na rysunku 5. Kolorem szarym i znakiem ☑ oznaczono dokumenty planistyczne, które Gmina Stronie Śląskie już posiada. Kolorem fioletowym i znakiem ↻ oznaczono dokumenty planistyczne, które Gmina Stronie Śląskie sporządza i przyjmuje w związku z dyspozycjami ustawowymi, najczęściej w okresach rocznych. Dokumenty oznaczone kolorem czerwonym i znakiem ☒ muszą zostać opracowane w odpowiednim dla nich terminie.

17.1.10. Funkcja wewnętrzna

W celu prawidłowego prowadzenia i doskonalenia własnych prac ZWS będzie:

qq.) ***modyfikował ramowy plan i zasady prac***, które zostały zaprezentowane w rozdziałach nr 17.2 i 17.3.

rr.) na podstawie planu ramowego i zasad prac ***ustalał półroczne, szczegółowe plany prac,***

ss.) ***oceniał własne prace i formułował propozycji usprawnień.***

Rysunek 7. Mapa koordynacji dokumentów planistycznych Gminy Stronie Śląskie – stan w dniu przyjęcia SRGSS 2013-2022

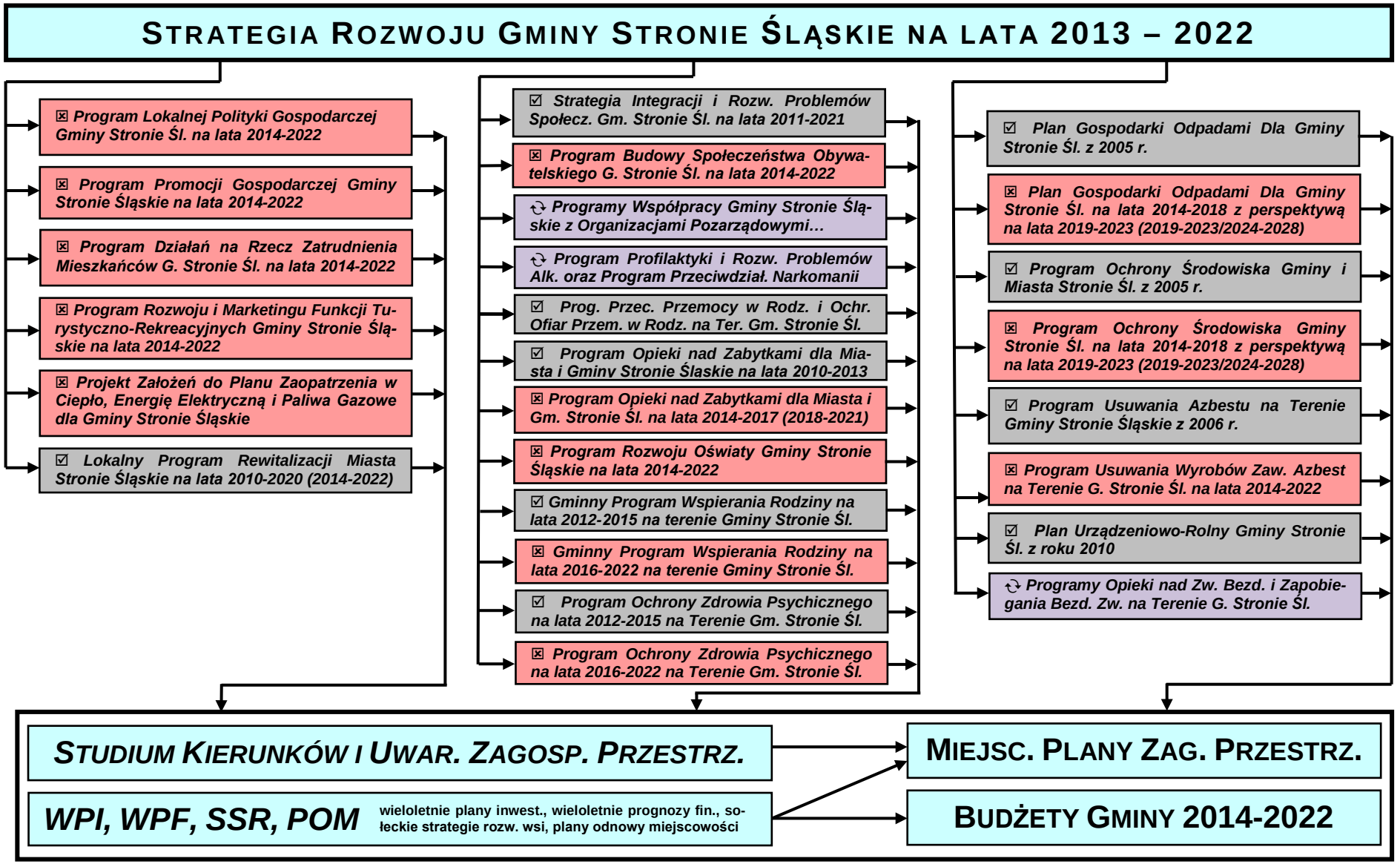

17.2. Zasady prac

1.) ***Niemal wszystkie prace ZWS wykonywane będą przez jego członków poza posiedzeniami. Posiedzenia ZWS w większości poświęcone będą planowaniu, ocenianiu i przyjmowaniu tych prac. Burmistrz jako przewodniczący ZWS (lub wyznaczona przez niego osoba) będzie je rozdzielał, egzekwował i oceniał.***

2.) Wykonywanie prac przez członków ZWS odbywać się będzie ***przy wykorzystaniu podległych im kadr*** w Urzędzie Miejskim lub w jednostkach organizacyjnych gminy. Odpowiedzialność za jakość i terminowość prac spoczywa jednak na członkach ZWS.

3.) ***Liczebność członków Zespołu może być zmienna***. Poza tym, w posiedzeniach nie muszą zawsze uczestniczyć wszyscy jego członkowie. Dobór osób na dane posiedzenie powinien zależeć od jego zakresu merytorycznego.

4.) ***Funkcjonowanie Zespołu nie będzie miało charakteru bezkosztowego***. Jako organ sztabowy będzie wymagał obsługi dokumentacyjnej, komunikacyjnej, informatycznej, eksperckiej, prawnej itp. Środki niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania ZWS będą musiały zostać zabezpieczone w budżecie gminy. Ich rozmiary będą musiały zostać określone na podstawie planu zadań ZWS na dany rok kalendarzowy.

5.) Praca w Zespole wiązać się będzie z szeregiem złożonych i pracochłonnych czynności realizowanych permanentnie. Powołanie do ZWS oznaczać zatem będzie rozszerzenie zakresu obowiązków służbowych. W związku z tym ***sugeruje się, aby członkowie ZWS otrzymywali dodatkowe, motywacyjne świadczenia materialne*** (dodatek, premia, nagroda itp.). Decyzje w tym zakresie podejmie Burmistrz.

6.) ***ZWS może (powinien) rozszerzać listę swoich zadań*** o zadania nieprzewidziane w niżej zaprezentowanym planie prac. W tym celu okresowo, np. raz do roku, ZWS będzie dokonywał analizy i ewentualnej korekty własnych zadań. Decyzję o zakresie i terminie korekty podejmował będzie Burmistrz.

7.) ***Rada Miejska może występować do Burmistrza o powierzenie ZWS realizacji zadań*** związanych z realizacją SRGSS 2013-2022 nieprzewidzianych w niniejszym

planie prac.

8.) Biorąc pod uwagę zakres prac, właściwe będzie przyjęcie, iż w ciągu roku ZWS odbędzie ***minimum 12 posiedzeń zwyczajnych***. Posiedzenia nadzwyczajne zwoływane będą przez Burmistrza. Wszystkie posiedzenia powinny być protokołowane.

9.) ***ZWS będzie prowadził dokumentację prac*** związanych z realizacją SRGSS 2013-2022. W związku z tym ZWS powoła Sekretarza. Prawidłowa dokumentacja prac wymagać będzie zabezpieczenia stosownych urządzeń technicznych i materiałów.

10.) ***ZWS opracowywał będzie roczne plany własnych prac związanych ze SRGSS 2013-2022 na podstawie planu ramowego***.

11.) ***Prace ZWS zostaną poprzedzone szkoleniem*** na temat zadań i metod pracy zespołów sztabowych ds. wdrażania strategii funkcjonujących przy organach wykonawczych samorządu gminnego.

17.3. Plan prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii

Tabela 16. Plan prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

l.p.	Zadanie	Częstotliwość / Termin	Funkcja
1.)	Wykonanie metryk zadań strategicznych zawartych w SRGSS 2013-2022.	☒ Bezpośrednio po powołaniu ZWS dla części zadań strategicznych. Wybór w zostanie dokonany przez Burmistrza. ☒ W kolejnych okresach dla pozostałych zadań strategicznych, zgodnie z terminami ich realizacji. ☒ Po zmodyfikowaniu lub wprowadzeniu nowych zadań do SRGSS 2013-2022, zgodnie z terminami ich realizacji.	*Funkcja planistyczna*
2.)	Wykonanie projektów realizacji zadań strategicznych zawartych w SRGSS 2013-2022.	☒ Bezpośrednio po powołaniu ZWS dla części zadań strategicznych. ☒ W kolejnych okresach dla pozostałych zadań strategicznych, zgodnie z terminami ich realizacji. ☒ Po zmodyfikowaniu lub wprowadzeniu nowych projektów realizacji zadań strategicznych do SRGSS 2013-2022, zgodnie z terminami ich realizacji.	
3.)	Wnioskowanie do Burmistrza o zlecenie wykonania projektu realizacji zadania strategicznego.	W sytuacji gdy ZWS lub podległe jego członkom służby nie są kompetentne w danej sprawie.	
4.)	Ocena metryk i projektów zadań strategicznych nie sporządzonych przez ZWS.	W sytuacji zlecania/powierzania prac nad metryką lub projektem realizacji zadań strategicznych poza ZWS. W terminie do dwóch tygodni dla metryk i czterech tygodni dla projektów licząc od dnia powierzenia oceny.	
5.)	Modyfikacja istniejących już metryk i projektów realizacji zadań strategicznych.	W przypadku zidentyfikowania przez ZWS nowych, lepszych możliwości realizacji danego zadania strategicznego lub zmiany uwarunkowań jego realizacji.	
6.)	Wnioskowanie do Burmistrza o wystąpienie do Rady Miejskiej o podjęcie uchwały o przystąpieniu do zmian danego projektu realizacji zadania strategicznego.	W przypadku zidentyfikowania przez ZWS konieczności zmian projektu realizacji zadania strategicznego, którego zmiany – zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem – wymagają uchwały Rady Miejskiej.	

l.p.	Zadanie	Częstotliwość / Termin	Funkcja
7.)	Monitorowanie poziomu właściwości i czynników uwzględnionych w SRGSS 2013-2022 oraz identyfikowanie nowych, istotnych z punktu widzenia pozycji strategicznej gminy, a także ich poziomu.	Poczynając od 2014 r., co najmniej raz w roku. Najlepiej na początku II kwartału ze względu na dostępność danych statystycznych za poprzedni rok.	*Funkcja monitoringowa*
8.)	Sporządzenie analizy strategicznej i wykazu najważniejszych zmian pozycji strategicznej Gminy Stronie Śląskie wg metody SWOT Plus. Podstawą do jej wykonania będą dane z wyżej opisanego monitoringu właściwości i czynników.	Poczynając od 2014 r. raz w roku. Najlepiej w IV kwartale.	
9.)	Zweryfikowanie listy zadań strategicznych.	Poczynając od 2014 r., co najmniej raz w roku. Najlepiej w IV kwartale przed sporządzeniem projektu budżetu gminy na kolejny rok.	
10.)	Zidentyfikowanie nowych, korzystniejszych koncepcji/metod realizacji poszczególnych zadań strategicznych.	Poczynając od 2014 r., co najmniej raz w roku. Najlepiej w IV kwartale przed sporządzeniem projektu budżetu gminy na kolejny rok.	
11.)	Gromadzenie informacji pozwalających na ustalenie wartości wskaźników monitoringu, o których mowa w rozdziale nr 20.2.3.	☒ W stosunku do danych zewnętrznych - poczynając od 2014 r., co najmniej raz w roku. Najlepiej na początku II kwartału. ☒ W stosunku do danych wewnętrznych – poczynając od III kwartału 2013 r. należy je gromadzić na bieżąco.	
12.)	Ustalanie wartości wskaźników monitoringu (por. rozdział 20.2.3).	Raz do roku, w IV kwartale.	
13.)	Identyfikowanie niewskazanych w SRGSS 2013-2022 źródeł danych do monitoringu, o którym mowa w rozdziale 20.2.	Raz do roku, w IV kwartale.	
14.)	Udział doradczy w przygotowywaniu badań ankietowych społeczności lokalnej i lokalnych firm w celu identyfikacji opinii publicznej oraz potrzeb sfery gospodarczej.	W chwili przygotowywania badań ankietowych przeprowadzanych w terminach wskazanych w rozdziale 20.2.3.	
15.)	Ocena jakości dokumentów planistycznych sporządzanych przez i dla Gminy Stronie Śląskie oraz ich wzajemnej koordynacji.	Raz do roku, w czwartym kwartale.	
16.)	Ocena zgodności prawa lokalnego stanowionego przez Radę Miejską z treścią SRGSS 2013-2022.	Na bieżąco	
17.)	Przygotowywanie dla Burmistrza corocznego sprawozdania z realizacji Strategii, składanego przez niego Radzie Miejskiej (w tym: • syntetycznej oceny stopnia zaawansowania realizacji SRGSS 2013-2022 i gotowości samorządu do jej kontynuacji, • wykaz najważniejszych barier niezależnych od samorządu Gminy Stronie Śląskie i utrudniających wdrażanie lub/i ewaluację SRGSS 2013-2022.	Raz do roku przed sesją sprawozdawczą. Najlepiej w IV kwartale przed sporządzeniem projektu budżetu gminy na kolejny rok.	

l.p.	Zadanie	Częstotliwość / Termin	Funkcja
18.)	Wnioskowanie do Burmistrza, wraz z uzasadnieniem, o wystąpienie do Rady Miejskiej z wnioskiem o sporządzenie nowej Strategii. Szczegóły w rozdziale 23.	W sytuacji zaistnienia przesłanek zmiany Strategii.	*Funkcja informacyjno-wnioskodawcza*
19.)	Wnioskowanie do Burmistrza o wystąpienie do Rady Miejskiej z wnioskiem aktualizację SRGSS 2013-2022, wraz ze złożeniem propozycji zmian SRGSS 2013-2022. Szczegóły w rozdziale 23.	☒ W sytuacji zaistnienia przesłanek zmiany Strategii. ☒ Prawdopodobnie około 2017 roku	
20.)	Wnioskowanie do Burmistrza o wystąpienie do Rady Miejskiej z wnioskiem o sporządzenie (modyfikację) innych dokumentów planistycznych, wymagających stosownej uchwały.	W sytuacji zidentyfikowania nieaktualności dokumentów planistycznych, lub ich niezgodności ze Strategią, lub ich braku.	
21.)	Wnioskowanie do Burmistrza o wystąpienie do Rady Miejskiej z wnioskiem o zmiany w strukturze lub zakresie merytorycznym Komisji Rady Miejskiej.	W sytuacji gdy żadna z Komisji Rady Miejskiej nie ma w zakresie merytorycznym spraw związanych z wdrażaniem SRGSS 2013-2022.	
22.)	Wnioskowanie do Burmistrza o zmiany organizacji struktury, metod i technik pracy administracji gminnej, wraz ze złożeniem propozycji zmian.	W sytuacji zaistnienia przesłanek zmian.	
23.)	Wnioskowanie do Burmistrza o doskonalenie zawodowe pracowników administracji gminnej, wraz ze złożeniem propozycji szkoleń.	W sytuacji zaistnienia przesłanek szkoleń.	
24.)	Wnioskowanie do Burmistrza o zmiany polityki zewnętrznej samorządu, wraz ze złożeniem propozycji zmian.	W sytuacji zaistnienia przesłanek zmian.	
25.)	Bieżące przekazywanie Burmistrzowi informacji na temat stanu realizacji zadań strategicznych.	Na żądanie Burmistrza.	
26.)	Udział w szkoleniu na temat zarządzania strategicznego i prac zespołów sztabowych ds. wdrażania strategii przy organach wykonawczych samorządu gminnego.	☒ Po raz pierwszy po powołaniu ZWS. ☒ W późniejszych terminach w miarę potrzeb.	*Funkcja wewnętrznej dystrybucji informacji*
27.)	Wymiana informacji między członkami ZWS nt. zadań i zaawansowania procesu osiągania celów strategicznych.	Na bieżąco.	

l.p.	Zadanie	Częstotliwość / Termin	Funkcja
28.)	Przygotowanie treści publikacji prasowych i internetowych nt. realizacji SRGSS 2013-2022 i działań ZWS.	Trzy razy do roku, w tym raz po uchwaleniu budżetu – np. pt.: „*Strategia i budżet Gminy Stronie Śląskie w roku ...*”,	*Funkcja promocyjna*
29.)	Przygotowywanie wytycznych w zakresie uwzględniania informacji o SRGSS 2013-2022 w procesie sporządzania materiałów promocyjnych Gminy Stronie Śląskie,	W okresie do 6 miesięcy począwszy od dnia przyjęcia SRGSS 2013-2022.	
30.)	Przygotowywanie treści materiałów nt. SRGSS 2013-2022 według zapotrzebowania zgłaszanego przez przedstawicieli mediów.	Według zapotrzebowania.	
31.)	Ocena treści działalności promocyjnej Gminy Stronie Śląskie w części dotyczącej SRGSS 2013-2022.	Raz do roku, w I kwartale, począwszy od 2014 r.	
32.)	Ocena projektów promocyjnych wersji SRGSS 2013-2022. Więcej na ten temat w rozdziale 22.	Więcej na ten temat w rozdziale 22.	
33.)	Prowadzenie innych czynności promujących SRGSS 2013-2022.	Na bieżąco.	
34.)	Poszukiwanie potencjalnych partnerów współpracy strategicznej, którzy mogą stać się współrealizatorami zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie.	Na bieżąco. Przynajmniej raz do roku ZWS powinien odbyć posiedzenie poświęcone głównie tej tematyce.	*Funkcja kooperacyjna*
35.)	Poszukiwanie nowych form współpracy strategicznej z dotychczasowymi partnerami - współrealizatorami zadań strategicznych.	Na bieżąco. Przynajmniej raz do roku Zespół powinien odbyć posiedzenie poświęcone głównie tej tematyce.	
36.)	Poszukiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania realizacji zadań strategicznych.	Na bieżąco. Przynajmniej raz do roku Zespół powinien odbyć posiedzenie poświęcone głównie tej tematyce.	
37.)	Zapraszanie przedstawicieli aktywnych lub potencjalnych partnerów współpracy strategicznej na posiedzenia ZWS dotyczące wspólnego poszukiwania możliwości kontynuacji i rozwoju współpracy.	Na bieżąco. Przynajmniej raz do roku Zespół powinien odbyć posiedzenie poświęcone głównie tej tematyce.	
38.)	Stały monitoring prac planistycznych wyższych rzędów.	Na bieżąco	
39.)	Aplikowanie (sporządzanie wniosków, udzielanie wyjaśnień itp.) zadań strategicznych do kompleksowych lub branżowych programów planistycznych wyższego rzędu.	Na bieżąco, w sytuacji pozyskania informacji o rozpoczęciu prac nad takimi programami. Raz do roku ZWS powinien odbyć posiedzenie poświęcone głównie tej tematyce.	
40.)	Udział w pracach planistycznych nad kompleksowymi lub branżowymi programami planistycznymi wyższego rzędu w celu włączenia do nich zadań strategicznych.	Na bieżąco, zgodnie z pojawiającymi się możliwościami.	
41.)	Opiniowanie zewnętrznych (wysuniętych przez inne podmioty) propozycji współpracy.	W sytuacji pojawienia się takiej propozycji.	

l.p.	Zadanie	Częstotliwość / Termin	Funkcja
42.)	Przygotowanie listu intencyjnego adresowanego do władz kolejnej kadencji.	W ostatnim miesiącu danej kadencji władz samorządowych.	*Funkcja prewencyjna*
43.)	Przygotowanie dla nowych Radnych Rady Miejskiej kolejnej kadencji syntetycznego sprawozdania z dotychczasowej realizacji SRGSS 2013-2022 oraz informacji na temat działań, które zostaną podjęte w ramach strategii w przyszłości.	Na początku nowej kadencji władz samorządowych.	
44.)	Określenie merytorycznego zakresu szkolenia na temat zarządzania strategicznego i struktury SRGSS 2013-2022 dla Radnych Rady Miejskiej kolejnej kadencji.	Na początku nowej kadencji władz samorządowych.	
45.)	Opiniowanie poprzez Burmistrza projektów uchwał Rady Miejskiej związanych ze SRGSS 2013-2022.	Po zleceniu przygotowania takiej opinii przez Burmistrza.	*Funkcja doradcza*
46.)	Wspomaganie Komisji Rady Miejskiej w opiniowaniu projektów uchwał związanych ze SRGSS 2013-2022.	Na wniosek Komisji.	
47.)	Wspomaganie Komisji Rady Miejskiej w tworzeniu projektów uchwał związanych ze SRGSS 2013-2022.	Na wniosek Komisji.	
48.)	Wspomaganie Burmistrza w procesie sporządzania projektu uchwały Rady Miejskiej związanej ze SRGSS 2013-2022.	Na wniosek Burmistrza.	
49.)	Sporządzanie wykazu uchwał (i ich niezgodności) Rady Miejskiej wymagających zmian w celu zapewnienia ich zgodności ze SRGSS 2013-2022.	Pierwszy raz niezwłocznie po przyjęciu SRGSS 2013-2022. Następnie, kontrolnie raz do roku.	*Funkcja koordynacyjna*
50.)	Sporządzenie wykazu pozostałych dokumentów (i ich niezgodności) regulujących pracę i zachowania samorządu gminnego i jego jednostek wymagających zmian pod kątem zgodności ze Strategią.	Pierwszy raz niezwłocznie po przyjęciu Strategii. Następnie, kontrolnie raz do roku.	
51.)	Opracowanie „Zasad sporządzania dokumentów planistycznych Gminy Stronie Śląskie”	Niezwłocznie po przyjęciu Strategii.	
52.)	Ustalanie półrocznego, szczegółowego planu prac.	Na ostatnim posiedzeniu poprzedzającym półrocze, dla którego sporządzany jest plan.	*Funkcja wewnętrzna*
53.)	Modyfikowanie ramowego planu i zasad prac.	Raz do roku – na pierwszym posiedzeniu w danym roku.	
54.)	Ocena własnych prac i sformułowanie propozycji usprawnień.	Raz do roku – na pierwszym posiedzeniu w danym roku.	

18. Procedury gwarantujące

Procedurą gwarantującą jest grupa skoordynowanych działań realizowanych przez władze gminy oraz wyznaczone komórki Urzędu Miejskiego i jednostki gminne, które służą realizacji zadań i osiąganiu celów przyjętych w SRGSS 2013-2022. Część z tych działań powinna zostać ujęta w formie dokumentów i przekazana w postaci polecenia służbowego wykonującym je osobom. Dotyczy to procedur adresowanych do pracowników Urzędu Miejskiego oraz jednostek gminnych. Procedury pozostałe mogą zostać przyjęte jako składniki Regulaminu Pracy Rady Miejskiej (jej Komisji) lub jako odrębne uchwały Rady Miejskiej. Prawidłowe sporządzenie i realizacja tych procedur gwarantuje, że SRGSS 2013-2022 będzie realizowana, a realizacja ta przyniesie gminie korzyści, o których mowa w rozdziale 6.

Procedura 1 – *Zapewnienie zgodności budżetu gminy ze Strategią.* Realizacja zadań strategicznych, a co za tym idzie osiąganie celów strategicznych wymaga nakładów pieniężnych. Mimo, iż niniejsza Strategia opiera się na założeniu, że samorząd Gminy Stronie Śląskie korzystać będzie z licznych źródeł finansowania zewnętrznego, budżet gminy pełnić będzie rolę głównego źródła środków służących jej realizacji. Sporządzanie projektów budżetów na kolejne lata (poczynając od budżetu na rok 2014) bez priorytetowego traktowania w nich zadań strategicznych z całą pewnością będzie tożsame z częściowym lub całkowitym zaniechaniem realizacji Strategii. W opracowaniu budżetów niezbędne będzie zatem:

1. wykorzystywanie listy zadań strategicznych i ich priorytetowe traktowanie,
2. wykorzystywanie uproszczonych i pełnych projektów zadań strategicznych w szacowaniu nakładów pieniężnych przewidzianych w danym roku budżetowym,

Procedura 2 – *Zapewnienie zgodności prawa lokalnego ze Strategią.* Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest dla samorządu tego miasta tym czym ustawa zasadnicza dla państwa. Jest zatem nadrzędnym aktem prawa lokalnego, mieszczącym się w ramach prawnych określonych przez Sejm RP i wyrażającym potrzeby i aspiracje mieszkańców tego miasta. Wszystkie pozostałe akty prawa lokalnego, decyzje administracyjne, a także inne regulaminy, programy, projekty, umowy, porozumienia, plany branżowe itp. (zwane dalej dokumentami) muszą wynikać ze SRGSS 2013-2022. W przeciwnym wypadku, różnorodne sprzeczności, braki w koordynacji i kompatybilności mogą doprowadzić do wielu negatywnych skutków, takich jak: dezinfor-

macja, dublowanie lub zaniechanie niezbędnych działań, nieracjonalne wydatkowanie środków publicznych, wydłużenie czasu realizacji zadań i osiągania celów itp. Całość owych niepożądanych zjawisk oznaczać będzie zaniechanie realizacji Strategii i utratę szans z niej wynikających. Zapewnienie zgodności prawa lokalnego ze Strategią przebiegać powinno w dwóch nurtach działań:

1. weryfikacja zgodności obowiązującego prawa lokalnego ze Strategią oraz ewentualna jego korekta,
2. stanowienie nowego prawa lokalnego w zgodności ze Strategią.

Działania te prowadzić będzie ZWS – więcej na ten temat w rozdziałach 17.1 i 17.3.

Procedura 3 – *Ewaluacja i raportowanie Strategii i procesu jej wdrażania.* Czynności ewaluacyjne są jednym z głównych gwarantów realizacji Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. Wyróżnić możemy ich dwa nurty. Pierwszy z nich to monitoring ewaluacja samej Strategii z punktu widzenia jej adekwatności w stosunku do sytuacji i pozycji strategicznej gminy na wszystkich jej płaszczyznach funkcjonalnych. Drugi to ewaluacja zaawansowania realizacji zadań i osiągnięcia celów strategicznych. Zagadnienia te opisano w rozdziale 20.

Procedura 4 – *Upublicznienie realizacji Strategii.* Jednym z gwarantów realizacji Strategii jest zbiór działań skutkujących wiedzą społeczności lokalnej na temat zaawansowania prac wdrożeniowych. Podkreślić należy, iż procedura ta znacząco podnosi prawdopodobieństwo kontynuacji realizacji Strategii przez Rady i Burmistrzów przyszłych kadencji. Działania te prowadzić będzie ZWS – więcej na ten temat w rozdziałach 17.1 i 17.3.

19. Budowa metryk i projektów realizacji zadań strategicznych

19.1. Cechy metryki zadania strategicznego

Metryki zadań strategicznych są:

1) ***Zestawem najważniejszych informacji na temat zadania strategicznego, czyli pierwszym stopień konkretyzacji ustaleń SRGSS 2013-2022.*** Strategia posługuje się sformułowaniami syntetycznymi, natomiast realizacja poszczególnych zadań strategicznych wymaga wykonania wielu czynności. Każda z nich musi zostać szczegółowo określona. Konieczne jest również wyznaczenie ich zakresu czasowego i przestrzennego, a także niezbędnych do wypełnienia warunków technicznych, organizacyjnych itp.

2) ***Miejscem ujawnienia zależności występujących między zadaniami strategicznymi***. Wiele z zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie jest wzajemnie ze sobą powiązanych. Chodzi tu nie tylko o związki celowe, o których jest mowa w rozdziale nr 15, ale również o zależności przyczynowo-skutkowe, warunkujące, synergiczne i mnożnikowe. Zależności te muszą być dokładnie określone. W przeciwnym wypadku realizacja zadań strategicznych będzie obarczona takimi błędami jak np. utrata korzyści wynikających z równoległego lub sekwencyjnego prowadzenia nad nimi prac, utrata możliwości redukcji kosztów ich realizacji, czy nawet drastyczne zmniejszenie szans na osiągnięcie celów jakim służy dane zadanie (zadania).

3) ***Podstawą informacyjną dla wszelkich działań Rady Miejskiej i jej Komisji*** związanych z realizacją danego zadania strategicznego. Chodzi tu o uchwały przyjmowane przez Radę Miejską, a także o badanie postępów we wdrażaniu SRGSS 2013-2022 oraz ewentualne jej korygowanie.

4) ***Podstawą informacyjną dla wszelkich działań Burmistrza*** związanych z realizacją danego zadania strategicznego. Burmistrz jako organ wykonawczy musi mieć w dyspozycji szczegółowe informacje na temat zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie. Ich wykorzystanie polega na właściwym powierzaniu realizacji zadań oraz nadzorowaniu ich realizacji. Przydatność tych informacji ujawni się niejednokrotnie pod-

czas podejmowania przez Burmistrza innych decyzji, takich jak np. decyzje administracyjne, organizacyjne, czy nawet personalne.

5) ***Podstawą informacyjną dla wszelkich działań poszczególnych pracowników Urzędu Miejskiego*** związanych z realizacją danego zadania strategicznego. W szczególności w sytuacji gdy zaangażowani są w jego realizację lub/i są za nią odpowiedzialni.

6) ***Podstawą informacyjną dla wszelkich działań kierownictwa gminnych jednostek organizacyjnych*** związanych z realizacją danego zadania strategicznego, a także dla pracowników tych jednostek, w sytuacji gdy zaangażowani są w jego realizację lub/i są za nią odpowiedzialni.

7) ***Podstawą informacyjną dla wszelkich działań kierownictwa podmiotów współdziałania strategicznego*** (jak np. samorządy gminne, powiatowy i wojewódzki, instytucje dystrybuujące instytucje pomocowe, partnerzy współpracy transgranicznej, lokalne podmioty gospodarcze, lokalne organizacje społeczne, potencjalni inwestorzy zewnętrzni itp.) związanych z realizacją danego zadania strategicznego, a także dla pracowników tych podmiotów, w sytuacji gdy zaangażowani są w jego realizację lub/i są za nią odpowiedzialni.

8) Wskazówką dla Rady Miejskiej, Burmistrza, ZWS oraz pracowników Urzędu Miejskiego, gdzie i jakich ***współrealizatorów poszczególnych zadań strategicznych*** Gminy Stronie Śląskie należy poszukiwać oraz w jakim zakresie współpraca ta może/powinna być realizowana. Współpraca w realizacji zadań strategicznych może bowiem wydatnie przyczynić się do zwiększenia ich skuteczności oraz redukcji ich kosztów.

9) ***Źródłem informacji o potencjalnych źródłach finansowania*** kosztów inwestycyjnych lub/i bieżących przedsięwzięcia. Każdy z projektów realizacji zadań strategicznych powinien posiadać szczegółowy wykaz wszystkich potencjalnych źródeł jego finansowania zewnętrznego. Będzie on wykorzystywany przez pracowników Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracowników podmiotów współdziałania strategicznego.

10) ***Podstawą informacyjną do konstrukcji specyfikacji istotnych warunków zamówienia,*** którym jest realizacja zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie lub jego

fragmentu. Korzystać z niej będą pracownicy Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz pracownicy podmiotów współdziałania strategicznego.

11) ***Podstawą informacyjną do konstrukcji specyfikacji istotnych warunków zamówienia,*** którym jest wykonanie szczegółowego pełnego projektu realizacji zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie.

12) ***Podstawą informacyjną konstrukcji umów*** zawieranych przez Burmistrza na udzielanie zamówienia służącego opracowaniu pełnego projektu realizacji zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie.

13) ***Podstawą informacyjną konstrukcji umów*** zawieranych przez Burmistrza na udzielanie zamówienia służącego realizacji zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie.

14) ***Podstawą informacyjną konstrukcji umów lub/i specyfikacji istotnych warunków zamówienia podmiotów współdziałania strategicznego*** współrealizujących zadania strategiczne Gminy Stronie Śląskie.

15) ***Podstawą informacyjną konstrukcji umów*** zawieranych przez Burmistrza z podmiotami współdziałania strategicznego.

16) ***Podstawą informacyjną dla korekt*** zakresów obowiązków referatów i stanowisk Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współpracy strategicznej.

17) ***Podstawą informacyjną dla korekt struktury organizacyjnej*** Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współpracy strategicznej.

18) ***Podstawą informacyjną dla określania nakładów finansowych*** niezbędnych do realizacji danego zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie uwzględnianych w projektach uchwał budżetowych.

19) ***Podstawą informacyjną dla partnerów współdziałania strategicznego służącą im do określania nakładów finansowych*** niezbędnych do współrealizacji zadania

strategicznego Gminy Stronie Śląskie.

20) ***Podstawą informacyjną do podziału kosztów realizacji*** danego zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie między samorząd Gminy Stronie Śląskie a partnera (partnerów) współdziałania strategicznego.

21) ***Podstawą informacyjną do podziału kosztów realizacji*** danego zadania strategicznego Gminy Stronie Śląskie między poszczególne uchwały budżetowe.

22) ***Podstawą informacyjną dla Radnych*** występujących podczas budżetowych sesji Rady Miejskiej.

23) ***Podstawą informacyjną do sporządzania przez pracowników Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współdziałania strategicznego wniosków o dofinansowanie*** danego przedsięwzięcia kierowanych do instytucji dystrybuujących środki pozabudżetowe.

24) ***Podstawą informacyjną do sporządzania przez Komisje lub Burmistrza*** projektów nowych lub modyfikacji istniejących już uchwał Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim.

25) ***Podstawą informacyjną do sporządzania przez organy samorządów będących partnerami współdziałania strategicznego*** projektów nowych lub modyfikacji istniejących już uchwał Rady.

26) ***Materiałem wyjściowym do podejmowania bieżących decyzji*** przez Burmistrza, Radę Miejską, kierownictwo gminnych jednostek organizacyjnych i władze podmiotów współpracy strategicznej.

27) ***Podstawą informacyjną do opracowania***, przez pracowników Urzędu Miejskiego, gminnych jednostek organizacyjnych oraz podmiotów współdziałania strategicznego, ***technicznej dokumentacji*** realizacji danego przedsięwzięcia.

28) ***Podstawą informacyjną do prac, które będą prowadzone przez podmiot opracowujący zmiany w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego***.

29) ***Podstawą informacyjną do podjęcia decyzji o sporządzeniu wniosku o sporządzenie lub zmianę MPZP***.

30) ***Podstawą informacyjną do sporządzenia/zmian PZPZEEPG.***

31) ***Źródłem informacji dla lokalnych i regionalnych mediów*** (docelowo – mieszkańców Gminy Stronie Śląskie, kierownictw lokalnych podmiotów gospodarczych oraz potencjalnych inwestorów) o przyszłości i aktualnym przebiegu procesu wdrażania SRGSS 2013-2022.

32) ***Źródłem danych w procesie sporządzania materiałów promocyjnych*** Gminy Stronie Śląskie. Szczególnie w zakresie promocji gospodarczej.

19.2. Struktura metryki zadania strategicznego

Metryka zadania strategicznego powinna składać się z następujących części

1. **Syntetyczny opis zadania strategicznego**.
2. **Odniesienie do celów strategicznych i operacyjnych**:
   a.) **cele strategiczne osiągane bezpośrednio lub pośrednio**. Należy tu wskazać numery odpowiednich celów strategicznych, zgodnie z numeracją przyjętą w Strategii.
   b.) **cele operacyjne osiągane bezpośrednio lub pośrednio**. Należy tu wskazać numery odpowiednich celów operacyjnych, zgodnie z numeracją przyjętą w Strategii.
3. **Etapy realizacji zadania**. Należy wyodrębnić wszystkie etapy realizacji zadania, a następnie wymienić i opisać wszystkie czynności jakie należy przeprowadzić w każdym etapie. Etapy powinny obejmować całą procedurę realizacji zadania począwszy od zainicjowania, poprzez realizację, aż do prawidłowego zakończenia oraz identyfikacji i oceny efektów realizacji zadania.
4. **Harmonogram realizacji zadania strategicznego**. Harmonogram realizacji zadania musi zawierać się w okresie realizacji zadania, jaki został dla niego przyjęty w Strategii. Harmonogram powinien odnosić się do każdego etapu realizacji zadania.
5. **Opis głównych i wspomagających uczestników realizacji zadania oraz opis ich ról w realizacji zadania**. Należy wymienić wszystkie podmioty (instytucje, organizacje, podmioty gospodarcze, osoby itp.), które powinny uczestniczyć w realizacji zadania strategicznego oraz szczegółowo opisać rolę każdego z nich w realizacji zadania strategicznego.
6. **Bezpośrednie i pośrednie efekty realizacji zadania strategicznego**. Chodzi tu o pełne spektrum efektów: finansowych, społecznych, środowiskowych, gospodarczych, demograficznych, informacyjnych, przestrzennych i innych.
7. **Potencjalne źródła finansowania realizacji zadania**. Należy wymienić instytucje, podmioty, osoby itp., które będą lub mogłyby być źródłami finansowania realizacji zadania. Niezbędne jest wykazanie warunków jakie muszą zostać spełnione w celu skutecznego ubiegania się o pozyskanie środków z przedmiotowego źródła. Należy dokonać możliwie szerokiej identyfikacji pozabudżetowych źródeł finansowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem możliwości wykorzystania trans-

granicznych programów pomocowych. Każde ze źródeł musi zostać opatrzone szczegółowymi danymi teleadresowymi.

8. **Związki opisywanego zadania z innymi zadaniami strategicznymi.** W celu sporządzenia tej części metryki niezbędne będą wzajemne konsultacje autorów metryk oraz prawidłowa dystrybucja informacji nt. Strategii. Niezbędna jest tu analiza wszystkich związków między zadaniem strategicznym, dla którego sporządzana jest metryka a pozostałymi zadaniami strategicznymi. Chodzi tu szczególnie o związki typu warunkowego, wspomagającego, ograniczającego, finansowego, prawnego itp.
9. **Inne uwagi.**
10. **Dane osoby odpowiedzialnej za treść metryki.**

19.3. Cechy projektów zadań strategicznych

Dla poszczególnych zadań strategicznych sporządzone zostaną projekty. Decyzję o wyborze między projektem lub metryką podejmował będzie Burmistrz. Nie mniej jednak, należy zwrócić uwagę na fakt, iż niektóre z zadań strategicznych mają już w swojej treści zobowiązanie do sporządzenia projektu. Chodzi tu o zadania obejmujące sporządzenie, a następnie wdrożenie stosownego programu.

Nie istnieje możliwość określenia modelowej struktury projektu szczegółowego. Różnice między projektami są bowiem zbyt głębokie, a wynikają z diametralnych różnic między charakterem zadań, których realizacji służą. Należy jednak zaznaczyć, że szczegółowo opisują one wszystkie aspekty realizacji zadania strategicznego. Zawierają zatem m. in. precyzyjne procedury wykonawcze, budżet zadania, terminy realizacji poszczególnych etapów, zasady zarządzania i monitoringu, mapy, schematy, projekty techniczne, projekty aktów prawa wykonawczego i decyzji administracyjnych, projekty umów, podziału kompetencji itp. W wielu wypadkach obejmują również scenariusze niezbędnych działań w zależności od możliwych do zaistnienia warunków zewnętrznych i wewnętrznych.

19.4. Organizacja prac nad metrykami i projektami zadań strategicznych

Prace nad metrykami zadań strategicznych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu SRGSS 2013-2022 przez Radę Miejską. Podjęcie przez Radę uchwały o przyjęciu SRGSS 2013-2022 oznaczać będzie zobowiązanie Burmistrza do powołania Zespołu ds. Wdrażania Strategii oraz wykonania wspomnianych projektów. Proponuje się przyjęcie następującej organizacji prac nad projektami:

1). Burmistrz wraz z ZWS sporządza listę metryk i projektów, które powinny zostać sporządzone w pierwszej kolejności.
2). Burmistrz wraz z ZWS sporządza listę autorów metryk i projektów:
    a.) kierowników poszczególnych referatów Urzędu Miejskiego,
    b.) dyrektorów/kierowników gminnych jednostek organizacyjnych,
    c.) eksperta(ów) zewnętrznego,
    d.) partnerów współpracy strategicznej,

dopuszczalne (niekiedy wskazane) jest powołanie zespołów autorskich.

3). Burmistrz powołuje eksperta(ów) ds. SRGSS 2013-2022, który poprowadzi prace nad metrykami i projektami.

4). Podczas posiedzenia ZWS:

e.) Burmistrz powierza (dyspozycja służbowa) wykonanie metryk i projektów poszczególnym autorom,

f.) Burmistrz określa terminy wykonania poszczególnych metryk i projektów,

g.) ekspert(ci) ds. SRGSS 2013-2022 przedstawia cechy (wymogi) metryk i projektów,

5). W kolejnych posiedzeniach ZWS uczestniczą: Burmistrz, autorzy metryk i projektów oraz ekspert(ci) ds. planowania strategicznego. Podczas posiedzeń autorzy prezentują metryki i projekty oraz przyjmują uwagi. Prace kończą się ich przyjęciem przez Burmistrza i członków ZWS. Następnie metryki przekazywane są ekspertowi(om) ds. planowania strategicznego w celu sporządzenia dokumentu pt.: „Metryki zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie". Jego rolą będzie:

h.) wprowadzenie autorskich korekt,

i.) redakcja tekstu,

j.) analiza zadań pod kątem ich wzajemnych powiązań,

k.) wskazanie nie uwzględnionych w projektach źródeł finansowania zadań,

l.) wskazanie nie uwzględnionych w projektach skutków realizacji zadań,

m.) wskazanie nie uwzględnionych w projektach współrealizatorów zadań,

n.) wskazanie nie uwzględnionych w projektach działań (np. uchwał) jakie musi podjąć Burmistrz i Rada Miejska w celu prawidłowej realizacji zadania,

o.) przygotowanie prezentacji dokumentu pt.: „Metryki zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie".

6). Ekspert(ci) ds. Strategii przekazuje dokument pt.: „Metryki zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie" Burmistrzowi.

Przedstawiona propozycja organizacji prac nad projektami dotyczy w zakresie czasowym okresu bezpośrednio po przyjęciu SRGSS 2013-2022, a w zakresie merytorycznym tylko części zadań strategicznych. W miarę postępowania w realizacji SRGSS 2013-2022 konieczne będzie sporządzanie kolejnych metryk i projektów. Proponuje się jednak aby procedura ta została zachowana w swoim modelowym kształcie. Zagwarantuje to porównywalność wyników prac, a także wysoką ich jakość.

20. Ewaluacja wdrażania strategii

20.1. Istota i fazy ewaluacji

Ewaluacja Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 to proces, który ma na trzy cele. Pierwszym z nich jest modyfikacja Strategii w trakcie wdrażania, tak by przyjęte cele strategiczne zostały osiągnięte, dzięki poniesieniu jak najniższych nakładów finansowych, czasowych i rzeczowych. Celem drugim ewaluacji jest identyfikacja momentu, w którym Rada Miejska powinna uchylić tą Strategię i przyjąć kolejną, a także określenie przesłanek i zakresu tej zmiany (aktualizacja lub gruntowna zmiana). Trzecim celem jest zapewnienie właściwych prawno-organizacyjnych warunków wdrażania SRGSS 2013-2022. Zaniechanie ewaluacji Strategii może skutkować gwałtownym spadkiem skuteczności i efektywności procesu wdrożeniowego. W skrajnych przypadkach może prowadzić do odsunięcia realizacji poszczególnych zadań strategicznych w bliżej nieokreśloną przyszłość. Jest zatem gwarantem osiągnięcia korzyści jakich społeczność Gminy Stronie Śląskie oczekuje od planowania i zarządzania strategicznego prowadzonego przez władze lokalne.

Proces ewaluacji będzie realizowany równolegle z wdrażaniem SRGSS 2013-2022 i polegał będzie na corocznym powtarzaniu następujących faz:

Faza I: Monitoring
Faza II: Ocena wyników monitoringu
Faza III: Aktualizacja lub zmiana Strategii oraz zmiany prawno-organizacyjne

Fazy te zostały opisane w rozdziałach nr 20.2, 20.3 i 20.4.

Biorąc pod uwagę przyjętą dla Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 metodologię wdrażania, czynności ewaluacyjne powinny być przeprowadzane raz do roku, a podmiotami je realizującymi powinny być:

- ***Zespół ds. Wdrażania Strategii, a w jego ramach organ wykonawczy samorządu gminy,***
- ***Rada Miejska.***

20.2. Faza I – Monitoring

Monitoring realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 jest pierwszą fazą jej ewaluacji. Obejmować on będzie następujące przedmioty:

1. właściwości gminy oraz czynniki jej rozwoju (por. rozdział nr 7.1),
2. cele operacyjne, a poprzez nie cele strategiczne (por. rozdział nr 12),
3. zadania strategiczne (por. rozdział nr 14),
4. proces wdrażania i ewaluacji (por. rozdziały nr od 17 do 22).

Podmiotem realizującym monitoring powinien być ZWS. Czynności i metody prowadzenia monitoringu ww. przedmiotów zostały zaprezentowane w rozdziałach nr od 20.2.1 do 20.2.4.

20.2.1. Monitoring właściwości gminy i czynników jej rozwoju

Realizacja tej części monitoringu polegać będzie na wypełnianiu funkcji „g” przez ZWS (por. rozdział nr 17.1.2).

20.2.2. Monitoring zadań strategicznych

Realizacja tej części monitoringu polegać będzie na wypełnianiu funkcji „i” oraz „j” przez ZWS (por. rozdział nr 17.1.2).

20.2.3. Monitoring celów operacyjnych

Realizacja tej części monitoringu polegać będzie na wypełnianiu funkcji „k” przez ZWS (por. rozdział nr 17.1.2). Monitoring celów operacyjnych polega na przyporządkowaniu każdemu z celów operacyjnych zestawu mierników i cyklicznym badaniu poziomów oraz zmian wartości tych mierników. Pozwala to orzec, czy dany cel operacyjny został osiągnięty, czy też nie. ***Osiągnięcie wszystkich lub zdecydowanej większości założonych celów operacyjnych, oznaczać będzie osiągnięcie wyznaczonych celów strategicznych***.

Tabela nr 18 zawiera wykaz ww. mierników dla Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022. Znajdują się w niej następujące rodzaje mierników:

1. ***mierniki efektu*** – obrazują one skalę efektu działań podejmowanych przez samorząd gminy w ramach realizacji SRGSS 2013-2022. Podkreślić jednak należy, iż w większości wypadków efekt ten nie będzie wyłącznie wynikiem działań gminnych, ale również wynikiem działań podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, różnorodnych instytucji i organizacji, a nawet podmiotów i zjawisk zewnętrznych. Merytoryczne prawo do stosowania tych mierników wynika jednak z dwóch założeń. Po pierwsze, że samorząd gminy ma istotny wpływ na poziom efektów, a po drugie, że jeśli uzyskany zostanie korzystny poziom danej celowej grupy wskaźników (nawet bez lub z niskim udziałem wpływu narzędzi gminnych), to oznaczać to będzie, iż dany cel został osiągnięty i działania gminy w tym zakresie nie są już niezbędne. W tabeli nr 18 mierniki takie oznaczone zostały kolorem zielonym i znakiem ◉.

2. ***mierniki opinii*** – ta grupa mierników ustalana jest w wyniku przeprowadzania badań ankietowych, o których mowa w następnym rozdziale i ma podwójne znaczenie. W pierwszym, dotyczy ona opinii mieszkańców gminy, jej przedsiębiorców, a także osób przyjezdnych korzystających z jej walorów, na szereg aspektów rozwoju Gminy Stronie Śląskie. Beneficjentem działań realizowanych w ramach SRGSS 2013-2022 są właśnie te osoby, wobec czego ich opinia powinna stać się jednym z podstawowych mierników skuteczności SRGSS 2013-2022. W znaczeniu drugim, mierniki opinii pozwalają ustalić faktyczny wpływ działań realizowanych przez władze na społeczność gminy. Są to zatem zmodyfikowane mierniki efektu, o których mowa wyżej. W tabeli nr 18 mierniki takie oznaczone zostały kolorem czerwonym i znakiem ▣.

3. ***mierniki działania*** – stosowane są one w sytuacji gdy zrealizowanie danego zadania strategicznego jest samo w sobie osiągnięciem danego celu. W przypadku takich zadań ich realizacja jest tożsama z osiągnięciem zamierzonego efektu (w przeciwieństwie do większości pozostałych, których zrealizowanie nie koniecznie oznacza osiągnięcie oczekiwanego efektu). W tabeli nr 18 mierniki takie oznaczone zostały kolorem szarym i znakiem ◈.

Prowadzenie procedury monitoringowej oznacza konieczność ciągłego gromadzenia i przetwarzania informacji niezbędnych do ustalenia wartości wskaźników, o których mowa w poprzednim rozdziale. Oznacza to, iż ZWS musi na bieżąco gromadzić dane statystyczne, opisowe i finansowe pozwalające na to. Podejmowanie działań monitoringowych dopiero przed przedłożeniem Radzie Miejskiej sprawozdania, o którym mowa w rozdziale nr 20.3, z pewnością nie zapewni mu należytej jakości. Szczególna rola przypada ZWS także w zakresie prowadzenia regularnych badań ankietowych, na które składają się:

1. *Badania ankietowe społeczności gminy, przeprowadzanie co 2 lata.*
2. *Badania ankietowe uczniów i kadr szkół gminy, przeprowadzanie co 2 lata.*
3. *Badania ankietowe przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej), przeprowadzanie co 2 lata.*
4. *Badania ankietowe osób korzystających z usług administracyjnych Urzędu Miejskiego, przeprowadzane co roku.*

Musi on bowiem pełnić funkcje ich organizatora, a także realizatora. Wtedy gdy będzie to niezbędne, przygotowanie badań i opracowanie merytoryczne zebranych ankiet można powierzyć zewnętrznemu specjaliście, natomiast obsługę techniczną powinien zapewnić podmiot odpowiedzialny za monitoring. ***Takie rozwiązanie charakteryzuje się pożądaną jakością przy jednoczesnym znaczącym obniżeniu poziomu niezbędnych kosztów.***

Tabela 17. Wskaźniki monitoringu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
SFERA GOSPODARCZA (w tym infrastruktura techniczna)		
(O1) Rozwój przedsiębiorczości	⦿ Liczba podmiotów gospodarczych.	☒ Urząd Statystyczny. ☒ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba podmiotów gospodarczych założonych w danym roku.	☒ Urząd Statystyczny. ☒ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba podmiotów gospodarczych zlikwidowanych w danym roku.	☒ Urząd Statystyczny. ☒ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba osób zatrudnionych w niepublicznych podmiotach gospodarczych lub ich oddziałach/filiach/jednostkach funkcjonujących na terenie gminy.	☒ Urząd Statystyczny.
	⦿ Udział w gospodarce gminy podmiotów gospodarczych działających w sekcjach PKD związanych z turystyką i rekreacją[4], mierzony liczbą zatrudnionych oraz liczbą firm działających w tych sekcjach.	☒ Urząd Statystyczny.
	⦿ Pozycje w rankingach atrakcyjności inwestycyjnej gmin Dolnego Śląska (prasa ekonomiczną i samorządowa, publikacje naukowe).	☒ Prasa ekonom. i samorządowa. ☒ Publikacje naukowe.
	⦿ Wysokość wydatków inwestycyjnych małych i średnich przedsiębiorstw[5].	☒ Urząd Statystyczny.

[4] Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. (Dz. U. 33, poz. 289) z późniejszymi zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2004 r. (Dz. U. 165, poz. 1727).

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	⦿ Wartość „*wskaźnika skłonności do przedsiębiorczości (WSP)*[6]”.	🖂 Urząd Statystyczny.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 60% ankietowanych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej) spodziewa się co najmniej umiarkowanego rozwoju w najbliższych 3 latach działalności. - co najmniej dobra średnia opinia 75% przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej) na temat infrastrukturalnych i przestrzennych warunków rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw[7]. - co najmniej 75% ankietowanych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej) uznaje, że gmina jest atrakcyjnym miejscem do inwestowania.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej).
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie i wdrożenie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

[5] Zgodnie z Zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (notyfikowane jako dokument nr C(2003) 1422), 2003/361/WE.
[6] Wskaźnik skłonności przedsiębiorczości (WSP) obliczany jest jako liczba mieszkańców przypadająca na jedną drobną firmę prywatną.
[7] Zgodnie z Zaleceniem Komisji Europejskiej z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (notyfikowane jako dokument nr C(2003) 1422), 2003/361/WE.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O2)Rozwój rynku pracy	◉ Średnioroczna stopa bezrobocia.	⊠ Powiatowy Urząd Pracy. ⊠ Bank Danych Lokalnych.
	◉ Liczba absolwentów szkół i uczelni, którzy jednocześnie spełniają warunki: nie kontynuują nauki; zamieszkują na terenie gminy; zarejestrowali się jako bezrobotni w ciągu roku od ukończenia szkoły; są bezrobotni min. rok.	⊠ Powiatowy Urząd Pracy.
	◉ Udział długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy wśród mieszkańców gminy zarejestrowanych jako bezrobotni.	⊠ Powiatowy Urząd Pracy.
	◉ Struktura płci wśród osób bezrobotnych	⊠ Powiatowy Urząd Pracy. ⊠ Bank Danych Lokalnych.
	◉ Struktura grup zawodowych i płci wśród osób bezrobotnych	⊠ Powiatowy Urząd Pracy. ⊠ Bank Danych Lokalnych.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - Co najmniej 70% ankietowanych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej) uznaje, że na terenie Gminy Stronie Śląskie znajdują się osoby o kwalifikacjach odpowiadających ich wymaganiom, które byłyby chętne podjąć u nich pracę. - Brak dominacji ograniczonej liczby zawodów w zawodach poszukiwanych przez pracodawców funkcjonujących na terenie gminy.	⊠ Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej).
	◈ Opracowanie i wdrożenie programu, o którym mowa w zadaniu strategicznym XXX w terminie przewidzianym w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O3)Rozwój funkcji turystyczno-rekreacyjnych	⦿ Liczba turystów i osób korzystających z usług rekreacyjnych.	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Zakres usług turystyczno-rekreacyjnych.	⊠ Podmioty świadczące usługi turystyczno-rekreacyjne.
	⦿ Liczba podmiotów gospodarczych działających w sekcjach PKD związanych z turystyką i rekreacją[8].	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Liczba pracujących w podmiotach gospodarczych działających w sekcjach PKD związanych z turystyką i rekreacją[9].	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Liczba miejsc noclegowych w obiektach turystycznych.	⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Urząd Miejski. ⊠ Podmioty św. usługi noclegowe
	⦿ Liczba noclegów udzielonych w obiektach turystycznych	⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Podmioty świadcz. usługi nocl.
	⦿ Liczba urządzeń infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.	⊠ Gestorzy infrastrukt. turyst-rekr. ⊠ Urząd Miejski
	⦿ Liczba gospodarstw agroturystycznych i ekoturystycznych.	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Liczba uczestników największych imprez turystyczno-rekreacyjnych.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Współorganizatorzy imprez.
	▣ Uzyskanie następujących ocen:	⊠ Wyniki przeprowadzanych co 2

[8] Zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 2004 r. (Dz. U. 33, poz. 289) z późniejszymi zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2004 r. (Dz. U. 165, poz. 1727).

[9] j.w.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	- co najmniej 70% korzystających z usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie twierdzi, iż czuje się bezpiecznie na jej terenie, - co najmniej 60% korzystających z usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie twierdzi, iż jej infrastruktura turystyczno-rekreacyjna odpowiada ich wymaganiom, - co najmniej 80% korzystających z usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie twierdzi, iż informacja turystyczna jej dotycząca działa bez większych zastrzeżeń, - co najmniej 50% korzystających z usług turyst.-rekreac. świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie twierdzi, iż ponowienie z nich skorzysta, - co najmniej 70% korzystających z usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie twierdzi, iż poleci gminę swoim znajomym/rodzinie.	lata badań ankietowych osób korzystających z usług turystyczno-rekreacyjnych świadczonych na terenie Gminy Stronie Śląskie.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie i wdrożenie programu, o którym mowa w zadaniu strategicznym XXX w terminie przewidzianym w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O4)Rozwój infrastruktury technicznej	◉ Długość i poprawa parametrów technicznych dróg gminnych.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Ilość i poprawa parametrów technicznych gminnej infrastruktury okołodrogowej.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Będący wynikiem wsparcia gminy, wzrost długości i poprawa parametrów technicznych innej niż gminna sieci drogowej.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Gestorzy infrastruktury.
	◉ Będący wynikiem wsparcia gminy, wzrost wolumenu i poprawa parametrów technicznych innej niż gminna infrastruktury okołodrogowej.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Gestorzy infrastruktury.
	◉ Długość i poprawa parametrów technicznych sieci wodociągowej.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Wzrost wolumenu i poprawa parametrów technicznych innej niż sieć infrastruktury wodociągowej.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Udział gospodarstw domowych korzystających z wodociągu w całkowitej liczbie gospodarstw domowych	⊠ Urząd Statystyczny.
	◉ Długość i parametry techniczne sanitarnej i deszczowej sieci kanalizacyjnej.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Ilość i parametry techniczne, innej niż sieć, sanitarnej i deszczowej infrastruktury kanalizacyjnej.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Liczba mieszkańców z dostępem do sieci teleinformatycznej.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Gestorzy infrastruktury.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	⦿ Liczba publicznych punktów dostępu do sieci Internet.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Długość i parametry techniczne sieci gazowniczej.	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Udział gospodarstw domowych korzystających z gazu sieciowego w całkowitej liczbie gospodarstw domowych.	⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Potencjał techniczny i jakość infrastruktury służącej gospodarce wodami powierzchniowymi.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny.
	⦿ Udział gospodarstw domowych korzystających z sieci ciepłowniczej w całkowitej liczbie gospodarstw domowych.	⊠ Urząd Statystyczny.
	▣ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
SFERA SPOŁECZNA (w tym administracja)		
(O5) Rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnych	◉ Liczba osób biorących udział imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych.	⊠ Organizatorzy imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych. ⊠ Urząd Miejski.
	◉ Ranga i liczba uczestników imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych.	⊠ Organizatorzy imprez sportowych i sportowo-rekreacyjnych. ⊠ Urząd Miejski.
	◉ Wyniki sportowe klubów / stowarzyszeń / zrzeszeń / organizacji sportowych oraz sportowców indywidualnych.	⊠ Kluby, stowarzyszenia, zrzeszenia i inne organizacje sportowe. ⊠ Urząd Miejski.
	◉ Liczba oraz parametry techniczne obiektów infrastruktury sportowej i sportowo-rekreacyjnej.	⊠ Gestorzy obiektów infrastruktury sportowej i sportowo-rekreacyjnej. ⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny.
	◉ Liczba klubów, zrzeszeń, stowarzyszeń i innych organizacji związanych ze sportem oraz liczebność ich członków uprawiających sport.	⊠ Kluby, zrzeszenia, stowarzyszenia i inne organizacje związane ze sportem.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
		⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny.
	◉ Liczba mieszkańców regularnie wykorzystujących poszczególne obiekty sportowe i sportowo-rekreacyjne.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Gestorzy obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 80% korzystających z obiektów infrastruktury sportowej znajdujących się na terenie gminy uznaje, że spełniają one ich oczekiwania, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że może korzystać z pożądanych przez nich obiektów infrastruktury sportowej, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że młodzież z terenu gminy może korzystać z pożądanych przez nich obiektów infrastruktury sportowej, - co najmniej 60% mieszkańców gminy uznaje, że na terenie gminy organizowane są interesujące dla nich imprezy sportowe, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że sport jest dziedziną życia dobrze rozwijającą się w Gminie Stronie Śląskie.	⊠ Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O6) Rozwój systemu opieki i edukacji	⦿ Parametry techniczne obiektów szkół gminnych.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Parametry techniczne obiektów przedszkoli gminnych.	⊠ Gminne jednostki przedszkolne.
	⦿ Liczba dzieci korzystających z opieki przedszkolnej.	⊠ Gminne jednostki przedszkolne.
	⦿ Kwalifikacje zawodowe dydaktycznych pracowników szkół gminnych.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Kwalifikacje zawodowe opiekuńczo-dydaktycznych pracowników przedszkoli gminnych.	⊠ Gminne jednostki przedszkolne. ⊠ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba uczniów szkół gminnych wymagających opieki i edukacji psychologicznej, logopedycznej, pediatrycznej, pielęgniarskiej, socjoterapeutycznej, a jednocześnie nie objętych tą opieką.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Parametry ilościowe i jakościowe zajęć dodatkowych, z których korzystają uczniowie szkół gminnych i wychowankowie przedszkoli gminnych.	⊠ Gminne jednostki oświatowe. ⊠ Gminne jednostki przedszkolne.
	⦿ Zakres współpracy transgranicznej szkół gminnych oraz liczba dzieci (młodzieży) i pracowników biorących w niej udział.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Zakres współpracy szkół gminnych z NGO oraz liczba dzieci (młodzieży) i pracowników biorących w niej udział.	⊠ Gminne jednostki oświatowe. ⊠ Lokalne NGO.
	⦿ Brak ograniczeń w dostępie uczniów szkół gminnych do Internetu.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Liczba i zakres porad w zakresie orientacji zawodowej udzielonych absolwentom (uczniom ostatniej klasy) gimnazjum.	⊠ Gminne jednostki oświatowe.
	⦿ Liczba osób objętych gminnym systemem stypendialnym oraz wartość pomocy stypendialnej udzielonej przez gminę.	⊠ Gminne jednostki oświatowe. ⊠ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba (szacunki) uzależnionych (zagrożonych uzależnieniem) uczniów	⊠ Gminne jednostki oświatowe.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	szkół gminnych.	
	⦿ Liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach kształtowania społeczeństwa obywatelskiego.	🖂 Urząd Miejski.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 80% rodziców dzieci w wieku przedszkolnym uznaje, że mają możliwość skorzystania z opieki przedszkolnej dzieci, - co najmniej 80% rodziców uczniów szkół gminnych uznaje, że ich stan techniczny i wyposażenie są co najmniej dobre, - co najmniej 80% pracowników szkół gminnych uznaje, że ich stan techniczny i wyposażenie są co najmniej dobre, - co najmniej 80% pracowników szkół gminnych uznaje, że ich warunki pracy są co najmniej dobre, - co najmniej 70% rodziców uczniów szkół gminnych uznaje, że ich dzieci mają możliwość rozwijania w nich własnych zainteresowań.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych rodziców uczniów i kadry szkół gminnych.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O7)Rozwój systemu pomocy społecznej	⦿ Liczebność osób dotkniętych: bezdomnością, alkoholizmem, narkomanią, ubóstwem, patologiami rodziny itp.	🖂 OPS. 🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczebność rodzin wymagających zakwaterowania w lokalu socjalnym i nie posiadających dostępu do takiego lokalu.	🖂 OPS. 🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba wolontariuszy działających w gminie.	🖂 OPS.
	⦿ Liczba dzieci (młodzieży) wymagających objęcia działalnością świetlic środowiskowych i nie objętych taką działalnością.	🖂 OPS. 🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wymagających objęcia usługami opiekuńczo-pielęgnacyjnymi i nie objętych takimi usługami.	🖂 OPS. 🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba samotnych matek wymagających wsparcia ze strony gminy i pozbawionych takiego wsparcia.	🖂 OPS. 🖂 Urząd Miejski.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 80% mieszkańców gminy uważa, iż w gminie istnieje dobry system prewencji i rozwiązywania problemów społecznych, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uważa, iż w gminie istnieje dobry system pomocy społecznej.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O8) Rozwój systemów bezpieczeństwa publicznego	◉ Liczba poszczególnych rodzajów przestępstw popełnianych przeciwko mieszkańcom i mieniu prywatnemu.	⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Liczba przestępstw popełnianych na turystach i osobach korzystających z walorów rekreacyjnych gminy.	⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Liczba przestępstw popełnianych przeciwko mieniu publicznemu.	⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Liczba przestępstw i negatywnych zdarzeń niekaralnych popełnianych w gminnych jednostkach oświatowych.	⊠ Gminne jednostki oświatowe. ⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Liczba wypadków w gospodarstw. domowych i rolnych z udziałem dzieci.	⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Liczba wypadków i zdarzeń drogowych.	⊠ Komenda Powiatowa Policji.
	◉ Parametry charakteryzujące zjawiska epidemiologiczne.	⊠ Powiatowa Stacja San.-Epidem.
	◉ Parametry charakteryzujące zjawiska epizootyczne.	⊠ Powiatowy Lekarz Weterynarii.
	◉ Liczba pożarów i straty przez nie spowodowane.	⊠ Komenda Powiatowa PSP. ⊠ Ochotnicze straże pożarne.
	◉ Liczba i parametry techniczne poszczególnych, podstawowych elementów wyposażenia technicznego jednostek straży pożarnej.	⊠ Komenda Powiatowa PSP. ⊠ Ochotnicze straże pożarne.
	◉ Liczba uczniów szkół i wychowanków przedszkoli objętych programami edukacyjnymi w zakresie poszczególnych form bezpieczeństwa oraz zakres merytoryczny i czasowy tych programów.	⊠ Gminne jednostki oświatowe. ⊠ Gminne jednostki przedszkolne. ⊠ Komenda Powiatowa PSP. ⊠ Komenda Powiatowa Policji. ⊠ Powiatowa Stacja San.-Epidem.
	◉ Liczba osób pełnoletnich objętych programami edukacyjnymi w zakresie	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	poszczególnych form bezpieczeństwa oraz zakres merytoryczny i czasowy tych programów.	⊠ Komenda Powiatowa PSP. ⊠ Komenda Powiatowa Policji. ⊠ Powiatowa Stacja San.-Epidem.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje poziom własnego zagrożenia przestępczością za co najwyżej średni, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że niszczenie mienia publicznego nie jest problemem w Gminie Stronie Śląskie, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje drogi na terenie gminy za bezpieczne, - co najmniej 90% rodziców uczniów szkół z ternu gminy uznaje, że ich dzieci są w nich bezpieczne, - co najmniej 80% przedsiębiorców działających w sferze turystyki na terenie gminy uznaje, że ich klienci mogą czuć się bezpiecznie, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że programy edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa adresowane do mieszkańców gminy są satysfakcjonujące, co do zakresu, ilości i jakości.	⊠ Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie. ⊠ Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych przedsiębiorców (właścicieli / naczelnej kadry kierowniczej).
	◈ Opracowanie programu, o którym mowa w zadaniu strategicznym XXX w terminie przewidzianym w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O9) Rozwój systemu samorządu i administracji gminnej	⦿ Wartość sprywatyzowanego mienia gminy i jej jednostek, niewykorzystywanego w związku z realizacją zadań gminnych.	☒ Urząd Miejski.
	⦿ Liczba usług zrealizowanych przez jednostki organizacyjne gminy za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej.	☒ Urząd Miejski. ☒ Jednostki organizacyjne gminy.
	⦿ Wartość wsparcia zewnętrznego pozyskanego na realizację zadań gminy.	☒ Urząd Miejski. ☒ Jednostki organizacyjne gminy.
	⦿ Ilość / wartość porad, szkoleń itp. udzielonych / zrealizowanych / wspartych w zakresie pozyskiwania środków pomocowych.	☒ Urząd Miejski. ☒ Wsparte podmioty.
	⦿ Ilość / wartość działań organizacji pozarządowych zrealizowanych dzięki wsparciu samorządu gminnego.	☒ Urząd Miejski. ☒ Wsparte organizacje pozarządowe.
	⦿ Ilość / wartość zadań strategicznych gminy lub ich fragmentów włączonych do nowej Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego i innych dokumentów planistycznych wyższych rzędów.	☒ Urząd Miejski. ☒ Podmioty programów wyższych rzędów.
	⦿ Ilość / wartość / skutki działań w zakresie współpracy transgranicznej zrealizowanych przez gminę.	☒ Urząd Miejski. ☒ Jednostki organizacyjne gminy. ☒ Partnerzy współpracy transgranicznej.
	⦿ Ilość / wartość / skutki działań w zakresie współpracy z innymi, krajowymi samorządami.	☒ Urząd Miejski. ☒ Jednostki organizacyjne gminy. ☒ Samorządy partnerskie.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	⦿ Liczba planów i programów wymaganych przez prawo, które posiada samorząd gminy, i które uległy dezaktualizacji.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba planów i programów wymaganych przez prawo, których nie posiada samorząd gminy.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i zakres merytoryczny poszczególnych przedsięwzięć z zakresu dialogu społecznego.	🖂 Urząd Miejski.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 90% korzystających z usług administracyjnych Urzędu Miejskiego ocenia je dobrze, - co najmniej 75% mieszkańców gminy uznaje, że system komunikacji społecznej w układzie „mieszkańcy – władze gminy" jest co najmniej dobry.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co roku badań ankietowych korzystających z usług administracyjnych Urzędu Miejskiego. 🖂 Wyniki badań ankietowych mieszkańców gminy.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
Rozwój systemu opieki zdrowotnej (O10)	⦿ Zakres merytoryczny realizowanych przez gminę programów profilaktyki prozdrowotnej.	🖂 Gminne podmioty świadczące usł. medyczne.
	⦿ Liczba osób objętych poszczególnymi programami profilaktyki prozdrowotnej.	🖂 Gminne podmioty świadczące usł. medyczne.
	⦿ Liczba i zakres rzeczowy poszczególnych usług medycznych.	🖂 Gminne podmioty świadczące usł. medyczne.
	⦿ Parametry techniczne obiektów, w których świadczone są usługi medyczne i.	🖂 Gminne podmioty świadczące usł. medyczne.
	⦿ Liczba i parametry techniczne głównych urządzeń medycznych.	🖂 Gminne podmioty świadczące usł. medyczne.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że dostępność do usług medycznych na terenie gminy jest co najmniej dobra, - co najmniej 80% mieszkańców gminy uznaje, że zakres usług medycznych świadczonych na terenie gminy jest co najmniej dobra.	🖂 Wyniki badań ankietowych mieszkańców gminy.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
Rozwój systemu kultury (O11)	⦿ Liczba uczestników przedsięwzięć kulturalnych zrealizowanych przy współudziale samorządu gminnego.	🖂 Urząd Miejski. 🖂 Partnerzy współpr. kulturalnej.
	⦿ Liczba uczestników przedsięwzięć kulturalnych zrealizowanych przez samorząd gminny (jego jednostki).	🖂 Urząd Miejski. 🖂 Zw. z kulturą jednostki gminy.
	⦿ Zakres merytoryczny przedsięwzięć kulturalnych zrealizowanych przy współudziale samorządu gminnego.	🖂 Urząd Miejski. 🖂 Partnerzy współpr. kulturalnej.
	⦿ Zakres merytoryczny przedsięwzięć kulturalnych zrealizowanych przez samorząd gminny (jego jednostki).	🖂 Urząd Miejski. 🖂 Zw. z kulturą jednostki gminy.
	⦿ Zakres usług kulturalnych regularnie świadczonych przez gminne jednostki organizacyjne.	🖂 Związane z kulturą jednostki organizacyjne gminy.
	⦿ Liczba osób regularnie korzystających z usług kulturalnych świadczonych przez gminne jednostki organizacyjne.	🖂 Związane z kulturą jednostki organizacyjne gminy.
	⦿ Liczba animatorów kultury i poziom ich kwalifikacji.	🖂 Zw. z kulturą jednostki gminy.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 70% mieszkańców gminy uznaje, że ma na terenie gminy dostęp do pożądanych przez siebie form działalności kulturalnej.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie.
	◈ Opracowanie programu, o którym mowa w zadaniu strategicznym XXX w terminie przewidzianym w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O12) Rozwój systemu mieszkalnictwa i komunikacji publicznej	⦿ Powierzchnia, liczba mieszkań i metraż budynków mieszkalnych, na użytkowanie / budowę których zostało wydane pozwolenie.	🖂 Starostwo Powiatowe.
	⦿ Długość nie utwardzonych / nie wyposażonych w kanalizację deszczową / nie wyposażonych w oświetlenie dróg gminnych pełniących rolę dróg dojazdowych do posesji mieszkalnych.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia nieruchomości komunalnych przygotowanych do sprzedaży (sprzedanych) pod budownictwo mieszkalne.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i podstawowe parametry techniczne obiektów małej architektury.	🖂 Urząd Miejski.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 70% mieszkańców gminy uznaje, że na terenie gminy znajdują się atrakcyjne pod względem infrastrukturalnym i prawnym tereny pod budowę obiektów mieszkalnych, - co najmniej 50% mieszkańców gminy uznaje połączenia gminy z otoczeniem za dogodne, - co najmniej 50% mieszkańców gminy uznaje, że poziom estetyki miejsc publicznych za wysoki.	🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	SFERA ŚRODOWISKOWA	
(O13) Rozwój systemów ochrony środowiska	◉ Poziom zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb.	⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Urząd Miejski. ⊠ Starostwo Powiatowe.
	◉ Natężenie hałasu w miejscach najsilniejszego zagrożenia nim mieszkańców.	⊠ Starostwo Powiatowe ⊠ WIOŚ.
	◉ Powierzchnia obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Liczba i łączna moc przestarzałych systemów grzewczych, z których korzystają gminne jednostki organizacyjne.	⊠ Gminne jednostki organizacyjne. ⊠ Urząd Miejski.
	◉ Kubatura wymagających termomodernizacji obiektów gminnych jednostek organizacyjnych.	⊠ Gminne jednostki organizacyjne. ⊠ Urząd Miejski.
	◉ Kubatura obiektów prywatnych poddanych termomodernizacji przy wsparciu samorządu gminy.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Powierzchnia gruntów rolnych poddanych wspartej przez gminę rekultywacji.	⊠ Urząd Miejski
	◉ Łączna moc odnawialnych źródeł energii powstałych wskutek (zrealizowanych, wspartych) działań gminy.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	⦿ Parametry charakteryzujące zakres sanacji zdegradowanych zasobów środowiska naturalnego gminy.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Wyniki badań naukowych i bieżącego monitoringu.
	⦿ Zakres działań zrealizowanych przez samorząd gminy służących wsparciu instytucji i organizacji działających na rzecz ochrony środowiska.	⊠ Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O14) Rozwój systemów gospodarki odpadami	◉ Udział wytwórców objętych selektywną zbiórką odpadów komunalnych w całkowitej ich liczbie.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Przedsiębiorcy.
	◉ Ilość azbestu usuniętego wskutek (zrealizowanych, wspartych) działań gminy.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Udziały, selektywnie zebranych, poszczególnych rodzajów surowców wtórnych w całkowitej ilości zebranych odpadów komunalnych.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Przedsiębiorcy.
	◉ Udziały, selektywnie zebranych, poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych w całkowitej ilości zebranych odpadów komunalnych.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Przedsiębiorcy.
	◉ Udział odpadów ulegających biodegradacji w całkowitej ilości zebranych odpadów komunalnych.	⊠ Urząd Miejski. ⊠ Przedsiębiorcy.
	◉ Liczba nielegalnych składowisk odpadów istniejących na terenie gminy oraz szacowany wolumen zawartych w nich odpadów.	⊠ Urząd Miejski.
	◉ Poziom zanieczyszczenia powietrza, wód i gleb.	⊠ Urząd Statystyczny. ⊠ Urząd Miejski. ⊠ Starostwo Powiatowe.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programów, o których mowa w zadaniach strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	⊠ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O15) Rozwój systemów zarządzania zasobami środowiska naturalnego	⦿ Zakres przedsięwzięć gospodarczych skutkujących istotną utratą walorów turystyczno-rekreacyjnych.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia gleb na terenie gminy, które uległy erozji.	🖂 Starostwo Powiatowe.
	⦿ Liczba i powierzchnia certyfikowanych gospodarstw ekologicznych.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia lasów wg poszczególnych gatunków.	🖂 Urząd Statystyczny
	⦿ Liczba hektarów lasów poddanych wymianie gatunkowej.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba hektarów zalesień.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia gruntów rolnych w poszczególnych klasach bonitacyjnych.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia nasadzonej i zrewitalizowanej zieleni trwałej	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Powierzchnia nasadzonej zieleni śródpolnej.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba, zakres merytoryczny i czasowy oraz wyniki prac forów ekologicznych z udziałem samorządu gminy.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i zakres merytoryczny konfliktów między sferą środowiskową a gospodarczą i społeczną.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Długość urządzeń melioracyjnych i powierzchnia terenu objętego ich działaniem.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Opracowanie programu, o którym mowa w zadaniu strategicznym XXX w terminie przewidzianym w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski.
	◈ Realizacja zadań strategicznych XXX w terminach przewidzianych w SRGSS 2013-2022.	🖂 Urząd Miejski

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
(O16) Rozwój systemów zarządzania informacją o środowisku	◉ Zakres proekologicznej działalności edukacyjnej prowadzonej przez gminę.	☒ Urząd Miejski. ☒ Gminne jednostki oświatowe.
	◉ Liczba osób objętych proekologiczną działalnością edukacyjną prowadzoną przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski. ☒ Gminne jednostki oświatowe.
	◉ Zakres proekologicznej działalności edukacyjnej wspieranej przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski. ☒ Partnerzy współpracy.
	◉ Liczba osób objętych proekologiczną działalnością edukacyjną wspieraną przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski. ☒ Partnerzy współpracy.
	◉ Zakres i aktualność informacji środ. naturalnym posiadanych przez gminy.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność informacji o głównych źródłach hałasu i zagrożeniu nim mieszkańców, posiadanych przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność informacji o głównych źródłach zanieczyszczeń i realizowanych oraz potencjalnych działaniach na rzecz ich likwidacji / modernizacji / izolacji posiadanych przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność, posiadanych przez gminę, informacji o bonitacji gleb.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność danych o ryzykach katastrof ekologicznych posiadanych przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność informacji o stanie środowiska naturalnego udostępnionych w danym roku przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski.
	◉ Zakres i aktualność informacji o głównych źródłach hałasu i zagrożeniu nim mieszkańców, udostępnionych w danym roku przez samorząd gminy.	☒ Urząd Miejski.

Nr i nazwa celu operacyjnego	Mierniki efektu / działania / opinii	Źródła informacji
	⦿ Zakres i aktualność informacji o głównych źródłach zanieczyszczeń i realizowanych oraz potencjalnych działaniach na rzecz ich likwidacji / modernizacji / izolacji, udostępnionych w danym roku przez samorząd gminy.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i zakres kontroli w zakresie postępowania z odpadami.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i zakres kontroli w zakresie przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego.	🖂 Urząd Miejski.
	⦿ Liczba i zakres kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ws. postępowania z opakowaniami po nawozach sztucznych i środkach ochr. roślin.	🖂 Urząd Miejski.
	▣ Uzyskanie następujących ocen: - co najmniej 50% mieszkańców gminy charakteryzuje się co najmniej średnim poziomem świadomości ekologicznej, - co najmniej 75% młodzieży szkolnej charakteryzuje się co najmniej średnim poziomem świadomości ekologicznej.	🖂 Wyniki corocznych badań ankietowych uczniów i kadry szkół. 🖂 Wyniki przeprowadzanych co 2 lata badań ankietowych mieszkańców Gminy Stronie Śląskie.

20.2.4. Monitoring procesu wdrażania i ewaluacji

Monitoring procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022 polegać będzie na stałej obserwacji:

1. jakości dokumentów planistycznych sporządzanych przez i dla Gminy Stronie Śląskie oraz ich wzajemnej koordynacji,
2. zgodności prawa lokalnego stanowionego przez Radę Miejską z treścią SRGSS 2013-2022,
3. jakości i terminowości decyzji podejmowanych przez pracowników administracji gminnej w związku z realizacją zadań strategicznych,
4. przepływu informacji związanych z wdrażaniem SRGSS 2013-2022 wewnątrz struktury organizacyjnej Urzędu Miejskiego oraz między jednostkami organizacyjnymi gminy,
5. jakości i terminowości własnych prac, w tym prac ewaluacyjnych (czyli prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii w celu dokonania samooceny).

20.3. Faza II – Ocena wyników monitoringu

Ocena wyników monitoringu ma za zadanie udzielić odpowiedzi na szereg istotnych pytań. Po pierwsze, niezbędne jest ustalenie, jaka część SRGSS 2013-2022 została już zrealizowana, jaka znajduje się w trakcie realizacji, a jaka jest elementem wdrożeniowej przyszłości oraz jaki jest stan przygotowania samorządu gminy do niej. Nie mniej istotnym zagadnieniem jest weryfikacja stopnia osiągnięcia celów operacyjnych, a co za tym idzie, strategicznych. Kluczowe dla przyszłości zarządzania strategicznego będą także dotychczasowe doświadczenia władz i administracji samorządowej gminy zdobyte podczas działań wdrożeniowych i ewaluacyjnych poprzedzających ocenę wyników monitoringu – zarówno te pozytywne, jak i te negatywne. Interesujący będzie także ich bilans pozwalający stwierdzić, czy dotychczasowy sposób wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022 jest satysfakcjonujący. Mimo swojej obszerności merytorycznej, ocena wyników monitoringu nie może poprzestać na ustaleniu powyższych zagadnień. Konieczne jest bowiem uzupełnienie jej konkretnymi propozycjami zmian treści SRGSS 2013-2022, metod funkcjonowania samorządu oraz prawa lokalnego, tak aby po ich wprowadzeniu cele operacyjne, a co za tym idzie cele strategiczne, osiągane były szybciej, skuteczniej i efektywniej.

Podobnie jak w przypadku prowadzenia monitoringu, podmiotem oceniającym wyniki monitoringu powinien być ZWS. Aby osiągnąć cele stawiane przed tym etapem ewaluacji, sformułuje on:

1. syntetyczną ocenę stopnia zaawansowania realizacji SRGSS 2013-2022 i gotowości samorządu do jej kontynuacji, wzbogaconą o statystykę SRGSS 2013-2022,
2. wykaz zmian pozycji strategicznej Gminy Stronie Śląskie w stosunku do dnia przyjęcia SRGSS 2013-2022. Chodzi to o różnice między wynikami procedury SWOT Plus.
3. wykaz najważniejszych barier niezależnych od samorządu Gminy Stronie Śląskie i utrudniających wdrażanie lub/i ewaluację SRGSS 2013-2022,
4. propozycje zmian treści SRGSS 2013-2022 – zgodnie z pierwszym celem ewaluacji – wyrażonych w rozdziałach:
    a. analiza strategiczna (por. rozdział nr 7),
    b. priorytety rozwoju (por. rozdział nr 13),
    c. zadania strategiczne (por. rozdział nr 14),
    d. powiązań celów z zadaniami strategicznymi (por. rozdział nr 15),
    e. powiązania ze strategiami wyższego rzędu (por. rozdział nr 16),
    f. procedura wdrożeniowa (por. rozdziały nr 17, 18 i 19),
    g. sama procedura ewaluacyjna (por. rozdział nr 20),
    h. funkcje Rady Miejskiej (por. rozdział nr 21),
    i. promocja SRGSS 2013-2022 (por. rozdział nr 22).
5. wniosek o przyjęcie nowej Strategii jeśli uzna – zgodnie z drugim celem ewaluacji – że konieczne są zmiany treści Strategii wyrażonych w rozdziałach
    a. przedmiotów i podmiotów strategii (por. rozdział nr 8),
    b. okresu i horyzontu czasowego (por. rozdział nr 9),
    c. misji gminy i beneficjentów strategii (por. rozdział nr 10),
    d. wizji rozwoju gminy (por. rozdział nr 11),
    e. celów strategicznych i operacyjnych (por. rozdział nr 12),
6. propozycje zmian organizacji struktury, metod i technik pracy administracji gminnej mających przyczynić się do usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022,
7. propozycje zmian prawa lokalnego mające przyczynić się do usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022,

8. propozycje działań doskonalących kwalifikacje kadr administracji samorządowej mających przyczynić się do usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022,
9. propozycje zmian polityki zewnętrznej samorządu gminnego w stosunku do podmiotów zlokalizowanych w jego otoczeniu (np. samorządu powiatowego) oraz wnętrzu (np. największych podmiotów gospodarczych).

Całość tak opracowanych informacji powinna zostać połączona w „Sprawozdanie z Realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022", co będzie wypełnieniem funkcji „m" przez Zespół ds. Wdrażania Strategii (por. rozdział nr 17.1.2). W celu zapewnienia przejrzystości sprawozdania, zawartość ww. pkt 1 powinna zostać podzielona na 16 części, zgodnie z zakresem merytorycznym celów operacyjnych SRGSS 2013-2022. Niezbędne jest by sprawozdanie zawierało informacje o wartości przynajmniej niektórych mierników charakteryzujących stopień osiągnięcia poszczególnych celów operacyjnych (zawartych w tabeli nr 18) oraz wyników badań ankietowych. Najwłaściwszą do przedłożenia sprawozdania Radzie Miejskiej, będzie sesja poprzedzającą pierwszą sesję poświęconą projektowi budżetu na następny rok.

20.4. Faza III – Aktualizacja lub zmiana Strategii oraz zmiany prawno-organizacyjne

Jest to finalna faza procedury ewaluacyjnej. Oprócz Zespołu ds. Wdrażania Strategii, bardzo istotną rolę będą w niej pełnić: Rada Miejska i Burmistrz. Zadaniem Rady Miejskiej będzie:

1. przyjmowanie „Sprawozdań z Realizacji Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022" składanych jej przez Burmistrza,
2. przyjmowanie uchwał o zmianie uchwały o przyjęciu Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 wprowadzających zmiany jej treści wyrażonych w rozdziałach nr 7, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21 i 22,
3. uchylenie uchwały o przyjęciu Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 i przyjęcie uchwały o nowej Strategii, w przypadku konieczności zmian treści SRGSS 2013-2022 wyrażonych w rozdziałach 8, 9, 10, 11 i 12,
4. przyjmowanie uchwał, uchwał o zmianie uchwał oraz uchylanie uchwał, w celu usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022,

natomiast do zadań Burmistrza należeć będzie:

1. wykonywanie ww. uchwał,
2. wydawanie zarządzeń mających na celu usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022.

Z kolei do zadań Zespołu ds. Wdrażania Strategii należeć będzie:

1. przyjmowanie zmian własnej organizacji pracy w celu usprawnienia procesu wdrażania i ewaluacji SRGSS 2013-2022.

21. Funkcje Rady Miejskiej

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022, tak jak każda inna uchwała Rady Miejskiej powierzona została do wykonania Burmistrzowi. Nie mniej jednak, proces wdrażania SRGSS 2013-2022 będzie również zależny od działań podejmowanych przez Radę Miejską. Jako organ stanowiący samorządu, podejmując decyzje, w bardzo istotny sposób wpływać będzie ona nie tylko na możliwości wywiązania się Burmistrza ze zobowiązań zawartych w SRGSS 2013-2022, ale również samodzielnie decydować o działaniach temu służących. Z kolei jako organ kontrolny, będzie brać udział w ewaluacji SRGSS 2013-2022 i oceniać prace Burmistrza oraz związane ze SRGSS 2013-2022 prace własne.

Funkcje Rady Miejskiej w procesie wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 to:

1. terminowe podejmowanie uchwał zapewniających prawne i finansowe warunki do wdrażania poszczególnych zadań strategicznych,
2. zabezpieczenie środków budżetowych niezbędnych do organizacji procesu wdrażania SRGSS 2013-2022 (koszty prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii, koszty projektów, koszty promocji SRGSS 2013-2022, koszty badań ankietowych i innych działań monitoringowych itp.),
3. opiniowanie i współkształtowanie metryk i projektów realizacji, o których mowa w rozdziale nr 19,
4. popieranie procedur gwarantujących (por. rozdział 18),
5. współrealizacja procedury upublicznienia SRGSS 2013-2022 (por. rozdział nr 22),
6. udział w ewaluacji SRGSS 2013-2022 (por. rozdział nr 20).

22. Promocja SRGSS 2013-2022

Strategia Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 posiada bardzo duże znaczenie zarówno dla władz, jak i społeczności lokalnej. Proces jej wdrażania powinien być procesem upublicznionym i to nie tylko na szczeblu gminy, ale również w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Szeroka akcja informacyjna na temat SRGSS 2013-2022 jest jednym z podstawowych gwarantów jej skutecznego wdrożenia. W ten sposób społeczność lokalna kontrolować będzie terminowość osiągnięcia poszczególnych celów i realizacji poszczególnych zadań. Poza tym, SRGSS 2013-2022, jako element promocji Gminy Stronie Śląskie, sprzyjać będzie doskonaleniu jej wizerunku zarówno z punktu widzenia potencjalnych inwestorów, potencjalnych mieszkańców, potencjalnych partnerów współpracy strategicznej, jak i osób korzystających z jej walorów turystyczno-rekreacyjnych. W związku z tym należy:

1) przygotować następujące wersje promocyjne SRGSS 2013-2022:
   a.) ***promocyjną około 40-stronicową skróconą wersję Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022***. Ta wersja SRGSS 2013-2022 adresowana będzie do:
      - potencjalnych inwestorów,
      - wszystkich partnerów współdziałania strategicznego (samorządów gmin i powiatu, samorządu wojewódzkiego, lokalnych organizacji społecznych i gospodarczych, partnerów zagranicznych itp.),
      - dystrybutorów środków pomocowych,
      - osób wykonujących opracowania studialne na temat Gminy Stronie Śląskie,
      - zainteresowanych gminą lub/i SRGSS 2013-2022 przedstawicieli mediów,

Dystrybucja tej wersji SRGSS 2013-2022 prowadzona będzie w formie:

- przekazywania bezpośredniego podczas wizyt gości w Urzędzie Miejskim,
- przekazywania bezpośredniego podczas wizyt składanych przez władze Gminy Stronie Śląskie,
- podczas imprez targowych.

Celem tej wersji promocyjnej jest stworzenie u odbiorcy obrazu Gminy Stronie Śląskie jako dynamicznie rozwijającej się, nowocześnie zarządzanej gminy, której przyszłość jest świadomie i korzystnie programowana. Koncentrować się zatem musi na atu-

tach, stymulantach, szansach zewnętrznych i wewnętrznych Gminy Stronie Śląskie, na jej celach i zadaniach strategicznych. Zaakcentować również należy kompleksowość procedury wdrożeniowej i monitoringowej. Całość musi zatem zostać napisana przejrzystym, przystępnym i przekonującym językiem oraz poparta faktami oraz (w umiarkowanym stopniu) danymi liczbowymi. Prócz tradycyjnej, książkowej formy tego wydawnictwa, folder promujący SRGSS 2013-2022 powinien zostać przygotowany również w formie DVD-ROM. Liczba egzemplarzy, wydania językowe oraz zawartość merytoryczna będzie tu identyczna jak w wersji drukowanej. Wersja promocyjna, zabezpieczona przed zmianami, powinna znaleźć się również na stronie internetowej Gminy Stronie Śląskie w postaci pliku komputerowego, który każdy użytkownik Internetu może ściągnąć na dysk swojego komputera i przeglądać w trybie offline.

Biorąc pod uwagę wszystkie powyższe wymogi, uznać należy, iż niezbędne będzie powierzenie całości prac firmie wyspecjalizowanej w promocji jednostek samorządu terytorialnego.

b.) ***biuletynową, około 14 stronicową, skróconą wersję Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022***. Wersja biuletynowa to kolorowa, bogato ilustrowana, składana książeczka. Odbiorcami tej wersji promocyjnej Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 będą mieszkańcy i niektórzy goście samorządu gminy. Jej tekst powinien zostać przygotowany jednocześnie w 3 językach (polskim, angielskim i niemieckim). Proponuje się przygotowanie około 1000 egzemplarzy tej wersji.

c.) ***internetową skróconą wersję Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022***. Wersja internetowa przeznaczona jest do umieszczenia na stronie internetowej gminy w postaci kilkunastu podstron, które będą przeglądane w trybie online. Głównym adresatem tej wersji będą mieszkańcy gminy, a także potencjalni turyści i inwestorzy.

2) ***co najmniej raz w roku informować opinię publiczną o postępach we wdrażaniu SRGSS 2013-2022***. W tym celu winny być wykorzystane wszelkie dostępne środki komunikacji społecznej, w tym spotkania z mieszkańcami, publikacje w lokalnej prasie itp.
3) ***konsekwentnie realizować wszystkie czynności promocyjne*** przewidziane dla Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022.

4) ***prowadzić monitoring wdrażania SRGSS 2013-2022*** przy wykorzystaniu metody badań ankietowych.

Część V – formalna

23. Spisy

23.1. Spis tabel

Tabela 1. Znaczenie symboli graficznych w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 11
Tabela 2. Znaczenie skrótów w Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 12
Tabela 3. Atuty Gminy Stronie Śląskie 36
Tabela 4. Stymulanty rozwoju Gminy Stronie Śląskie....43
Tabela 5. Problemy Gminy Stronie Śląskie 44
Tabela 6. Destymulanty rozwoju Gminy Stronie Śląskie....51
Tabela 7. Szanse wewnętrzne Gminy Stronie Śląskie....52
Tabela 8. Szanse zewnętrzne Gminy Stronie Śląskie 54
Tabela 9. Zagrożenia wewnętrzne Gminy Stronie Śląskie....58
Tabela 10. Zagrożenia zewnętrzne Gminy Stronie Śląskie 60
Tabela 11. Priorytety rozwoju Gminy Stronie Śląskie. 92
Tabela 12. Wykaz zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie 102
Tabela 13. Zależności między celami operacyjnymi i zadaniami strategicznymi....137
Tabela 14. Powiązania celów operacyjnych i priorytetów Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 i Strategii Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015. 139
Tabela 15. Powiązania celów operacyjnych i priorytetów Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 z priorytetami Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku 146
Tabela 16. Plan prac Zespołu ds. Wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 167
Tabela 18. Wskaźniki monitoringu wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 187

23.2. Spis rysunków

Rysunek 1. Graficzna interpretacja metodologii budowy Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 24
Rysunek 2. Schemat zastosowanej dla Gminy Stronie Śląskie terytorialnej procedury SWOT 34
Rysunek 3. Klasyfikacja właściwości i czynników według kryterium rodzaju ich wpływu na rozwój Gminy Stronie Śląskie 35
Rysunek 4. Graficzna interpretacja okresu i horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy Stronie Śląskie na lata 2013-2022 68
Rysunek 5. Graficzna interpretacja struktury i powiązań celów strategicznych i operacyjnych Gminy Stronie Śląskie 81
Rysunek 6. Graficzna interpretacja misji, wizji oraz hierarchicznej struktury celów i zadań strategicznych Gminy Stronie Śląskie 97
Rysunek 7. Mapa koordynacji dokumentów planistycznych Gminy Stronie Śląskie – stan w dniu przyjęcia SRGSS 2013-2022 164

23.3. Spis dokumentów zgodności horyzontalnej i wertykalnej

GMINY SĄSIEDNIE

- *Strategia Rozwoju Gminy Lądek Zdrój na lata 2004-2013.*
- *Strategia Rozwoju Gminy Bystrzyca Kłodzka na lata 2008 – 2015.*

POWIAT KŁODZKI

- *Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kłodzkiego na lata 2007-2015.*
- *Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Kłodzkiego na lata 2004-2015.*
- *Strategia Rozwoju Powiatu Kłodzkiego na lata 2008-2015.*
- *Wieloletni Plan Inwestycyjny dla Powiatu Kłodzkiego na lata 2007-2013.*
- *Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego (tekst jednolity po zmianach z 2004 r.).*
- *Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa w Powiecie Kłodzkim na lata 2004-2013.*
- *Program Ochrony Środowiska i Plan Gospodarki Odpadami dla Powiatu Kłodzkiego z 2003 r.*

WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

- *Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2011-2020.*
- *Dolnośląska Strategia Integracji Społecznej Na Lata 2005 – 2013 będąca integralną częścią Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego - uchwała XXXIX/508/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 kwietnia 2005 roku.*
- *Projekt „Dolnośląskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień na lata 2013-2016.*
- *Dolnośląski Program Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych i Przeciwdziałania ich Wykluczeniu Społecznemu oraz Pomocy w Realizacji Zadań na Rzecz Zatrudniania Osób Niepełnosprawnych – uchwała XIX/257/2004 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 marca 2004 r.*
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego – uchwała XLVIII/873/2002 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 sierpnia 2002 roku,*

a także opracowanie: „Perspektywa 2020 - Projekt Zmiany Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego”.

- *Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Dolnośląskiego – uchwała XLII/660/09 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 23 czerwca 2009 roku.*
- *Program Edukacji Ekologicznej dla Dolnego Śląska – uchwała XLIX/681/05 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 grudnia 2005 r.*
- *Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej i Komunikacji dla Województwa Dolnośląskiego.*
- *Program Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego – uchwała XXXVI/452/2005 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 28 stycznia 2005 roku, wraz z Aktualizacją Programu Rozwoju Turystyki dla Województwa Dolnośląskiego z 2009 r. oraz Koncepcją Subregionalnego Produktu Turystycznego Ziemi Kłodzkiej.pdf*
- *Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia na 2013 rok – Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy 2013.*
- *Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013 – uchwała 25/III/06 Zarządu Województwa Dolnośląskiego z dnia 21 grudnia 2006 roku z późniejszymi zmianami.*
- *Strategia Energetyczna Dolnego Śląska.*
- *Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2020 roku - uchwała XLVIII/649/2005 z dnia 30 listopada 2005 roku.*
- *Wieloletni Program Inwestycyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007 – 2013 Realizowany Przez Samorząd Województwa - uchwała LIX/895/ 2006 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 12 października 2006 roku z późniejszymi zmianami.*
- *Strategia Rozwoju Obszarów Wiejskich Województwa Dolnośląskiego Uchwała Nr XXXV/583/2001 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 25 maja 2001 roku.*
- *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego - uchwała nr XXIV/616/12 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 27 czerwca 2012 r.*

RZECZPOSPOLITA POLSKA I UNIA EUROPEJSKA

- *Krajowa Strategia Zatrudnienia 2007-2013 – przyjęta jako składnik Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013.*
- *Narodowa Strategia Integracji Społecznej – przyjęta przez Radę Ministrów 3 sierpnia 2004 r.*

- *Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013 – przyjęta przez Radę Ministrów 21 września 2004 r. wraz z Uzupełnieniem Narodowej Strategii Rozwoju Kultury na lata 2004-2020*
- *Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020.*
- *Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013 Wspierające Wzrost Gospodarczy i Zatrudnienie, Narodowa Strategia Spójności – maj 2007.*
- *Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007-2013 – przyjęty przez Radę Ministrów 6 czerwca 2005.*
- *Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016.*
- *Polityka Transportowa Państwa na lata 2006-2025.*
- *Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (na lata 2007-2013) - przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 roku.*
- *Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka (na lata 2007-2013) - przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 19 grudnia 2006 roku.*
- *Program Operacyjny Kapitał Ludzki (na lata 2007-2013) - przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 roku.*
- *Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013 - przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 2 sierpnia 2005 r.*
- *Strategia Rozwoju Kraju 2020 – Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo - przyjęta 25 września 2012 r. przez Radę Ministrów.*
- *Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020 – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 25 kwietnia 2012 r.*
- *Strategia Rozwoju Ochrony Zdrowia w Polsce 2007-2013 - przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 czerwca 2005.*
- *Strategii Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2009-2015 – przyjęta przez Radę Ministrów 4 listopada 2008.*
- *Strategia Rozwoju Sportu w Polsce do roku 2015 - przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 23 stycznia 2007 r.*
- *Strategia Rozwoju Turystyki na lata 2007-2013 – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 21 czerwca 2005 r.*
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 15 kwietnia 2012 r.*
- *Założenia Polityki Naukowej, Naukowo-Technicznej i Innowacyjnej Państwa do 2020 roku – przyjęte przez Radę Ministrów 14 grudnia 2004 r.*

Organizacja Narodów Zjednoczonych

- *Agenda 21 – Globalny Program Działań na Rzecz Rozwoju Zrównoważonego w Perspektywie XXI Wieku - Konferencja Narodów Zjednoczonych „Środowisko i Rozwój" (UNCED) - w Rio de Janeiro, czerwiec 1992 roku.*

24. Załącznik 1. Lista konsultacyjna

1. *Anioł Stanisław – Współwłaściciel Stacji Narciarskiej „Kamienica”*
2. *Awiżeń Maciej – Starosta Kłodzki*
3. *Bartecka Barbara – Hotelik Orański, Stara Morawa*
4. *Brzezicka Krystyna – Sołtys Sołectwa Strachocin*
5. *Chęś-Frańczuk Celina – Dyrektor Przedszkola Miejskiego w Stroniu Śląskim*
6. *Chilicki Jakub – Dyrektor Centrum Edukacji, Turystyki i Kultury w Stroniu Śląskim*
7. *Chromiec Joanna – Dyrektor Wojewódzkiego Centrum Psychiatrii Długoterminowej w Stroniu Śląskim*
8. *Cyganik Henryk – Sołtys Sołectwa Stara Morawa*
9. *Czerwińska Wiesława – Radna Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
10. *Dobrowolski Stanisław – Wiceprzewodniczący Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
11. *Draus Zbigniew – Sołtys Sołectwa Nowy Gierałtów*
12. *Drożdż Kazimierz – Członek Zarządu Powiatu Kłodzkiego oraz Prezes SPP „Kryształ” w Stroniu Śląskim,*
13. *Figurski Paweł – Sołtys Sołectwa Kletno*
14. *Florowski Jan – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
15. *Foremnik Irena – Śnieżnicki Park Krajobrazowy, Stowarzyszenie Aktywizacji i Integracji Społecznej w Stroniu Śląskim*
16. *Frodyma Zbigniew – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
17. *Głowacka Amelia – Dyrektor GBS w Strzelinie/Oddział Stronie Śląskie*
18. *Główka Dariusz – Dolnośląska Izba Rolnicza*
19. *Grupowa Praktyka Lekarska POZ, Medicus w Stroniu Śląskim*
20. *Gulij Dariusz – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
21. *Haczkiewicz Stanisław – Prezes Czarna Góra S.A.*
22. *Hoszko Jan – Kierownik Posterunku Policji w Stroniu Śląskim.*
23. *Irzyński Krzysztof – Dyrektor Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Stroniu Śląskim*
24. *Iwanowicz Eugeniusz – Wiceprezes Zarządu Minex Invest S.A.*
25. *Janiszewska Gabriela – Wiceprzewodnicząca Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
26. *Jurcewicz Stanisław – Senator RP*

27. *Kalińska Barbara – Współwłaścicielka Gospodarstwa Agroturystycznego „Gościnna Zagroda”*
28. *Kaliński Ryszard – Współwłaściciel Gospodarstwa Agroturystycznego „Gościnna Zagroda”*
29. *Katarzyna Grzelak – Radna Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
30. *Kluza Jan – Sołtys Sołectwa Goszów*
31. *Kołaczyk Jarosław – Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej Stary Gierałtów*
32. *Krywieńko Mieczysław, Nadleśniczy Nadleśnictwa Lądek Zdrój*
33. *Laskowska Magdalena – Radna Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
34. *Lech Małgorzata – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Stroniu Śląskim*
35. *Lignarski Janusz – Współwłaściciel Gospodarstwa Agroturystycznego „Chata Cyborga”*
36. *Lignarski Jolanta – Współwłaścicielka Gospodarstwa Agroturystycznego „Chata Cyborga”*
37. *Linde Roman – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
38. *Maj Anna – Współwłaścicielka Domu Gościnnego „U Majów”*
39. *Maj Zbigniew – Współwłaściciel Domu Gościnnego „U Majów”*
40. *Mazurek Tomasz, Prezes Spółdzielni Mieszkaniowej „Nasza Spółdzielnia”*
41. *Mroczek Zbigniew – Hotel Górski Poranek, Stronie Śląskie*
42. *Najduch Cyprian – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
43. *Nowak Jolanta – Dyrektor Gimnazjum w Stroniu Śląskim*
44. *Nowak Renata – Prezes Zarządu SPA „Jaskinia Niedźwiedzia” Sp. z o. o.*
45. *Nuckowski Kazimierz - Przezes Ochotniczej Straży Pożarnej Bolesławów*
46. *NZOZ im. Marianny Orańskiej w Stroniu Śląskim*
47. *Opiła Dariusz – Komendant Komisariatu Policji w Lądku Zdroju*
48. *Ostaszewska-Gibki Czesława – Współwłaścicielka Stacji Narciarskiej „Kamienica”*
49. *Ostrowska Monika – Dyrektor Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Stroniu Śląskim*
50. *Ozga Małgorzata – Dyrektor Szkoły Podstawowej w Stroniu Śląskim*
51. *Pakuła Zdzisław – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
52. *Paszkowski Wojciech – Strońskie Forum Obywatelskie*
53. *Piechnik Czesława – Sołtys Sołectwa Stronie Śląskie*
54. *Ryczek Wiesław – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
55. *Soboń Krzysztof – Sołtys Sołectwa Stary Gierałtów*
56. *Suliński Ryszard – Przewodniczący Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*

57. *Szulc Jakub – Poseł na Sejm RP*
58. *Szuszkiewicz Ignacy – Prezes Zarządu Zakładu Usług Technicznych Sp. z o. o. w Stroniu Śląskim*
59. *Tarnowski Eugeniusz – Sołtys Sołectwa Bolesławów*
60. *Tomasz Marek – Prezes PTTK/O. Stronie Śląskie, ,*
61. *Węgrzyn Jerzy – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
62. *Wielichowska Monika – Poseł na Sejm RP*
63. *Wijatyk Bogusław – Radny Powiatu Kłodzkiego*
64. *Wiktor Ryszard – Radny Rady Miejskiej w Stroniu Śląskim*
65. *Wilczek Władysław – Komendant Ochotniczej Straży Pożarnej w Stroniu Śląskim*
66. *Wojtaszek Ryszard – Prezes Stowarzyszenia Rozwoju Regionalnego „Masyw Śnieżnika”*
67. *Woś Wiesław – Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej Stronie Śląskie.*
68. *Wrzecioniarz Mikołaj – Sołtys Sołectwa Kamienica*
69. *Zatoka Borysław – Radny Powiatu Kłodzkiego*